

agencija za znanost i visoko obrazovanje

Studirati u Hrvatskoj

**Rezultati istraživanja studentskog iskustva
u generaciji studenata upisanih ak. god. 2012./2013.
na preddiplomske, diplomske i integrirane studijske programe**

Zagreb, svibanj 2019. godine

Izdavač

Agencija za znanost i visoko obrazovanje

Za izdavača

Prof. dr. sc. Jasmina Havranek, ravnateljica

Autori

Agencija za znanost i visoko obrazovanje:

Mina Đorđević

Marko Dubroja

Željka Plužarić

mr. sc. Sandra Bezjak

Istraživanje proveli:

Igor Drvodelić

Mirko Stanić

Barbara Kranjčić

Statistička obrada i grafički prikaz rezultata:

Fakultet organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu:

Jelena Gusić

prof. dr. sc. Diana Šimić

Imenice u ovome tekstu kao što su *autor*, *student*, *ispitanik* i sl. podrazumijevaju rodnu razliku.

Molimo korisnike ove publikacije da prilikom korištenja podataka navedu izvor Agenciju za znanost i visoko obrazovanje.

UVOD – ŠTO SVE ČINI STUDENTSKO ISKUSTVO?.....	4
Svrha i ciljevi istraživanja	6
Metodologija	7
Stopa odaziva i demografski podatci	9
UKUPNO ZADOVOLJSTVO STUDIJEM I ANALIZA VLASTITIH OBRAZOVNIH ODABIRA	10
PRIKAZ POJEDINIH ODGOVORA NA ANALIZIRANE ASPEKTE STUDENTSKOG ISKUSTVA	16
1. Postupak prijave i upis na studij.....	16
2. Upoznavanje novoupisanih studenata s visokim učilištem i studijem	17
3. Standardi, ocjenjivanje i ishodi učenja	19
4. Nastavni proces.....	23
5. Dostupnost nastavnika	27
6. Sadržaj i struktura studija.....	28
7. Angažiranost studenata	30
8. Studentska praksa	33
9. Podrška studentima i profesionalno usmjeravanje	35
10. Komunikacija i suradnja visokog učilišta sa studentima	38
11. Djelovanje visokog učilišta na temelju povratnih informacija studenata	40
12. Upravljanje i organizacija studija.....	41
13. Studentska mobilnost.....	43
14. Doprinos studija profesionalnom i osobnom razvoju studenata	52
15. Društveni život studenata tijekom studija	62
16. Studij kao zajednica za učenje.....	63
17. Intelektualna poticajnost studija	64
18. Treća misija visokog učilišta.....	65
19. Etičnost.....	67
20. Profesionalno usmjeravanje prije upisa studija.....	70
ZAKLJUČAK.....	76

PRILOG: Istraživanje nekih aspekata studentskog iskustva u generaciji studenata upisanih ak. god. 2012./2013. na preddiplomske, diplomske i integrirane studijske programe.

UVOD – ŠTO SVE ČINI STUDENTSKO ISKUSTVO?

U svrhu praćenja usklađenosti studijskih programa s potrebama gospodarskog razvoja i društva općenito te pružanja informacija budućim studentima o studijskim programima, AZVO je 2014. godine anketiranjem studenata i diplomiranih studenata proveo pokusno istraživanje praćenja zapošljivosti studenata.

S obzirom na dostupnost podataka o studentima iz baze Nacionalnog informacijskog sustava prijave na visoka učilišta (NISpVU), istraživanje je u 2016. godini obuhvatilo zadovoljstvo iskustvom studiranja generacije studenata upisanih ak. god. 2012./2013. na studijske programe razine 6 i 7 HKO-a (sveučilišni preddiplomski studiji, sveučilišni diplomski studiji, integrirani sveučilišni studiji, stručni preddiplomski studiji, specijalistički diplomski stručni studiji).

U kontekstu reforme visokog obrazovanja temeljene na Strategiji obrazovanja, znanosti i tehnologije te pristupa visokoškolskom obrazovanju u čijem je središtu student, istraživanje je omogućilo stjecanje šire slike o naporu koji visoka učilišta ulažu u unaprjeđenje iskustva studiranja svojih studenata te usklađenost različitih aspekata studiranja s potrebama i očekivanjima studenata.

Osim toga, rezultati su istraživanja jedan oblik studentske povratne informacije visokim učilištima koja će im, uz praćenje spoznaja iz literature i primjera dobre prakse iz okruženja u kojem djeluju, olakšati kontinuiran rad na poboljšanju zadovoljstva studenata visokim učilištem, studijskim programom i samim procesom studiranja.

Što sve čini iskustvo studiranja (*student experience*)?

Pojam *korisničko iskustvo* općenito podrazumijeva potrebe, emocije i stavove korisnika oko upotrebe određene usluge, proizvoda ili sustava usluga. Iskustvo studiranja može se opisati kao studentov doživljaj njegove sveukupne interakcije s visokim učilištem tijekom procesa studiranja i šire je od samog procesa poučavanja i učenja. Na studentski doživljaj utječu faktori kao što su ranije životno iskustvo, sadašnje okolnosti u kojima se nalazi, obilježja visokog učilišta te kontekst interakcije između studenta i učilišta.

Primjena koncepta korisničkog iskustva na proces studiranja pruža vodstvu ustanova sofisticiran metodološki alat za procjenu usklađenosti akademskih programa i ostalih elemenata akademskog života i rada s promjenjivim potrebama, navikama i očekivanjima studenata. Analiza informacija o tome kako studenti doživljavaju svoje iskustvo studiranja na pojedinoj ustanovi kvalitetna je podloga za donošenje odluka u vezi s promjenama u strukturi visokog učilišta, njegovim politikama i procesima koje utječu na promjene u organizacijskog kulturi ustanove.

Iskustvo studiranja može se prikazati kao *studentsko putovanje* koje se sastoji od nekoliko etapa:

- iskustva tijekom prijave i upisa
- akademskog iskustva
- iskustva studentskog života
- iskustva završetka studija.

Student se, kao osoba predana učenju, svakodnevno susreće sa zadacima zadržavanja, ovladavanja i korištenja novih, često vrlo izazovnih informacija. Taj proces uobičajeno izaziva čitav raspon emocija, od frustracije i ljutnje do ponosa, zanosu i entuzijazma. Najbolje rezultate student postiže kad osjeća da ima podršku kolega, nastavnika i ostalih osoba uključenih u proces studiranja.

Dobro oblikovanje studentskog iskustva dovodi do ublažavanja neugodnih emocionalnih reakcija na svakodnevne izazove i poticanja pozitivnih, što stvara relevantne, upečatljive i pamtljive doživljaje studiranja koji povećavaju studentsku angažiranost i pomažu studentima uspješno se nositi s izazovima obrazovnog procesa.

Da bi vodstvo visokog učilišta uspješno i pozitivno utjecalo na doživljaje studenata tijekom studiranja važno je upoznavanje i prilagodba promjenjivim očekivanjima studenata. Ta se očekivanja mogu odnositi na stjecanje praktičnih radnih vještina i brzu zapošljivost, na važnost društvenih aktivnosti tijekom studiranja u okviru sveučilišta, stvaranje novih prijateljstava, organiziranje sportskih događaja, uživanje u studentskom životu, dostupnost aktivnosti izvan kampusa, prilike za cjeloživotno učenje, dostupnost nastavnika, dobivanje brzih povratnih informacija od nastavnika, kvalitetu istraživanja koje provodi visoko učilište, mogućnost bolje zarade nakon završetka studija i dr. U istraživanjima se pokazalo da je razumijevanje očekivanja bruceša važno za predviđanje njihovih sposobnosti prilagodbe na proces studiranja.

Prema tome, važno je na temelju prepoznatih potreba i očekivanja studenata omogućiti im osoban pristup studiranju. Jedan od primjera personaliziranog pristupa je obrazovanje temeljeno na kompetencijama/ishodima učenja koje podrazumijeva priznavanje prethodnog učenja, prilagođavanje gradiva različitim stilovima učenja, pružanje poticajne povratne informacije o ostvarenju predviđenih ishoda učenja, mogućnost odabira kolegija i kreiranje tijeka kurikuluma i sl. Takav pristup pridonosi doživljaju da su vrijeme i novac uloženi u studiranje rezultirali učinkovitim i ugodnim iskustvom obrazovanja.

Svrha i ciljevi istraživanja

Svrha istraživanja

Istraživanje potreba, očekivanja, vrijednosti i stavova studenata o samom procesu studiranja pokazatelj je usmjerenosti Agencije na kontinuirano unaprjeđenje sustava visokog obrazovanja u čijem su središtu studenti. Rezultati istraživanja, kao javno dostupan izvor informacija, snažan su kolektivni glas studentske populacije koji će pripomoći budućem oblikovanju studijskih programa i procesa prisutnih na visokim učilištima.

Istraživanje pruža širu sliku o stanju u hrvatskom visokom obrazovanju na preddiplomskoj i diplomskoj razini, a njegovom redovitom provedbom moći će se pratiti trendovi u razvoju sustava.

Informacije prikupljene od sadašnjih studenata pomažu budućim studentima u donošenju informiranih odluka povezanih s ulaskom u sustav visokog obrazovanja i kretanjem kroz njega.

Nastavnicima i vodstvu visokih učilišta olakšava se razumijevanje potreba i očekivanja studenata radi preciznijeg utvrđivanja snaga i područja za razvoj svojih institucija i uklanjanja postojećih prepreka kako bi se proces učenja učinio učinkovitiji, a sveukupna interakcija studenata s visokim učilištem ugodnija.

Dionicima iz gospodarstva i drugih društvenih institucija ovo istraživanje pruža uvid u percepciju studenata o učincima visokog obrazovanja na njihov osobni i profesionalni razvoj te pripremljenost za svijet rada i društvenog djelovanja.

Konkretno, istraživanje omogućava strukturiranu javnu komunikaciju o pitanjima koja su važna studentima, a koja će visokim učilištima kroz prikupljene informacije i ideje od studentske zajednice olakšati poticanje i provođenje promjena u organizacijskoj kulturi i pristupu studentima, što će u konačnici voditi boljem međusobnom razumijevanju dviju strana i pospješiti stjecanje izlaznih kompetencija potrebnih za aktivan radni i građanski angažman.

Ciljevi istraživanja:

- a) utvrditi stupanj općeg zadovoljstva studiranjem
- b) utvrditi percepciju pojedinih aspekata studiranja
- c) utvrditi koji su aspekti studiranja studentima najvažniji (vrijednosti studenata)
- d) utvrditi kvantitativne pokazatelje nekih aspekata studentskog iskustva (npr. akademsko čitanje, pisanje, mobilnost, komunikacijski kanali, organizacija studija itd.)
- e) utvrditi očekivanja od studija
- f) utvrditi potencijalni stupanj i razloge napuštanja i/ili promjene studija
- g) utvrditi potrebe za pružanjem sustavne potpore pri donošenju odluka o pristupanju i kretanju kroz sustav visokog obrazovanja
- h) prikupiti konkretne prijedloge za poticanje razvojnih procesa na visokim učilištima.

Metodologija

Agencija za znanost i visoko obrazovanje izradila je *Upitnik* za istraživanje nekih aspekata studentskog iskustva u generaciji studenata upisanih ak. god. 2012./2013. na preddiplomske, diplomske i integrirane studijske programe kojim su prikupljene informacije o studentskom doživljavanju određenih čimbenika studiranja (20-ak aspekata) i njihovoj važnosti za studente. Također, prikupljeni su podatci o zadovoljstvu studiranjem, stavovi o namjeri napuštanja i/ili promjeni studija, potrebama za potporom pri donošenju odluka o izboru ili promjeni studija na preddiplomskoj i diplomskoj razini te prijedlozi za poticanje promjena i razvojnih procesa na visokim učilištima.

Prije dostave upitnika ispitanici su primili pismo poziva za sudjelovanje u istraživanju s objašnjenom svrhom i ciljevima istraživanja. Upitnik i uputa za ispunjavanje dostavljeni su elektroničkom poštom svim studentima preddiplomskih i diplomskih te integriranih sveučilišnih i stručnih studija¹ evidentiranim u bazi NISpVU-a koji su studij upisali akademske godine 2012./2013.

Metodološka ograničenja istraživanja

Metodološka ograničenja istraživanja odnose se na dva aspekta istraživanja. Prvi je aspekt povezan s načinom formiranja uzorka i njegovom reprezentativnosti, a drugi sa sadržajem anketnog upitnika. Anketni upitnik poslan je studentima koji su akademske godine 2012./2013. upisani na studij. Ciljana populacija bili su studenti koji su 2015./2016. završili preddiplomski studij. Na taj su način sistematski isključeni studenti koji nisu završili studij u roku, odnosno oni koji su studij upisali prije akademske godine 2012./2013., a završili 2015./2016. Istraživanje je provedeno od 20. listopada 2016. do 9. siječnja 2017. godine. Upitnik je poslan cijeloj populaciji (N = 17.248) i time prikupljeni uzorak čini uzorak dobrovoljnih odgovora, a ne slučajni uzorak. Ukupno je 2.240 studenata pristupilo ispunjavanju anketnog upitnika (13,0 %), a njih 1061 (6,2 %) ispunilo je upitnik u cijelosti. Iako se radi o vrlo malom odazivu, moramo napomenuti da su slično iskustvo imale i druge zemlje koje su pokretale ovakva nacionalna istraživanja te da se odaziv studenata u pravilu povećava kada studenti prepoznaju da se rezultati istraživanja primjenjuju u praksi u svrhu poboljšavanja kvalitete studiranja. Velika razlika između broja studenata koji su počeli i onih koji su završili ispunjavanje upitnika posljedica je velikog broja čestica i posljedično velike duljine vremena potrebnog za ispunjavanje upitnika. Iako nema znatnih odstupanja u demografskim podacima između ciljane populacije i uzorka, treba napomenuti da se demografski podatci o uzorku odnose samo na one studente koji su upitnik ispunili u cijelosti zbog toga što su se pitanja o demografskim karakteristikama nalazila na kraju upitnika.

Anketni je upitnik nastao kombiniranjem prevedenih čestica iz upitnika korištenih u sličnim istraživanjima koja se provode u drugim zemljama, kao što su Ujedinjeno Kraljevstvo (NSS), SAD (NSSE), Irska (ISSE) i Australija (CEQ). Slaganjem čestica iz raznih izvora nastao je vrlo dugačak upitnik, što je za posljedicu imalo odustajanje od ispunjavanja prije nego što su odgovorena sva pitanja. Anketni upitnik nije validiran nakon prijevoda na hrvatski jezik. Na 98 čestica iz 19 sekcija upitnika provedena je eksploratorna faktorska analiza kako bi se odredio broj dimenzija i njihova struktura.

---

¹ Istraživanje je provedeno među studentima koji se upisuju putem sustava NISpVU-a.

Smjernice za buduća istraživanja

U planiranju budućih istraživanja treba raditi na uklanjanju ili barem ublažavanju ograničenja ovog prvog, pilot istraživanja.

- 1) Polazeći od jasno postavljenih ciljeva istraživanja i u skladu sa stručnom literaturom treba izabrati manji broj čestica i upitnik smanjiti na najviše 60-ak pitanja (uključujući i demografska pitanja). Podatke iz postojećeg istraživanja treba iskoristiti za procjenu valjanosti tako dizajniranog novog upitnika. Također, trebalo bi na kraju upitnika uvrstiti pitanje o zadovoljstvu upitnikom i prijedlozima za poboljšanje.
- 2) Potrebno je uzeti u obzir alternativne načine formiranja uzorka, npr. umjesto poziva cijeloj generaciji, izbor stratificiranog slučajnog uzorka koji bi osigurao dovoljnu razinu preciznosti procjena na nacionalnoj razini i razini pojedinih ustanova. U tom bi slučaju bilo jednostavnije višestruko kontaktirati studente koji se nisu odazvali na ispunjavanje upitnika.
- 3) U istraživanje uključiti ustanove visokog obrazovanja na način da se poziv za ispunjavanje upitnika uruči svakom studentu nakon polaganja završnog ispita.
- 4) U istraživanje uključiti studentske udruge na visokim učilištima i u suradnji s njima provesti informativnu kampanju o rezultatima istraživanja i važnosti sudjelovanja u budućim istraživanjima.
- 5) Pripremiti individualna izvješća za ustanove visokog obrazovanja i provesti raspravu o načinima na koje pojedine ustanove mogu iskoristiti rezultate istraživanja za unapređenje kvalitete nastavnog procesa.

Napomena: Prema Zakonu o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (NN 123/03, 198/03, 105/04, 174/04, 2/07 Odluka USRH, 46/07, 45/09, 63/11, 94/13, 139/13, 101/14-O i RUSRH, 60/15 – Odluka USRH, 131/17 - Uredba) visoka učilišta su sveučilište te fakultet i umjetnička akademija u njegovom sastavu, veleučilište i visoka škola.

Stopa odaziva i demografski podatci

Demografske karakteristike sudionika u istraživanju

	Populacija		Uzorak		Stopa odaziva (%)
Svi	17 248		2240		12,99 %
Godine					
20 – 23	14 344	83,16 %	1877	83,79 %	13,09 %
24 – 29	2837	16,45 %	354	15,80 %	12,48 %
30 – 55	67	0,39 %	9	0,40 %	13,43 %
Spol					
Ž	9503	55,10 %	1507	67,28 %	15,86 %
M	7745	44,90 %	733	32,72 %	9,46 %
Tip studijskog programa					
Izvanredni	1731	10,04 %	163	7,28 %	9,42 %
Redovni	15 517	89,96 %	2077	92,72 %	13,39 %
Vrsta nositelja					
Javna	16 775	97,26 %	2180	97,32 %	13,00 %
Privatna	473	2,74 %	60	2,68 %	12,68 %
Vrsta studijskog programa					
Sveučilišni	13 201	76,54 %	1779	79,42 %	13,48 %
Stručni	4047	23,46 %	461	20,58 %	11,39 %
Područje studijskog programa					
Biomedicina i zdravstvo	1330	7,71 %	246	10,98 %	18,50 %
Biotehničke znanosti	992	5,75 %	130	5,80 %	13,10 %
Društvene i humanističke znanosti	8732	50,63 %	1180	52,68 %	13,51 %
Interdisciplinarna područja znanosti	102	0,59 %	12	0,54 %	11,76 %
Prirodne znanosti	920	5,33 %	139	6,21 %	15,11 %
Tehničke znanosti	4894	28,37 %	505	22,54 %	10,32 %
Umjetničko područje	278	1,61 %	28	1,25 %	10,07 %

Od ukupno upisanih 17 248 studenata u akademskoj godini 2012./2013. na preddiplomske, diplomske i integrirane studijske programe, na anketno istraživanje odgovorilo je 2240 studenata što predstavlja 12,99 % čitave populacije.

Proporcionalno dobnim obilježjima populacije u istraživanju je sudjelovalo 83,79 % sudionika u dobi od 20 – 23 godine, 15,80 % u dobi 24 – 29 godina te 0,40 % ispitanika u dobi od 30 – 55 godina.

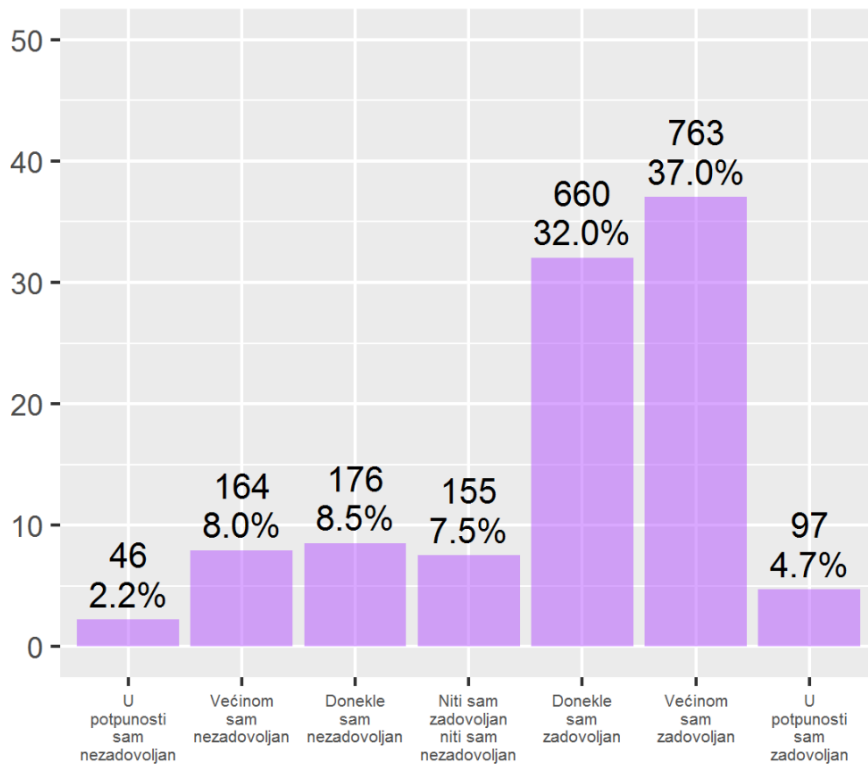
Gledajući prema spolu, u istraživanju je sudjelovalo 67,28 % studentica i 32,72 % studenata.

Grupiranje sudionika prema tipu studijskog programa pokazuje da je u istraživanju sudjelovalo 92,72 % redovnih i 7,28 % izvanrednih studenata.

Prema vrsti ustanove u istraživanju je sudjelovalo 97,32 % ispitanika s javnih visokih učilišta te 2,68 % s privatnih. Ujedno, 79,42 % ispitanika pohađa sveučilišne studijske programe, a 20,58 % stručne studijske programe. S obzirom na zastupljenost pojedinih područja studijskog programa, kao što je vidljivo iz podataka navedenih u tablici, obilježja uzorka odražavaju karakteristike čitave kohorte.

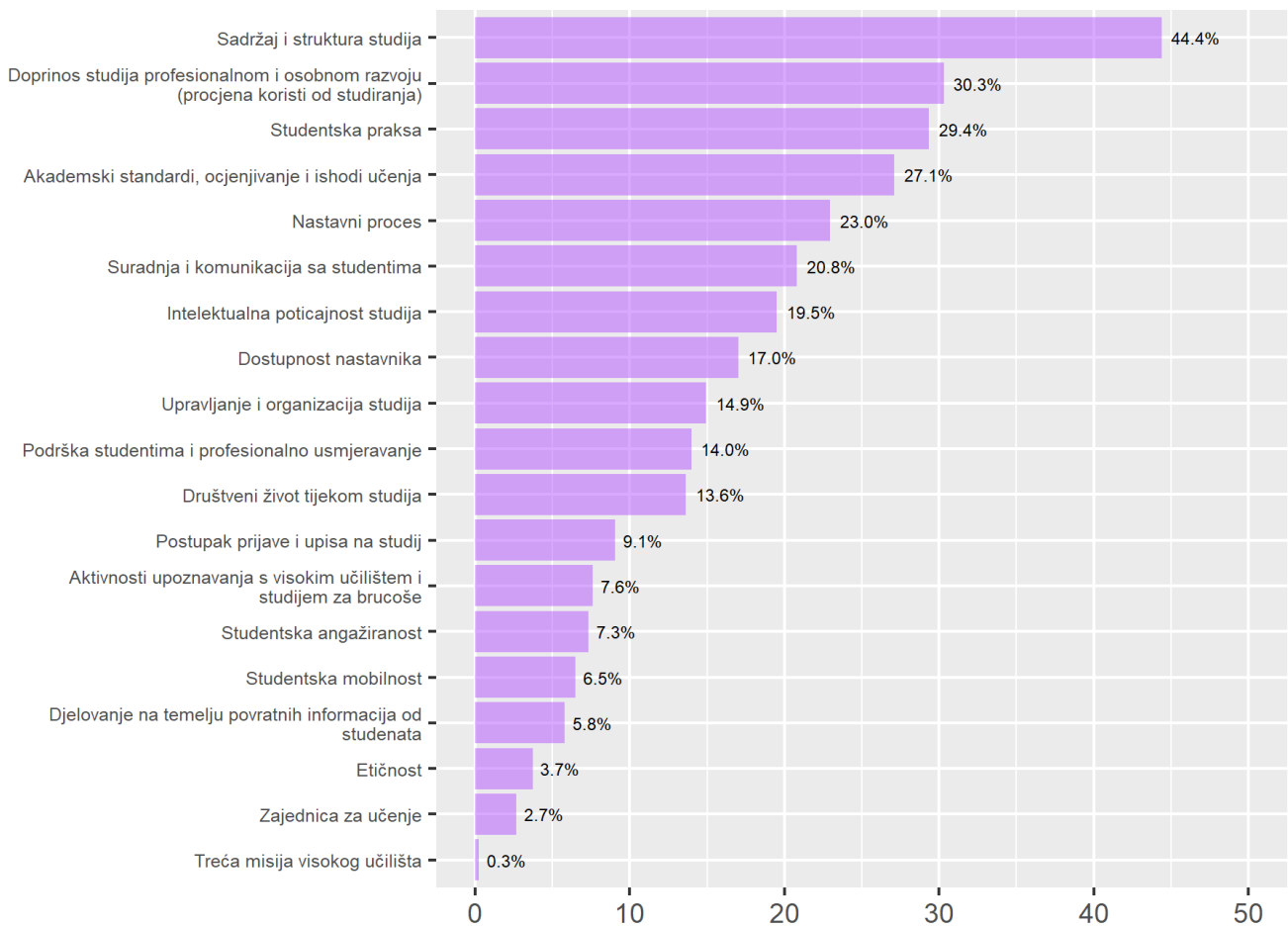
UKUPNO ZADOVOLJSTVO STUDIJE I ANALIZA VLASTITIH OBRAZOVNIH ODABIRA

Slika 1: Raspodjela odgovora na pitanje „Općenito uzevši, koliko ste zadovoljni svojim dosadašnjim iskustvom studiranja?“

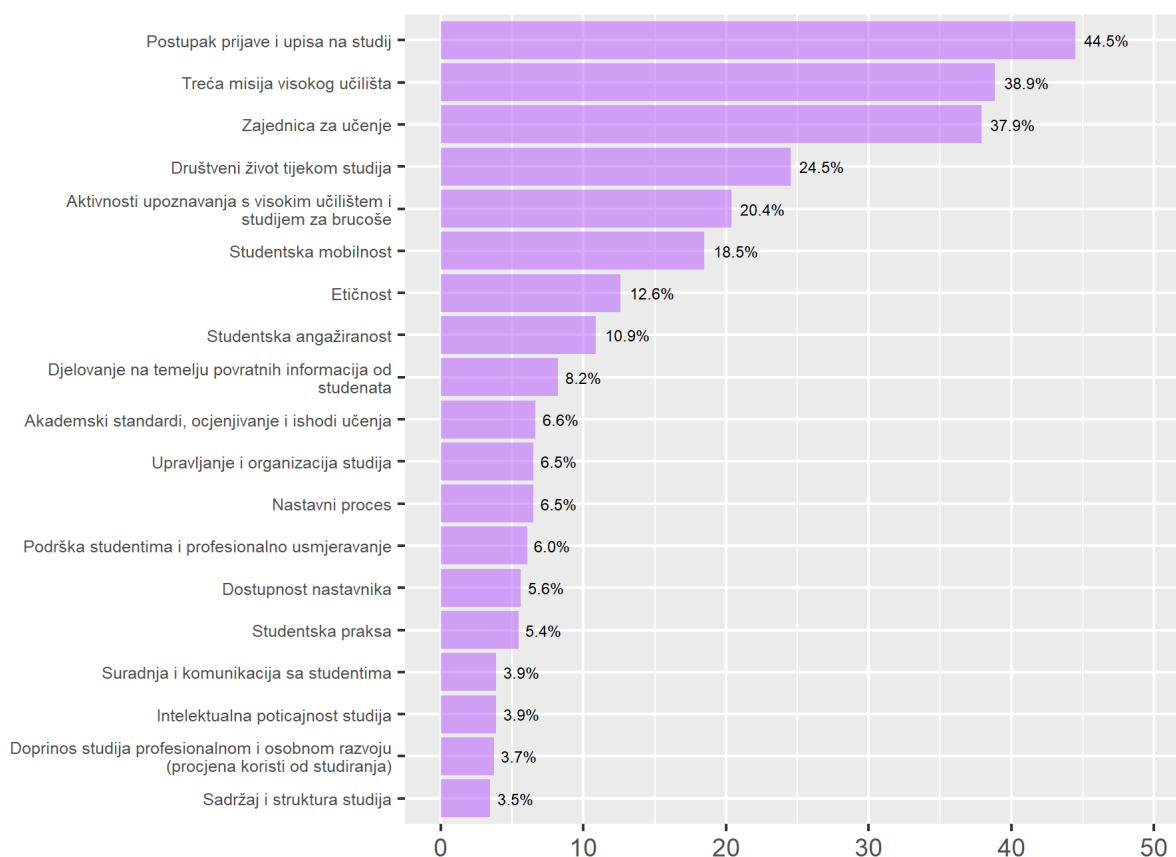
Najveći broj ispitanika (37 %) većinom je zadovoljno svojim studiranjem, 32 % ispitanika donekle je zadovoljno, a samo 2,2 % iskazalo je potpuno nezadovoljstvo iskustvom studiranja.

Slika 2: Aspekti studentskog iskustva koje studenti smatraju najvažnijima za ukupno zadovoljstvo studiranjem

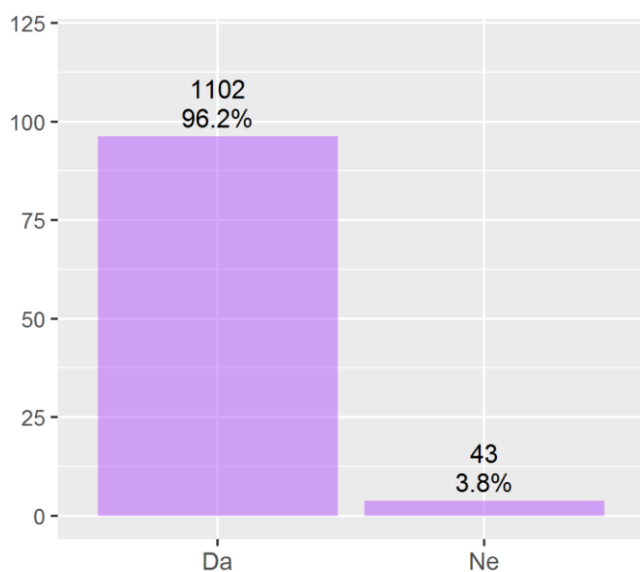
Kada je riječ o najvažnijim aspektima studentskog iskustva, većini je sudionika istraživanja (44,4 %) najbitniji element studentskog iskustva *sadržaj i struktura studija*, slijede *doprinos studija profesionalnom i osobnom razvoju (procjena koristi od studiranja)* s 30,3 % odabira te *studentska praksa* s 29,4 % odabira. Vrijedi istaknuti kako se *društveni život tijekom studija* i *studentska mobilnost* nalaze u donjem srednjem rangu odgovora.

Slika 3: Aspekti studentskog iskustva koje studenti smatraju najmanje važnim za ukupno zadovoljstvo studiranjem

Kao najmanje važne aspekte studentskog iskustva studenti su izdvojili *postupak prijave i upisa na studij* (44,5 %), *treća misija visokog učilišta* (38,9 %) te *zajednica za učenje* (37,9 %).

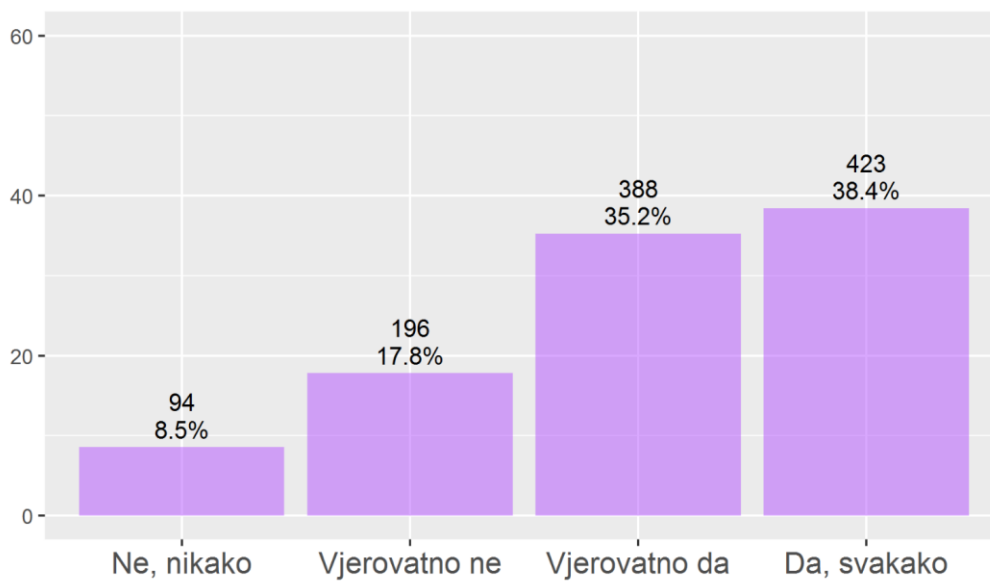
Slika 4: Studenti koji namjeravaju završiti studij

Najviše ispitanika (96,2 %) namjerava završiti upisani studij, dok ih se 3,8 % izjasnilo suprotno. Za ispitanike koji su naveli kako ne namjeravaju završiti započeto studiranje, najčešći su razlozi gubitak prava studiranja, preteški ispiti, promjena karijere i preopterećenost.

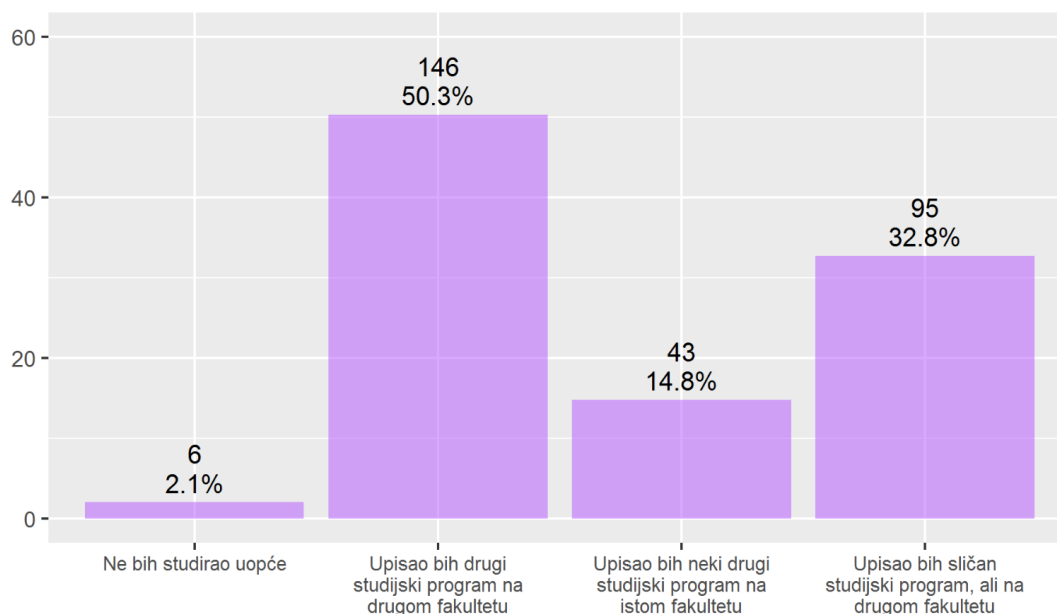
Na pitanje *Što planirate nakon ispisa sa studija?*, na mogućnost *upisati drugi studij* 51,67 % ispitanika odgovorilo je potvrdno, a 48,33 % niječno. Na drugu mogućnost, *tražiti posao* 35 % ispitanika odgovorilo je potvrdno, dok je 65 % odgovorilo negativno. Pod opcijom *ostalo* ispitanicima je najčešći odgovor bio živjeti i raditi u inozemstvu.

Slika 5: Raspodjela odgovora na pitanje „Kada biste danas ponovno upisali studij, biste li opet upisali isti studijski program na istom visokom učilištu“?

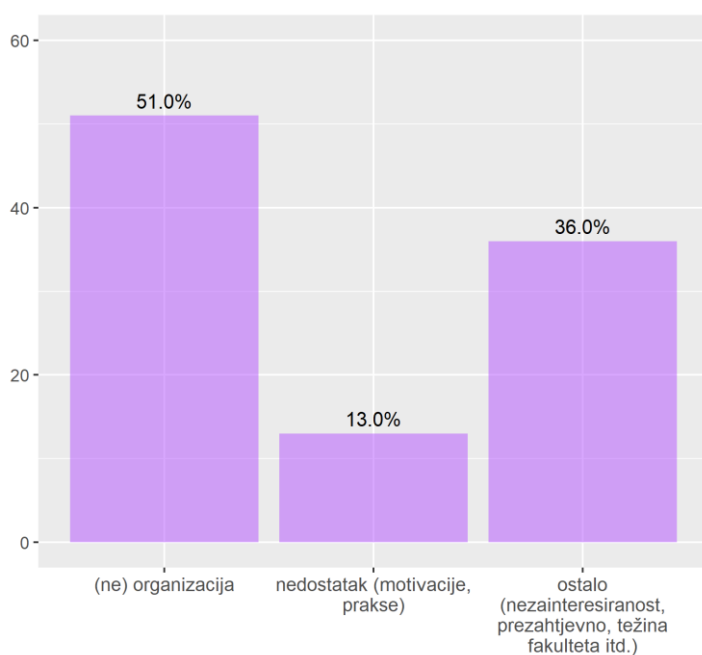
Da je u prilici, većina bi ispitanika ponovno upisala isti studijski program na istom visokom učilištu (odgovor *vjerovatno da* ili *da, svakako* dalo je 73,6% ispitanika), kako je vidljivo na slici 5.

Slika 6: Raspodjela odgovora na pitanje „Ukoliko ne biste ponovno upisali isti studij na istom visokom učilištu navedite kakav bi Vaš odabir bio“

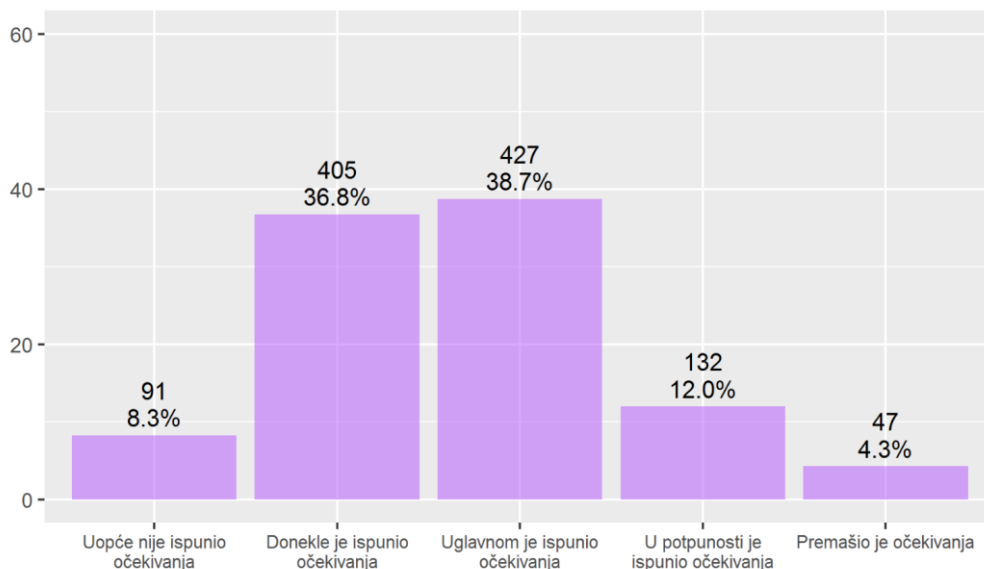
Na pitanje *Ukoliko ne biste ponovno upisali isti studij na istom fakultetu, navedite kakav bi Vaš odabir bio*, ispitanici su odgovorima pokazali da su skloniji upisati drugi studijski program na drugom visokom učilištu (50,3 %) ili sličan studijski program na drugom visokom učilištu (32,8 %) nego primjerice upisati neki drugi studijski program na istom visokom učilištu (14,8 %).

Slika 7: Raspodjela odgovora na pitanje „Ukoliko ne biste ponovno upisali isti studij na istome visokom učilištu, molimo navedite svoje razloge promjene izbora“ (maksimalno 5)

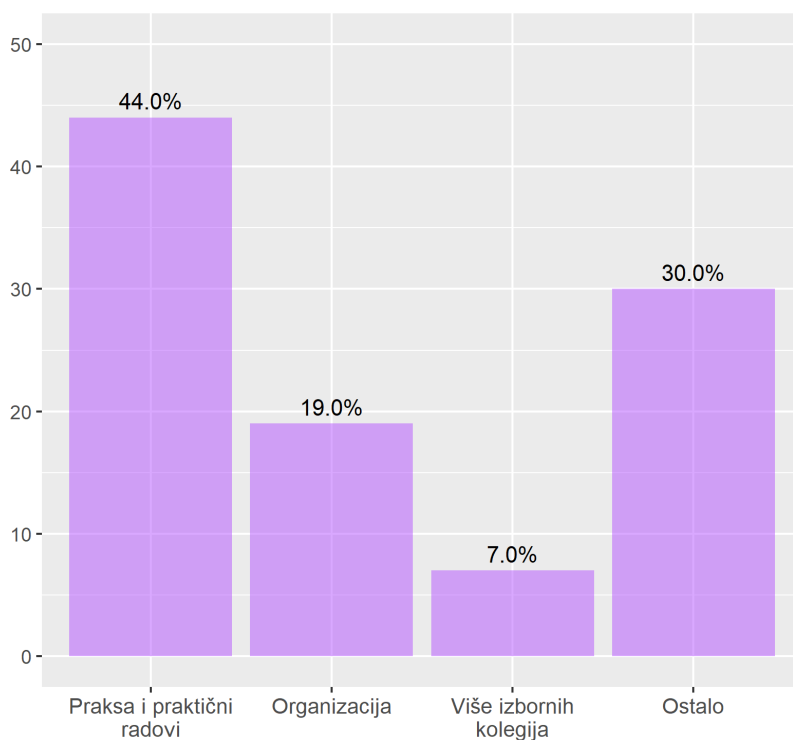
Kao najčešći razlog promjene visokog učilišta, najviše je ispitanika navelo lošu organizaciju studija (51 %).

Slika 8: Raspodjela odgovora na pitanje „U kojoj je mjeri Vaš studij ispunio Vaša očekivanja?“

Kada je riječ o očekivanjima od studija, najviše je ispitanika odgovorilo da su njihova očekivanja uglavnom (38,7 %) i donekle (36,8 %) ispunjena.

Slika 9: Raspodjela odgovora na pitanje „Sagledavši sve aspekte studiranja, molimo navedite konkretne prijedloge koji bi mogli poboljšati Vaše studentsko iskustvo“ (maksimalno 5)

Ispitanici su na upit o konkretnim prijedlozima poboljšanja studentskog iskustva izrazili želju za uvođenjem više prakse i praktičnog rada tijekom studiranja (44 %), boljom organizacijom nastave i visokog učilišta (19 %) te mogućnošću odabira većeg broja izbornih kolegija (7 %).

PRIKAZ POJEDINIH ODGOVORA NA ANALIZIRANE ASPEKTE STUDENTSKOG ISKUSTVA

1. Postupak prijave i upis na studij

Sljedećim se nizom pitanja željelo istražiti mišljenje studenata o dostupnosti i kvaliteti informacija o studijskom programu, uvjetima upisa na studij i samom procesu upisa na studij.

		Svi ispitanici	Javna VU	Privatna VU	Sveučilišni studiji	Stručni studiji
Informacije o uvjetima upisa bile su jasne, točne i relevantne.	Uopće se ne slažem (1)	2,44 %	2,45 %	2,04 %	2,04 %	4,05 %
	Većinom se ne slažem (2)	4,82 %	4,89 %	2,04 %	5,00 %	4,05 %
	Donekle se ne slažem (3)	7,31 %	7,34 %	6,12 %	6,78 %	9,46 %
	Ne mogu se odlučiti (4)	3,86 %	3,91 %	2,04 %	3,42 %	5,68 %
	Donekle se slažem (5)	17,89 %	17,77 %	22,45 %	17,38 %	20,00 %
	Većinom se slažem (6)	30,12 %	30,22 %	26,53 %	30,81 %	27,30 %
	U potpunosti se slažem (7)	33,56 %	33,42 %	38,78 %	34,56 %	29,46 %

Na pitanje u vezi s jasnoćom, točnošću i relevantnošću informacija o uvjetima upisa, većina je ispitanika izrazila slaganje (81,57 %) s ponuđenom tvrdnjom.

		Svi ispitanici	Javna VU	Privatna VU	Sveučilišni studiji	Stručni studiji
Prije odabira studija bio mi je dostupan program studija uključujući i sadržaj svakog kolegija.	Uopće se ne slažem (1)	6,19 %	6,14 %	8,16 %	6,32 %	5,68 %
	Većinom se ne slažem (2)	9,00 %	9,02 %	8,16 %	8,82 %	9,73 %
	Donekle se ne slažem (3)	8,47 %	8,48 %	8,16 %	8,03 %	10,27 %
	Ne mogu se odlučiti (4)	8,15 %	8,26 %	4,08 %	8,56 %	6,49 %
	Donekle se slažem (5)	18,37 %	18,37 %	18,37 %	18,43 %	18,11 %
	Većinom se slažem (6)	23,08 %	23,21 %	18,37 %	23,11 %	22,97 %
	U potpunosti se slažem (7)	26,73 %	26,52 %	34,69 %	26,73 %	26,76 %

Na pitanje jesu li prije odabira studija imali pristup programu studija i sadržaju svakog kolegija, sudionici istraživanja su uglavnom odgovorili potvrdno (odgovori *donekle se slažem* – 18,37 %, *većinom se slažem* – 23,08 % i *u potpunosti se slažem* – 26,73 %).

		Svi ispitanici	Javna VU	Privatna VU	Sveučilišni studiji	Stručni studiji
Postupak stjecanja prava na upis studija transparentan je i pravedan.	Uopće se ne slažem (1)	4,71 %	4,73 %	4,08 %	4,08 %	7,30 %
	Većinom se ne slažem (2)	5,35 %	5,49 %	0,00 %	5,07 %	6,49 %
	Donekle se ne slažem (3)	6,99 %	7,07 %	4,08 %	6,58 %	8,65 %
	Ne mogu se odlučiti (4)	7,04 %	7,17 %	2,04 %	6,39 %	9,73 %
	Donekle se slažem (5)	16,30 %	16,36 %	14,29 %	17,12 %	12,97 %
	Većinom se slažem (6)	28,37 %	28,32 %	30,61 %	28,90 %	26,22 %
	U potpunosti se slažem (7)	31,23 %	30,87 %	44,90 %	31,86 %	28,65 %

Najviše ispitanika (59,6 %) smatra da je postupak stjecanja prava na upis studija transparentan i pravedan pri čemu je odgovor *većinom se slažem* dalo 28,37 % ispitanika, a *u potpunosti se slažem* 31,23 % studenata. Veći je postotak slaganja kod studenata privatnih visokih učilišta kod kojih je 44,90 % odgovorilo da je postupak stjecanja prava na upis studija bio transparentan i pravedan, u odnosu na 30,87 % studenata javnih visokih učilišta.

2. Upoznavanje novoupisanih studenata s visokim učilištem i studijem

Sljedećim nizom pitanja istražilo se na koji su način studenti upoznati s visokim učilištem, studijem, studentskim pravima i slično.

		Svi ispitanici	Javna VU	Privatna VU	Sveučilišni studiji	Stručni studiji
Aktivnosti upoznavanja studenata s visokim učilištem i studijem bile su dostatne (npr. informiranje studenata o pravilima studiranja, službama podrške studentima i sl.).	Uopće se ne slažem (1)	7,90 %	7,89 %	8,33 %	7,92 %	7,80 %
	Većinom se ne slažem (2)	11,82 %	11,97 %	6,25 %	12,58 %	8,67 %
	Donekle se ne slažem (3)	12,94 %	13,18 %	4,17 %	13,06 %	12,43 %
	Ne mogu se odlučiti (4)	10,53 %	10,71 %	4,17 %	10,56 %	10,40 %
	Donekle se slažem (5)	24,43 %	24,41 %	25,00 %	25,02 %	21,97 %
	Većinom se slažem (6)	19,83 %	19,80 %	20,83 %	19,74 %	20,23 %
	U potpunosti se slažem (7)	12,55 %	12,03 %	31,25 %	11,12 %	18,50 %

Na pitanje kojim su studenti trebali procijeniti jesu li aktivnosti upoznavanja studenata s visokim učilištem i studijem bile dostatne, najviše je ispitanika odgovorilo *donekle se slažem* (24,43 %). Većina se ispitanika s javnih visokih učilišta *donekle slaže* (24,41 %), a s privatnih u potpunosti *slaže* s navedenom tvrdnjom (31,25 %). Najčešći odgovor studenata sveučilišnih studija, kao i studenata stručnih studija bio je *donekle se slažem*.

		Svi ispitanici	Javna VU	Privatna VU	Sveučilišni studiji	Stručni studiji
Na početku studija upoznat sam sa svojim studentskim pravima (npr. pravo mirovanja studentskih obveza, žalbe na ocjenu, odlaska na razmjenu, studentski smještaj), povlasticama, stipendijama i sl.	Uopće se ne slažem (1)	23,36 %	23,72 %	10,42 %	23,91 %	21,10 %
	Većinom se ne slažem (2)	21,74 %	21,99 %	12,50 %	23,21 %	15,61 %
	Donekle se ne slažem (3)	15,85 %	15,77 %	18,75 %	15,91 %	15,61 %
	Ne mogu se odlučiti (4)	7,90 %	7,89 %	8,33 %	7,71 %	8,67 %
	Donekle se slažem (5)	14,73 %	14,68 %	16,67 %	14,87 %	14,16 %
	Većinom se slažem (6)	9,47 %	9,44 %	10,42 %	8,34 %	14,16 %
	U potpunosti se slažem (7)	6,95 %	6,51 %	22,92 %	6,05 %	10,69 %

Na pitanje jesu li na početku studija studenti bili upoznati sa svojim pravima većina svih ispitanika dala je negativan odgovor, od čega ih se 23,36 % *uopće ne slaže*, 21,74 % *većinom se ne slaže*, a 15,85 % se *donekle ne slaže*. Gledajući razliku između studenata javnih i privatnih visokih učilišta, studenti su javnih pretežito izražavali neslaganje (*uopće se ne slažem* 23,72 %) za razliku od studenata privatnih visokih učilišta kod kojih se 22,92 % u potpunosti *slaže* s tvrdnjom da su na početku studija upoznati sa svojim studentskim pravima. Većina studenata sveučilišnih (23,91 %), kao i stručnih studija (21,10 %) *uopće se ne slaže* s tvrdnjom da su na početku studija bili upoznati sa svojim studentskim pravima.

		Svi ispitanici	Javna VU	Privatna VU	Sveučilišni studiji	Stručni studiji
Svakom studentu dodijeljen je mentor (član akademskog osoblja) kao kontakt osoba za sva pitanja koja se tiču procesa studiranja.	Da	29,30 %	28,67 %	52,08 %	28,42 %	32,95 %
	Ne	70,70 %	71,33 %	47,92 %	71,58 %	67,05 %

Većina svih ispitanika (70,70 %) odgovorila je kako im nije bio dodijeljen mentor/mentorica kao kontakt osoba za sva pitanja povezana s procesom studiranja. Gledajući odnos između javnih i privatnih visokih učilišta, većina studenata javnih institucija dala je negativan odgovor (71,33 %) dok je kod privatnih veći dio (52,08 %) odgovorio pozitivno.

3. Standardi, ocjenjivanje i ishodi učenja

Pitanjima unutar ovog odjeljka istražuje se dobivanje povratnih informacija o studentskim uradcima, jasnoća kriterija za ocjenjivanje studentskih uradaka, način formiranja ocjene i uvjeta napredovanja kroz studij te razumijevanje gradiva i primjena znanja, kao i relevantnost kompetencija koje se stječu studijem.

		Svi ispitanici	Javna VU	Privatna VU	Sveučilišni studiji	Stručni studiji
Jasno mi je na temelju kojih se kriterija ocjenjuju studentski uradci (npr. ispiti, seminari, projekti, zadaće i sl.).	Uopće se ne slažem (1)	5,75 %	5,79 %	4,35 %	5,38 %	7,35 %
	Većinom se ne slažem (2)	6,95 %	6,96 %	6,52 %	6,71 %	7,99 %
	Donekle se ne slažem (3)	10,30 %	10,53 %	2,17 %	10,83 %	7,99 %
	Ne mogu se odlučiti (4)	6,71 %	6,90 %	0,00 %	6,12 %	9,27 %
	Donekle se slažem (5)	23,77 %	23,95 %	17,39 %	24,24 %	21,73 %
	Većinom se slažem (6)	29,22 %	29,31 %	26,09 %	30,36 %	24,28 %
	U potpunosti se slažem (7)	17,31 %	16,56 %	43,48 %	16,36 %	21,41 %

U pogledu jasnoće kriterija ocjenjivanja, polovica svih ispitanika (52,99 %) smatra da su kriteriji ocjenjivanja jasni. Studenti javnih visokih učilišta najčešće su odgovarali *donekle se slažem* (23,95 %) i *u potpunosti se slažem* (29,31 %), dok su studenti privatnih visokih učilišta prevladavajuće odgovorili s *u potpunosti se slažem* (43,48 %). Najviše studenata sveučilišnih i stručnih studija odgovorilo je *većinom se slažem* (30,36 % studenata sveučilišnih i 24,28 % studenata stručnih studija).

		Svi ispitanici	Javna VU	Privatna VU	Sveučilišni studiji	Stručni studiji
Način formiranja ocjene jasno je prikazan studentima na početku kolegija.	Uopće se ne slažem (1)	4,13 %	4,25 %	0,00 %	3,98 %	4,79 %
	Većinom se ne slažem (2)	5,45 %	5,54 %	2,17 %	4,86 %	7,99 %
	Donekle se ne slažem (3)	6,77 %	6,77 %	6,52 %	7,22 %	4,79 %
	Ne mogu se odlučiti (4)	5,75 %	5,79 %	4,35 %	5,53 %	6,71 %
	Donekle se slažem (5)	20,96 %	21,18 %	13,04 %	21,59 %	18,21 %
	Većinom se slažem (6)	28,80 %	28,69 %	32,61 %	28,89 %	28,43 %
	U potpunosti se slažem (7)	28,14 %	27,77 %	41,30 %	27,93 %	29,07 %

Najviše ispitanika (77,90 %) odgovorilo je da im je način formiranja ocjene jasno prikazan na početku kolegija. Studenti javnih visokih učilišta izrazili su podjednaku razinu slaganja s ovim pitanjem (77,64 %) kao i ispitanici u ukupnom uzorku. Od studenata privatnih visokih učilišta 41,30 % ispitanika navelo je

da se u potpunosti se slaže s tvrdnjom. Sličnog su mišljenja i studenti sveučilišnih studija (78,41 % ispitanika izrazilo je neki stupanj slaganja) te studenti stručnih studija (75,71 %).

		Svi ispitanici	Javna VU	Privatna VU	Sveučilišni studiji	Stručni studiji
Način ocjenjivanja na studiju je pravedan.	Uopće se ne slažem (1)	8,74 %	8,93 %	2,17 %	7,96 %	12,14 %
	Većinom se ne slažem (2)	9,94 %	9,98 %	8,70 %	9,65 %	11,18 %
	Donekle se ne slažem (3)	13,11 %	13,12 %	13,04 %	14,30 %	7,99 %
	Ne mogu se odlučiti (4)	12,16 %	12,13 %	13,04 %	11,64 %	14,38 %
	Donekle se slažem (5)	24,43 %	24,69 %	15,22 %	24,76 %	23,00 %
	Većinom se slažem (6)	21,86 %	21,67 %	28,26 %	22,25 %	20,13 %
	U potpunosti se slažem (7)	9,76 %	9,48 %	19,57 %	9,43 %	11,18 %

Najviše ispitanika smatra da je način ocjenjivanja na studiju pravedan (najčešći su odgovori *donekle se slažem* 24,43 % i *većinom se slažem* 21,86 %). Kod studenata javnih visokih učilišta prednjači odgovor *donekle se slažem* (24,69 %), a kod privatnih (28,26 %) *većinom se slažem*. Studenti sveučilišnih i stručnih studija izrazili su slaganje ovom tvrdnjom odgovorima *donekle se slažem* (24,76 %, odnosno 23,00 %) i *većinom se slažem* (22,25 %, odnosno 20,13 %).

		Svi ispitanici	Javna VU	Privatna VU	Sveučilišni studiji	Stručni studiji
Imam jasnu sliku o tome što se od mene očekuje da bih, bez većih zaostataka, napredovao kroz studij.	Uopće se ne slažem (1)	2,81 %	2,89 %	0,00 %	3,17 %	1,28 %
	Većinom se ne slažem (2)	5,15 %	5,11 %	6,52 %	4,86 %	6,39 %
	Donekle se ne slažem (3)	7,49 %	7,57 %	4,35 %	7,59 %	7,03 %
	Ne mogu se odlučiti (4)	8,80 %	8,87 %	6,52 %	8,77 %	8,95 %
	Donekle se slažem (5)	24,55 %	24,82 %	15,22 %	25,28 %	21,41 %
	Većinom se slažem (6)	31,92 %	31,90 %	32,61 %	31,98 %	31,63 %
	U potpunosti se slažem (7)	19,28 %	18,84 %	34,78 %	18,35 %	23,32 %

Većina svih ispitanika (75,75 %) odgovorila je da ima jasnu sliku o tome što se od njih očekuje kako bi napredovali kroz studij. Sličnog su mišljenja i studenti javnih visokih učilišta (75,56 %), dok je na privatnim visokim učilištima taj postotak nešto viši – 82,61 %. Kada je riječ o studentima sveučilišnih i stručnih studija, većina ih je izrazila određeni oblik slaganja s navedenom tvrdnjom.

		Svi ispitanici	Javna VU	Privatna VU	Sveučilišni studiji	Stručni studiji
Na svoje studentske zadaće, u pravilu, dobivam detaljan komentar nastavnika.	Uopće se ne slažem (1)	8,92 %	9,11 %	2,17 %	8,77 %	9,58 %
	Većinom se ne slažem (2)	14,49 %	14,59 %	10,87 %	15,55 %	9,90 %
	Donekle se ne slažem (3)	15,93 %	15,95 %	15,22 %	16,21 %	14,70 %
	Ne mogu se odlučiti (4)	14,13 %	14,22 %	10,87 %	13,93 %	15,02 %
	Donekle se slažem (5)	21,80 %	22,11 %	10,87 %	21,89 %	21,41 %
	Većinom se slažem (6)	17,31 %	17,00 %	28,26 %	16,80 %	19,49 %
	U potpunosti se slažem (7)	7,43 %	7,02 %	21,74 %	6,85 %	9,90 %

S tvrdnjom *Na svoje studentske zadaće, u pravilu, dobivam detaljan komentar nastavnika*, 39,34 % ispitanika izrazilo je neki oblik neslaganja, a 46,54 % izrazilo određeni oblik slaganja. Studenti javnih visokih učilišta sličnog su mišljenja (39,65 % se ne slaže, 46,13 % se slaže, a 14,22 % se ne može odlučiti), dok se veći postotak studenata privatnih učilišta složio s tvrdnjom (60,87 %). Većina studenata sveučilišnih i stručnih studija također je izrazila neki oblik slaganja s ovom tvrdnjom.

		Svi ispitanici	Javna VU	Privatna VU	Sveučilišni studiji	Stručni studiji
Povratne informacije o mojim zadaćama/uradcima pomogle su mi bolje razumjeti gradivo.	Uopće se ne slažem (1)	8,14 %	8,31 %	2,17 %	8,11 %	8,31 %
	Većinom se ne slažem (2)	10,90 %	11,02 %	6,52 %	10,98 %	10,54 %
	Donekle se ne slažem (3)	12,75 %	12,81 %	10,87 %	12,97 %	11,82 %
	Ne mogu se odlučiti (4)	16,35 %	16,50 %	10,87 %	16,51 %	15,65 %
	Donekle se slažem (5)	20,90 %	21,18 %	10,87 %	21,22 %	19,49 %
	Većinom se slažem (6)	19,52 %	19,33 %	26,09 %	19,16 %	21,09 %
	U potpunosti se slažem (7)	11,44 %	10,84 %	32,61 %	11,05 %	13,10 %

Najviše ispitanika odgovorilo je da su im povratne informacije o zadaćama i uradcima pomogle bolje razumjeti gradivo. Najviše studenata javnih visokih učilišta donekle se slaže (21,18 %), a privatnih visokih učilišta u potpunosti se slaže (32,61 %). Studenti sveučilišnih studija (51,43 %) odgovorili su da su im povratne informacije o uradcima pomogle bolje razumjeti gradivo, kao i studenti stručnih studija (53,68 %).

		Svi ispitanici	Javna VU	Privatna VU	Sveučilišni studiji	Stručni studiji
Ispitima se, u pravilu, ne provjerava samo pamćenje činjenica nego i razumijevanje i primjena znanja.	Uopće se ne slažem (1)	8,32 %	8,44 %	4,35 %	8,47 %	7,67 %
	Većinom se ne slažem (2)	12,40 %	12,50 %	8,70 %	12,97 %	9,90 %
	Donekle se ne slažem (3)	13,35 %	13,55 %	6,52 %	14,59 %	7,99 %
	Ne mogu se odlučiti (4)	9,82 %	9,85 %	8,70 %	10,10 %	8,63 %
	Donekle se slažem (5)	22,87 %	22,84 %	23,91 %	22,48 %	24,60 %
	Većinom se slažem (6)	20,78 %	20,63 %	26,09 %	19,97 %	24,28 %
	U potpunosti se slažem (7)	12,46 %	12,19 %	21,74 %	11,42 %	16,93 %

Na tvrdnju *Ispitima se, u pravilu, ne provjerava samo pamćenje činjenica nego i razumijevanje i primjena znanja*, 56,11 % studenata izrazilo je neki oblik slaganja. Najčešći odgovor studenata javnih visokih učilišta bio je *donekle se slažem* (22,84 %), a studenata privatnih visokih učilišta *većinom se slažem* (26,09 %). Studenti sveučilišnih studija najvećim su dijelom odgovorili *donekle se slažem* (22,48 %), kao i studenti stručnih studija (24,60 %).

		Svi ispitanici	Javna VU	Privatna VU	Sveučilišni studiji	Stručni studiji
Jasno mi je koje kompetencije (znanja, vještine, stavove i dr.) stječem savladavanjem pojedine nastavne jedinice, kolegija te završetkom cijelog studija.	Uopće se ne slažem (1)	6,35 %	6,53 %	0,00 %	6,71 %	4,79 %
	Većinom se ne slažem (2)	10,60 %	10,65 %	8,70 %	11,50 %	6,71 %
	Donekle se ne slažem (3)	12,51 %	12,81 %	2,17 %	13,34 %	8,95 %
	Ne mogu se odlučiti (4)	12,28 %	12,38 %	8,70 %	12,60 %	10,86 %
	Donekle se slažem (5)	24,13 %	24,01 %	28,26 %	24,24 %	23,64 %
	Većinom se slažem (6)	21,92 %	21,80 %	26,09 %	20,93 %	26,20 %
	U potpunosti se slažem (7)	12,22 %	11,82 %	26,09 %	10,69 %	18,85 %

Od svih ispitanika, 58,27 % odgovorilo je da im je u određenoj mjeri jasno koje točno kompetencije stječü savladavanjem pojedine nastavne cjeline. U kategoriji studenata javnih visokih učilišta, 57,63 % izrazilo je neki oblik slaganja, a kod privatnih 80,44 %. Studenti sveučilišnih studija također su izrazili neki stupanj slaganja s ovom tvrdnjom (55,86 %), kao i studenti stručnih studija (68,69 %).

		Svi ispitanici	Javna VU	Privatna VU	Sveučilišni studiji	Stručni studiji
Kompetencije koje stječem ovim studijem relevantne su za potrebe tržišta rada te mi omogućuju razvoj buduće profesionalne karijere.	Uopće se ne slažem (1)	9,10 %	9,30 %	2,17 %	8,84 %	10,22 %
	Većinom se ne slažem (2)	9,58 %	9,61 %	8,70 %	10,39 %	6,07 %
	Donekle se ne slažem (3)	10,60 %	10,78 %	4,35 %	11,27 %	7,67 %
	Ne mogu se odlučiti (4)	14,07 %	14,22 %	8,70 %	15,03 %	9,90 %
	Donekle se slažem (5)	22,40 %	22,54 %	17,39 %	21,96 %	24,28 %
	Većinom se slažem (6)	21,20 %	20,94 %	30,43 %	20,93 %	22,36 %
	U potpunosti se slažem (7)	13,05 %	12,62 %	28,26 %	11,57 %	19,49 %

Kada je riječ o kompetencijama, 56,65 % svih studenata smatra da su kompetencije koje stječu odabranim studijem povezane s potrebama tržišta rada te im omogućuju razvoj buduće profesionalne karijere. U svim kategorijama nailazimo na slaganje s ovom tvrdnjom: studenti javnih visokih učilišta – 56,1 %, studenti privatnih visokih učilišta – 76,08 %, studenti sveučilišnih studija – 54,46 %, studenti stručnih studija – 66,13 %

4. Nastavni proces

Sljedećom skupinom pitanja istražuje se studentska procjena kompetencija svojih nastavnika u pogledu izlaganja i pojašnjavanja gradiva, davanja korisnih povratnih informacija studentima, primjene različitih metoda poučavanja, motiviranja studenata na intelektualno poticajan rad te kakav odnos uspostavljaju sa studentima.

		Svi ispitanici	Javna VU	Privatna VU	Sveučilišni studiji	Stručni studiji
Moji su nastavnici iznimno dobri u izlaganju i pojašnjavanju gradiva.	Uopće se ne slažem (1)	2,33 %	2,33 %	2,27 %	2,31 %	2,41 %
	Većinom se ne slažem (2)	7,62 %	7,84 %	0,00 %	8,02 %	5,86 %
	Donekle se ne slažem (3)	10,46 %	10,37 %	13,64 %	10,02 %	12,41 %
	Ne mogu se odlučiti (4)	10,90 %	11,15 %	2,27 %	11,57 %	7,93 %
	Donekle se slažem (5)	35,79 %	36,03 %	27,27 %	36,47 %	32,76 %
	Većinom se slažem (6)	26,21 %	26,18 %	27,27 %	25,98 %	27,24 %
	U potpunosti se slažem (7)	6,68 %	6,09 %	27,27 %	5,63 %	11,38 %

S tvrdnjom *Moji su nastavnici iznimno dobri u izlaganju i pojašnjavanju gradiva* najviše se ispitanika donekle slaže (35,79 %). Takav je odgovor dala i većina studenata javnih visokih učilišta (36,03 %), dok su studenti privatnih visokih učilišta dali jednak broj odgovora *donekle se slažem*, *većinom se slažem* i

u potpunosti se slažem (27,27 % za svaki od odgovora). Studenti sveučilišnih (68,08 %) i stručnih studija (71,38 %) također su mišljenja da su njihovi nastavnici dobri u izlaganju i pojašnjavanju gradiva.

		Svi ispitanici	Javna VU	Privatna VU	Sveučilišni studiji	Stručni studiji
Nastavnici ulažu dosta vremena u to kako bi mi pružili korisne povratne informacije o mojim uradcima.	Uopće se ne slažem (1)	5,80 %	5,77 %	6,82 %	5,71 %	6,21 %
	Većinom se ne slažem (2)	14,18 %	14,39 %	6,82 %	14,88 %	11,03 %
	Donekle se ne slažem (3)	17,08 %	17,17 %	13,64 %	17,96 %	13,10 %
	Ne mogu se odlučiti (4)	15,06 %	15,23 %	9,09 %	14,80 %	16,21 %
	Donekle se slažem (5)	25,83 %	26,05 %	18,18 %	25,98 %	25,17 %
	Većinom se slažem (6)	16,45 %	16,40 %	18,18 %	15,57 %	20,34 %
	U potpunosti se slažem (7)	5,61 %	4,99 %	27,27 %	5,09 %	7,93 %

Dio ispitanika (25,83 %) donekle se slaže da nastavnici ulažu dosta vremena u pružanje korisnih povratnih informacija studentima o njihovim uradcima. Isti odgovor (*donekle se slažem*) dali su studenti javnih visokih učilišta (26,05 %), dok je 27,27 % studenata privatnih visokih učilišta odgovorilo da se u potpunosti slaže s ovom tvrdnjom. Na sveučilišnim studijama 25,98 % ispitanika izjavilo je *donekle se slažem*, isti odgovor dalo je 25,17 % studenata stručnih studija. Ukupno je 53,44 % studenata stručnih studija i 46,64 % studenata sveučilišnih studija izrazilo neki oblik slaganja s ovom tvrdnjom.

		Svi ispitanici	Javna VU	Privatna VU	Sveučilišni studiji	Stručni studiji
Nastavnici su entuzijastični i jako se trude gradivo učiniti zanimljivim.	Uopće se ne slažem (1)	7,81 %	7,84 %	6,82 %	7,63 %	8,62 %
	Većinom se ne slažem (2)	13,74 %	14,00 %	4,55 %	14,49 %	10,34 %
	Donekle se ne slažem (3)	17,14 %	17,30 %	11,36 %	16,65 %	19,31 %
	Ne mogu se odlučiti (4)	16,13 %	16,46 %	4,55 %	17,12 %	11,72 %
	Donekle se slažem (5)	24,01 %	23,98 %	25,00 %	24,52 %	21,72 %
	Većinom se slažem (6)	15,44 %	15,17 %	25,00 %	14,65 %	18,97 %
	U potpunosti se slažem (7)	5,73 %	5,25 %	22,73 %	4,93 %	9,31 %

Studenti su na tvrdnju *Nastavnici su entuzijastični i jako se trude gradivo učiniti zanimljivim* najčešće odgovarali *donekle se slažem* (24,01 % odgovora). Gotovo polovina studenata javnih visokih učilišta (44,4 %) izrazila je neki oblik slaganja s tvrdnjom, dok je nešto veći postotak vidljiv kod studenata privatnih visokih učilišta (72,73 %). Kod studenata sveučilišnih studija neki oblik slaganja izrazilo je 44,1 % studenata, dok je kod studenata stručnih studija taj postotak iznosio 50 %.

		Svi ispitanici	Javna VU	Privatna VU	Sveučilišni studiji	Stručni studiji
Dobar omjer različitih metoda poučavanja pomogao mi je pri usvajanju predviđenih ishoda učenja.	Uopće se ne slažem (1)	7,62 %	7,65 %	6,82 %	7,63 %	7,59 %
	Većinom se ne slažem (2)	12,79 %	12,90 %	9,09 %	13,57 %	9,31 %
	Donekle se ne slažem (3)	15,12 %	15,36 %	6,82 %	15,81 %	12,07 %
	Ne mogu se odlučiti (4)	19,91 %	20,09 %	13,64 %	20,74 %	16,21 %
	Donekle se slažem (5)	23,63 %	23,85 %	15,91 %	22,98 %	26,55 %
	Većinom se slažem (6)	14,30 %	14,06 %	22,73 %	13,65 %	17,24 %
	U potpunosti se slažem (7)	6,62 %	6,09 %	25,00 %	5,63 %	11,03 %

Od ukupnog broja ispitanika, 44,55 % odgovorilo je da im je dobar omjer različitih metoda poučavanja pomogao pri usvajanju ishoda učenja, dok ih je 19,91 % bilo neodlučno. Sličan omjer nalazimo i u kategoriji studenata koji studiraju na javnim visokim učilištima (44 % izrazilo je neki oblik slaganja, 20,09 % bilo je neodlučno), dok je kod studenata privatnih visokih učilišta 63,64 % njih izrazilo neki oblik slaganja, a 13,64 % bilo je neodlučno. Iz prikazanih je podataka vidljivo da su odgovori studenata sveučilišnih studija uglavnom grupirani oko sredine skale, pri čemu je 22,98 % odgovara bilo *donekle se slažem*, a 20,74 % *ne mogu se odlučiti*. Kod studenata stručnih studija najučestaliji odgovor bio je *donekle se slažem* (26,55 %).

		Svi ispitanici	Javna VU	Privatna VU	Sveučilišni studiji	Stručni studiji
Nastavnici me motiviraju da dam sve od sebe tijekom ovog studija.	Uopće se ne slažem (1)	14,81 %	15,04 %	6,82 %	15,11 %	13,45 %
	Većinom se ne slažem (2)	17,14 %	17,43 %	6,82 %	16,81 %	18,62 %
	Donekle se ne slažem (3)	17,77 %	18,02 %	9,09 %	18,66 %	13,79 %
	Ne mogu se odlučiti (4)	15,82 %	15,94 %	11,36 %	16,50 %	12,76 %
	Donekle se slažem (5)	17,20 %	16,98 %	25,00 %	17,27 %	16,90 %
	Većinom se slažem (6)	12,04 %	11,73 %	22,73 %	11,03 %	16,55 %
	U potpunosti se slažem (7)	5,23 %	4,86 %	18,18 %	4,63 %	7,93 %

Iz prikazane tablice vidljivo je da 50,49 % studenata javnih visokih učilišta smatra da se nastavnici ne trude dovoljno kako bi motivirali svoje studente, dok s druge strane 65,91 % studenata privatnih visokih učilišta smatra da ih njihovi nastavnici motiviraju u dovoljnoj mjeri. Nadalje, 50,58 % studenata sveučilišnih, kao i 45,86 % studenata stručnih studija smatra kako ih nastavnici ne motiviraju u dovoljnoj mjeri.

		Svi ispitanici	Javna VU	Privatna VU	Sveučilišni studiji	Stručni studiji
Nastava je intelektualno poticajna.	Uopće se ne slažem (1)	10,02 %	10,24 %	2,27 %	10,25 %	8,97 %
	Većinom se ne slažem (2)	12,10 %	12,44 %	0,00 %	12,26 %	11,38 %
	Donekle se ne slažem (3)	15,56 %	15,68 %	11,36 %	15,81 %	14,48 %
	Ne mogu se odlučiti (4)	17,08 %	17,04 %	18,18 %	16,35 %	20,34 %
	Donekle se slažem (5)	21,74 %	21,58 %	27,27 %	22,51 %	18,28 %
	Većinom se slažem (6)	16,76 %	16,72 %	18,18 %	16,65 %	17,24 %
	U potpunosti se slažem (7)	6,74 %	6,29 %	22,73 %	6,17 %	9,31 %

S tvrdnjom *Nastava je intelektualno poticajna* najviše se ispitanika donekle slaže (21,74 %), a u potpunosti se slaže samo 6,74 %. Vrijedi istaknuti kako je 6,29 % studenta javnih visokih učilišta dalo odgovor *u potpunosti se slažem*, a kod privatnih je taj postotak ipak viši i iznosi 22,73 %. Kod studenata sveučilišnih studija prednjači odgovor *donekle se slažem* (22,51 %), a kod studenata stručnih studija *ne mogu se odlučiti* (20,34 %).

		Svi ispitanici	Javna VU	Privatna VU	Sveučilišni studiji	Stručni studiji
Nastavnici se odnose s uvažavanjem i poštovanjem prema studentima.	Uopće se ne slažem (1)	4,22 %	4,28 %	2,27 %	4,09 %	4,83 %
	Većinom se ne slažem (2)	5,42 %	5,44 %	4,55 %	5,47 %	5,17 %
	Donekle se ne slažem (3)	6,30 %	6,29 %	6,82 %	5,78 %	8,62 %
	Ne mogu se odlučiti (4)	8,95 %	9,07 %	4,55 %	9,10 %	8,28 %
	Donekle se slažem (5)	20,98 %	21,32 %	9,09 %	21,28 %	19,66 %
	Većinom se slažem (6)	31,82 %	31,89 %	29,55 %	32,61 %	28,28 %
	U potpunosti se slažem (7)	22,31 %	21,71 %	43,18 %	21,67 %	25,17 %

Većina je ispitanika odgovorila kako se nastavnici odnose s uvažavanjem i poštovanjem prema studentima (75,11 %). Odgovor *većinom se slažem* bio je najčešći kod studenata javnih visokih učilišta s 31,89 % odgovora, dok je najčešći odgovor studenata privatnih visokih učilišta bio *u potpunosti se slažem* s 43,18 % odgovora. S ovim su se pitanjem u nekoj mjeri složili i studenti sveučilišnih studija (75,56 %) i stručnih studija (73,11 %).

5. Dostupnost nastavnika

Sljedećim pitanjima istražuje se raspoloživost nastavnika za pružanje dodatne pomoći studentima kroz rad u manjim grupama i individualne konzultacije.

		Svi ispitanici	Javna VU	Privatna VU	Sveučilišni studiji	Stručni studiji
Broj nastavnih sati u malim grupama (seminari, vježbe i sl.) bio mi je dostatan za usvajanje predviđenih ishoda učenja.	Uopće se ne slažem (1)	4,89 %	4,96 %	2,33 %	4,88 %	4,93 %
	Većinom se ne slažem (2)	6,23 %	6,27 %	4,65 %	6,43 %	5,28 %
	Donekle se ne slažem (3)	9,34 %	9,34 %	9,30 %	9,53 %	8,45 %
	Ne mogu se odlučiti (4)	11,44 %	11,56 %	6,98 %	10,93 %	13,73 %
	Donekle se slažem (5)	27,06 %	27,37 %	16,28 %	28,06 %	22,54 %
	Većinom se slažem (6)	25,67 %	25,47 %	32,56 %	25,27 %	27,46 %
	U potpunosti se slažem (7)	15,37 %	15,02 %	27,91 %	14,88 %	17,61 %

Većina ispitanika (68,10 %) u nekoj mjeri smatra da su imali dovoljan broj nastavnih sati u malim grupama za usvajanje predviđenih ishoda učenja. Studenti javnih i privatnih visokih učilišta također su se složili s ovom tvrdnjom (67,86 % javnih, odnosno 76,75 % privatnih). Istog su mišljenja i studenti koji studiraju na sveučilišnim studijima (68,21 %), kao i studenti stručnih studija (67,61 %).

		Svi ispitanici	Javna VU	Privatna VU	Sveučilišni studiji	Stručni studiji
Broj raspoloživih sati za individualne konzultacije s nastavnicima dostatan je.	Uopće se ne slažem (1)	4,51 %	4,57 %	2,33 %	4,11 %	6,34 %
	Većinom se ne slažem (2)	6,54 %	6,47 %	9,30 %	6,43 %	7,04 %
	Donekle se ne slažem (3)	7,88 %	8,03 %	2,33 %	7,83 %	8,10 %
	Ne mogu se odlučiti (4)	10,86 %	11,04 %	4,65 %	10,85 %	10,92 %
	Donekle se slažem (5)	21,16 %	21,49 %	9,30 %	21,40 %	20,07 %
	Većinom se slažem (6)	24,78 %	24,56 %	32,56 %	25,04 %	23,59 %
	U potpunosti se slažem (7)	24,27 %	23,84 %	39,53 %	24,34 %	23,94 %

Većina studenata javnih visokih učilišta (69,89 %) u nekoj mjeri smatra da je broj raspoloživih sati za individualne konzultacije s nastavnicima dostatan, dok je kod studenata privatnih visokih učilišta taj postotak viši i iznosi 81,39 %. Vrijedi istaknuti da su studenti privatnih visokih učilišta najčešće odabirali tvrdnju *u potpunosti se slažem* (39,53 %). Studenti sveučilišnih i stručnih studija podjednako se slažu s navedenom tvrdnjom (70,78 % sveučilišnih, odnosno 67,6 % stručnih).

6. Sadržaj i struktura studija

Sljedećom skupinom pitanja istražuje se doživljaj studenata o tome koliko kolegiji na studiju čine povezanu cjelinu, je li raspoloživ dovoljan broj izbornih kolegija, jesu li nastavna literatura i praktične aktivnosti dostatne i adekvatne za stjecanje predviđenih ishoda učenja.

		Svi ispitanici	Javna VU	Privatna VU	Sveučilišni studiji	Stručni studiji
Kolegiji na mom studiju čine međusobno povezanu i smislenu cjelinu.	Uopće se ne slažem (1)	5,38 %	5,47 %	2,33 %	5,37 %	5,43 %
	Većinom se ne slažem (2)	7,26 %	7,20 %	9,30 %	7,89 %	4,35 %
	Donekle se ne slažem (3)	11,34 %	11,33 %	11,63 %	11,92 %	8,70 %
	Ne mogu se odlučiti (4)	9,59 %	9,73 %	4,65 %	9,39 %	10,51 %
	Donekle se slažem (5)	30,33 %	30,80 %	13,95 %	30,39 %	30,07 %
	Većinom se slažem (6)	26,38 %	26,00 %	39,53 %	25,57 %	30,07 %
	U potpunosti se slažem (7)	9,72 %	9,47 %	18,60 %	9,47 %	10,87 %

Od svih ispitanika, 66,43 % u nekoj se mjeri slaže da kolegiji na njihovu studiju čine povezanu i smislenu cjelinu. U određenoj se mjeri slaže 66,27 % studenata javnih visokih učilišta te 72,08 % studenata privatnih visokih učilišta. Gledajući sveučilišne i stručne studije, podatci su slični – 65,43 % studenata sveučilišnih i 71,01 % studenata stručnih studija izrazilo je u nekoj mjeri slaganje s navedenom tvrdnjom.

		Svi ispitanici	Javna VU	Privatna VU	Sveučilišni studiji	Stručni studiji
Ponudjen mi je dovoljan broj izbornih kolegija.	Uopće se ne slažem (1)	16,40 %	16,67 %	6,98 %	16,50 %	15,94 %
	Većinom se ne slažem (2)	9,59 %	9,53 %	11,63 %	10,02 %	7,61 %
	Donekle se ne slažem (3)	12,96 %	12,93 %	13,95 %	13,58 %	10,14 %
	Ne mogu se odlučiti (4)	6,16 %	6,07 %	9,30 %	5,45 %	9,42 %
	Donekle se slažem (5)	17,24 %	17,47 %	9,30 %	17,52 %	15,94 %
	Većinom se slažem (6)	20,03 %	19,80 %	27,91 %	19,34 %	23,19 %
	U potpunosti se slažem (7)	17,63 %	17,53 %	20,93 %	17,60 %	17,75 %

Više od polovine svih ispitanih studenata (54,90 %) smatra da im je ponudjen dovoljan broj kolegija (odgovori: *donekle se slažem*, *većinom se slažem* i *u potpunosti se slažem*). Na javnim visokim učilištima, 54,80 % studenata izrazilo je neki stupanj slaganja s ovom tvrdnjom, dok je kod studenata privatnih visokih učilišta taj postotak nešto viši (58,14 %).

		Svi ispitanici	Javna VU	Privatna VU	Sveučilišni studiji	Stručni studiji
Nastavni materijal i propisana literatura primjereni su za stjecanje predviđenih ishoda učenja.	Uopće se ne slažem (1)	4,86 %	4,93 %	2,33 %	5,29 %	2,90 %
	Većinom se ne slažem (2)	6,42 %	6,53 %	2,33 %	6,47 %	6,16 %
	Donekle se ne slažem (3)	11,41 %	11,60 %	4,65 %	11,76 %	9,78 %
	Ne mogu se odlučiti (4)	9,85 %	10,00 %	4,65 %	9,63 %	10,87 %
	Donekle se slažem (5)	26,83 %	26,80 %	27,91 %	27,62 %	23,19 %
	Većinom se slažem (6)	27,35 %	27,27 %	30,23 %	26,68 %	30,43 %
	U potpunosti se slažem (7)	13,29 %	12,87 %	27,91 %	12,55 %	16,67 %

Većina ispitanih studenata javnih i privatnih visokih učilišta u određenoj se mjeri slaže s tvrdnjom *Nastavni materijal i propisana literatura primjereni su za stjecanje predviđenih ishoda učenja* (66,94 % studenata javnih, odnosno 86,05 % studenata privatnih visokih učilišta). Vidljivo je i da se većina studenata sveučilišnih studija (66,85 %), kao i studenata stručnih studija (70,29 %) u nekoj mjeri slaže s ovom tvrdnjom.

		Svi ispitanici	Javna VU	Privatna VU	Sveučilišni studiji	Stručni studiji
Praktične aktivnosti i zadaci na kolegijima znatno su mi koristili u usvajanju predviđenih ishoda učenja.	Uopće se ne slažem (1)	5,96 %	6,13 %	0,00 %	5,92 %	6,16 %
	Većinom se ne slažem (2)	7,71 %	7,73 %	6,98 %	8,21 %	5,43 %
	Donekle se ne slažem (3)	9,40 %	9,47 %	6,98 %	9,55 %	8,70 %
	Ne mogu se odlučiti (4)	13,67 %	13,73 %	11,63 %	13,58 %	14,13 %
	Donekle se slažem (5)	24,43 %	24,33 %	27,91 %	24,94 %	22,10 %
	Većinom se slažem (6)	23,78 %	23,87 %	20,93 %	23,36 %	25,72 %
	U potpunosti se slažem (7)	15,04 %	14,73 %	25,58 %	14,44 %	17,75 %

Podatci pokazuju da većina studenata javnih visokih učilišta (62,93 %) i većina studenata privatnih visokih učilišta (74,42 %) smatra da su im praktične aktivnosti i zadaci na kolegijima pomogli u usvajanju planiranih ishoda učenja. Gledajući prema vrsti studijskih programa, određeni stupanj slaganja s tvrdnjom izrazili su studenti sveučilišnih studija (62,74 %), kao i studenti stručnih studija (65,57 %).

7. Angažiranost studenata

Sljedeća skupina pitanja istražuje aktivnost studenata na nastavi, suradničko učenje, pomaganje kolegama studentima te sudjelovanje u izvannastavnim aktivnostima, istraživanju i sl.

		Svi ispitanici	Javna VU	Privatna VU	Sveučilišni studiji	Stručni studiji
Aktivan sam na nastavi i redovito pridonosim grupnim raspravama.	Uopće se ne slažem (1)	4,59 %	4,72 %	0,00 %	4,79 %	3,69 %
	Većinom se ne slažem (2)	8,92 %	8,97 %	7,14 %	9,74 %	5,17 %
	Donekle se ne slažem (3)	11,22 %	11,34 %	7,14 %	11,73 %	8,86 %
	Ne mogu se odlučiti (4)	8,46 %	8,50 %	7,14 %	8,30 %	9,23 %
	Donekle se slažem (5)	27,69 %	27,46 %	35,71 %	26,66 %	32,47 %
	Većinom se slažem (6)	24,61 %	24,70 %	21,43 %	24,26 %	26,20 %
	U potpunosti se slažem (7)	14,50 %	14,30 %	21,43 %	14,53 %	14,39 %

Od svih ispitanika, 27,69 % donekle se slaže s tvrdnjom *Aktivan sam na nastavi i redovito pridonosim grupnim raspravama*, a većinom se slaže 24,61 %. Slične odgovore nalazimo i u kategoriji studenata javnih visokih učilišta (27,46 %, odnosno 24,70 %) te u kategoriji studenata privatnih visokih učilišta (35,71 %, odnosno 21,43 %). Od studenata sveučilišnih studija, njih 65,45 % u nekoj mjeri smatra da su aktivni na nastavi i da pridonose grupnim raspravama, dok je postotak studenata na stručnim studijima koji se slažu s tvrdnjom 73,06 %.

		Svi ispitanici	Javna VU	Privatna VU	Sveučilišni studiji	Stručni studiji
Na većini kolegija imao sam priliku pripremati i držati prezentaciju u sklopu nastave.	Uopće se ne slažem (1)	5,12 %	5,26 %	0,00 %	5,27 %	4,43 %
	Većinom se ne slažem (2)	9,12 %	9,31 %	2,38 %	9,18 %	8,86 %
	Donekle se ne slažem (3)	9,65 %	9,78 %	4,76 %	9,58 %	9,96 %
	Ne mogu se odlučiti (4)	5,31 %	5,33 %	4,76 %	4,71 %	8,12 %
	Donekle se slažem (5)	17,65 %	17,88 %	9,52 %	18,20 %	15,13 %
	Većinom se slažem (6)	21,92 %	21,79 %	26,19 %	21,47 %	23,99 %
	U potpunosti se slažem (7)	31,23 %	30,63 %	52,38 %	31,60 %	29,52 %

Od svih ispitanih studenata, najviše ih se izjasnilo da su imali priliku održati prezentaciju u sklopu nastave (odgovor: *u potpunosti se slažem* 31,23 %). Ovaj dogovor prednjači u svim kategorijama: 30,63 % studenata javnih visokih učilišta te 52,38 % studenata privatnih visokih učilišta u potpunosti se slaže

s tvrdnjom. Nešto više studenata sveučilišnih studija (31,60 %), u odnosu na studente stručnih studija (29,52 %) također se u potpunosti slažu s tvrdnjom.

		Svi ispitanici	Javna VU	Privatna VU	Sveučilišni studiji	Stručni studiji
Na većini kolegija imao sam priliku raditi s drugim studentima na grupnom zadatku.	Uopće se ne slažem (1)	4,40 %	4,45 %	2,38 %	4,55 %	3,69 %
	Većinom se ne slažem (2)	8,86 %	8,91 %	7,14 %	9,58 %	5,54 %
	Donekle se ne slažem (3)	10,30 %	10,53 %	2,38 %	11,09 %	6,64 %
	Ne mogu se odlučiti (4)	5,58 %	5,47 %	9,52 %	5,43 %	6,27 %
	Donekle se slažem (5)	22,24 %	22,60 %	9,52 %	21,63 %	25,09 %
	Većinom se slažem (6)	22,38 %	22,40 %	21,43 %	22,19 %	23,25 %
	U potpunosti se slažem (7)	26,25 %	25,64 %	47,62 %	25,54 %	29,52 %

Ukupno 70,87 % svih anketiranih studenata navelo je da je imalo priliku raditi s drugim studentima na grupnim zadacima na kolegijima. Na javnim visokim učilištima, taj postotak iznosi 70,64 %, a na privatnim 78,57 % (najzastupljeniji odgovor bio je *u potpunosti se slažem* s 47,62 % odgovora). Slični postotci odgovora vidljivi su kod studenata sveučilišnih studijskih programa (69,36 %), odnosno 77,86 % studenata stručnih studija.

		Svi ispitanici	Javna VU	Privatna VU	Sveučilišni studiji	Stručni studiji
Angažirao sam se u pružanju pomoći drugim studentima u učenju i studentskim obvezama.	Uopće se ne slažem (1)	6,96 %	7,09 %	2,38 %	7,42 %	4,80 %
	Većinom se ne slažem (2)	7,02 %	7,15 %	2,38 %	7,66 %	4,06 %
	Donekle se ne slažem (3)	8,33 %	8,37 %	7,14 %	8,22 %	8,86 %
	Ne mogu se odlučiti (4)	10,17 %	10,39 %	2,38 %	10,22 %	9,96 %
	Donekle se slažem (5)	26,90 %	26,52 %	40,48 %	27,06 %	26,20 %
	Većinom se slažem (6)	23,03 %	23,21 %	16,67 %	22,43 %	25,83 %
	U potpunosti se slažem (7)	17,59 %	17,27 %	28,57 %	17,00 %	20,30 %

S tvrdnjom *Angažirao sam se u pružanju pomoći drugim studentima u učenju i studentskim obvezama* većina studenata javnih visokih učilišta u nekoj je mjeri izrazila slaganje (67,52 %), kao i većina studenata privatnih visokih učilišta (85,72 %).

		Svi ispitanici	Javna VU	Privatna VU	Sveučilišni studiji	Stručni studiji
Često sudjelujem u izvannastavnim aktivnostima na visokom učilištu (npr. organizacija događaja, priprema publikacija, sudjelovanje u studentskim tijelima, sportskim aktivnostima i sl.)	Uopće se ne slažem (1)	29,53 %	29,89 %	16,67 %	29,05 %	31,73 %
	Većinom se ne slažem (2)	17,98 %	18,02 %	16,67 %	18,75 %	14,39 %
	Donekle se ne slažem (3)	11,55 %	11,67 %	7,14 %	11,89 %	9,96 %
	Ne mogu se odlučiti (4)	8,01 %	8,03 %	7,14 %	7,34 %	11,07 %
	Donekle se slažem (5)	13,12 %	12,75 %	26,19 %	12,29 %	16,97 %
	Većinom se slažem (6)	9,65 %	9,65 %	9,52 %	9,82 %	8,86 %
	U potpunosti se slažem (7)	10,17 %	9,99 %	16,67 %	10,85 %	7,01 %

U vezi s tvrdnjom *Često sudjelujem u izvannastavnim aktivnostima na visokom učilištu (npr. organizacija događaja, priprema publikacija, sudjelovanje u studentskim tijelima, sportskim aktivnostima i sl.)* 59,58 % ispitanih studenata javnih visokih učilišta je izrazilo neki oblik neslaganja, dok se na privatnim visokim učilištima nije složilo 40,48 % studenata, a 26,19 % bilo je neodlučno. Od studenata sveučilišnih studija 59,69 % izrazilo je neki oblik neslaganja, dok kod studenata stručnih studija postotak neslaganja iznosi 56,08 % (odgovor *uopće se ne slažem* bio je najčešći odabir kod 31,73 % ispitanika).

		Svi ispitanici	Javna VU	Privatna VU	Sveučilišni studiji	Stručni studiji
Imao sam priliku raditi s nastavnikom na istraživačkom projektu.	Uopće se ne slažem (1)	51,05 %	51,55 %	33,33 %	51,72 %	47,97 %
	Većinom se ne slažem (2)	11,88 %	11,81 %	14,29 %	11,01 %	15,87 %
	Donekle se ne slažem (3)	5,91 %	6,01 %	2,38 %	6,30 %	4,06 %
	Ne mogu se odlučiti (4)	6,43 %	6,41 %	7,14 %	5,91 %	8,86 %
	Donekle se slažem (5)	7,68 %	7,42 %	16,67 %	7,34 %	9,23 %
	Većinom se slažem (6)	6,56 %	6,34 %	14,29 %	6,46 %	7,01 %
	U potpunosti se slažem (7)	10,50 %	10,46 %	11,90 %	11,25 %	7,01 %

Najviše se ispitanika (51,05 %) uopće ne slaže s tvrdnjom *Imao sam priliku raditi s nastavnikom na istraživačkom projektu*. Gledajući kategoriju javnih i privatnih visokih učilišta, postotak je nešto viši kod studenata javnih (51,55 %) u odnosu na studente privatnih visokih učilišta (33,33 %). Nešto više od polovine anketiranih studenata sveučilišnih (51,72 %) te 47,97 % stručnih studija također je odgovorilo *uopće se ne slažem*.

8. Studentska praksa

Sljedećom skupinom pitanja ispituje se je li studentska praksa bila obavezan dio studija te kako studenti procjenjuju korisnost studentske prakse za stjecanje stručnih kompetencija te radnih i životnih vještina.

		Svi ispitanici	Javna VU	Privatna VU	Sveučilišni studiji	Stručni studiji
Jesu li vaše studentske obveze uključivale i studentsku praksu?	Da	52,30 %	51,62 %	76,19 %	46,84 %	77,49 %
	Ne	47,70 %	48,38 %	23,81 %	53,16 %	22,51 %

Od svih ispitanih studenata javnih visokih učilišta, 51,62 % navelo je da su njihove studentske obveze uključivale i studentsku praksu, dok je taj postotak viši kod studenata privatnih visokih učilišta i iznosi 76,19 %. Nadalje, 53,16 % studenata sveučilišnih studija odgovorilo je da njihove studentske obveze nisu uključivale studentsku praksu, dok je, suprotno tome, 77,49 % studenata stručnih studija navelo da je studijski program uključivao praksu.

		Svi ispitanici	Javna VU	Privatna VU	Sveučilišni studiji	Stručni studiji
Visoko učilište pružilo mi je dostatnu podršku i potrebne savjete u vezi s organizacijom studentske prakse.	Uopće se ne slažem (1)	9,56 %	9,70 %	6,25 %	8,72 %	11,90 %
	Većinom se ne slažem (2)	9,06 %	9,17 %	6,25 %	9,74 %	7,14 %
	Donekle se ne slažem (3)	9,43 %	9,44 %	9,38 %	8,89 %	10,95 %
	Ne mogu se odlučiti (4)	7,42 %	7,47 %	6,25 %	7,35 %	7,62 %
	Donekle se slažem (5)	20,13 %	20,58 %	9,38 %	21,03 %	17,62 %
	Većinom se slažem (6)	22,52 %	22,28 %	28,13 %	23,59 %	19,52 %
	U potpunosti se slažem (7)	21,89 %	21,36 %	34,38 %	20,68 %	25,24 %

64,22 % ispitanih studenata javnih visokih učilišta izrazilo je neki oblik slaganja s tvrdnjom *Visoko učilište pružilo mi je dostatnu podršku i potrebne savjete u vezi s organizacijom studentske prakse*, dok se na privatnim visokim učilištima složilo njih 71,89 %. Nadalje, 65,3 % anketiranih studenata sa sveučilišnih studija izrazilo je neki oblik slaganja s ovom tvrdnjom kao i 62,38 % ispitanika sa stručnih studija.

		Svi ispitanici	Javna VU	Privatna VU	Sveučilišni studiji	Stručni studiji
Studentska praksa pomogla mi je u stjecanju kompetencija koje se razvijaju na mojem studiju.	Uopće se ne slažem (1)	6,54 %	6,68 %	3,13 %	7,01 %	5,24 %
	Većinom se ne slažem (2)	5,91 %	5,90 %	6,25 %	6,32 %	4,76 %
	Donekle se ne slažem (3)	5,79 %	5,64 %	9,38 %	4,79 %	8,57 %
	Ne mogu se odlučiti (4)	6,29 %	6,42 %	3,13 %	7,18 %	3,81 %
	Donekle se slažem (5)	18,49 %	18,35 %	21,88 %	17,44 %	21,43 %
	Većinom se slažem (6)	23,77 %	23,85 %	21,88 %	23,08 %	25,71 %
	U potpunosti se slažem (7)	33,21 %	33,16 %	34,38 %	34,19 %	30,48 %

75,36 % studenata javnih te 78,14 % studenata privatnih visokih učilišta izrazilo je neki oblik slaganja s tvrdnjom da im je studentska praksa pomogla u stjecanju kompetencija koje se razvijaju na njihovom studiju. Rezultati su slični i kada u obzir uzmemo studente sveučilišnih (74,71 %) i stručnih studija (77,62 %).

		Svi ispitanici	Javna VU	Privatna VU	Sveučilišni studiji	Stručni studiji
Studentska praksa bila je vrlo korisna za stjecanje općih, životnih i radnih vještina.	Uopće se ne slažem (1)	6,54 %	6,55 %	6,25 %	6,32 %	7,14 %
	Većinom se ne slažem (2)	5,28 %	5,37 %	3,13 %	6,15 %	2,86 %
	Donekle se ne slažem (3)	6,16 %	6,16 %	6,25 %	5,81 %	7,14 %
	Ne mogu se odlučiti (4)	6,92 %	6,95 %	6,25 %	7,35 %	5,71 %
	Donekle se slažem (5)	13,71 %	13,89 %	9,38 %	13,33 %	14,76 %
	Većinom se slažem (6)	22,89 %	22,54 %	31,25 %	22,05 %	25,24 %
	U potpunosti se slažem (7)	38,49 %	38,53 %	37,50 %	38,97 %	37,14 %

Od svih ispitanih studenata, 38,49 % u potpunosti se slaže da im je studentska praksa bila vrlo korisna za stjecanje općih, životnih i radnih vještina. U svim kategorijama prevladava odgovor *u potpunosti se slažem*: studenti javnih visokih učilišta – 38,53 %, studenti privatnih visokih učilišta – 37,50 % te studenti sveučilišnih – 38,97 % i studenti stručnih studija – 37,14 %.

9. Podrška studentima i profesionalno usmjeravanje

Pitanjima u ovom odjeljku ispituje se dostupnost službe za pružanje podrške studentima u pogledu pomoći u učenju, profesionalnom usmjeravanju, psihološkom savjetovanju i sl.

		Svi ispitanici	Javna VU	Privatna VU	Sveučilišni studiji	Stručni studiji
Na mojem visokom učilištu postoji služba za podršku i savjetovanje studenata	Da	62,68 %	62,73 %	60,98 %	62,97 %	61,36 %
	Ne	37,32 %	37,27 %	39,02 %	37,03 %	38,64 %

Od ukupnog broja, 62,68 % ispitanika odgovorilo je da na njihovu visokom učilištu postoji služba za podršku i savjetovanje studenata, dok 37,32 % navodi da takva služba ne postoji. Sličan omjer odgovora vidljiv je i kod studenata javnih i privatnih visokih učilišta te kod studenata sveučilišnih i stručnih studija.

		Svi ispitanici	Javna VU	Privatna VU	Sveučilišni studiji	Stručni studiji
Ukoliko mi je bilo potrebno, visoko učilište osiguralo mi je dostatnu podršku pri razvoju akademskih vještina (npr. vještine akademskog pisanja, komunikacijske vještine, IT vještine itd.)	Uopće se ne slažem (1)	22,68 %	22,84 %	17,07 %	22,27 %	24,62 %
	Većinom se ne slažem (2)	14,23 %	14,29 %	12,20 %	14,85 %	11,36 %
	Donekle se ne slažem (3)	9,80 %	9,80 %	9,76 %	9,71 %	10,23 %
	Ne mogu se odlučiti (4)	23,62 %	23,95 %	12,20 %	24,63 %	18,94 %
	Donekle se slažem (5)	11,95 %	11,94 %	12,20 %	11,83 %	12,50 %
	Većinom se slažem (6)	9,60 %	9,66 %	7,32 %	9,30 %	10,98 %
	U potpunosti se slažem (7)	8,12 %	7,52 %	29,27 %	7,42 %	11,36 %

Od svih ispitanika, 46,71 % u nekoj mjeri smatra da im visoko učilište nije osiguralo podršku u razvoju akademskih vještina, dok je neodlučnih bilo 23,62 %.

		Svi ispitanici	Javna VU	Privatna VU	Sveučilišni studiji	Stručni studiji
Ukoliko mi je bilo potrebno, visoko učilište osiguralo mi je dostatnu podršku u daljnjem profesionalnom razvoju (npr. odabiru izbornih kolegija, smjerova, programa za nastavak obrazovanja, studentske prakse, karijerno savjetovanje, povezivanje s poslodavcima i sl.)	Uopće se ne slažem (1)	22,62 %	22,71 %	19,51 %	22,19 %	24,62 %
	Većinom se ne slažem (2)	16,44 %	16,49 %	14,63 %	17,70 %	10,61 %
	Donekle se ne slažem (3)	11,28 %	11,53 %	2,44 %	11,42 %	10,61 %
	Ne mogu se odlučiti (4)	21,14 %	21,53 %	7,32 %	21,70 %	18,56 %
	Donekle se slažem (5)	14,70 %	14,56 %	19,51 %	14,52 %	15,53 %
	Većinom se slažem (6)	7,85 %	7,66 %	14,63 %	7,75 %	8,33 %
	U potpunosti se slažem (7)	5,97 %	5,52 %	21,95 %	4,73 %	11,74 %

Od svih ispitanika, 50,34 % u nekoj mjeri smatra da im visoko učilište nije osiguralo dostatnu podršku u daljnjem profesionalnom razvoju. Nadalje, 50,73 % studenata javnih visokih učilišta odgovorilo je da im visoko učilište nije pružilo dovoljnu podršku u profesionalnom razvoju (odgovori: *uopće se ne slažem*, *većinom se ne slažem* i *donekle se ne slažem*), dok je 21,53 % neodlučno. Odgovori se razlikuju kada je riječ o studentima privatnih visokih učilišta: 56,09 % izjasnilo je da se u određenom stupnju slaže s ovom tvrdnjom, dok ih je 36,58 % izrazilo neslaganje. Od studenata sveučilišnih studija, određeni stupanj neslaganja iskazalo je 51,31 % ispitanika, dok ih je 21,70 % bilo neodlučeno. Od studenata stručnih studijskih programa, 45,84 % izrazilo je neslaganje, 18,56 % je neodlučno, a 35,6 % se slaže s tvrdnjom.

		Svi ispitanici	Javna VU	Privatna VU	Sveučilišni studiji	Stručni studiji
Ukoliko mi je bilo potrebno, imao sam mogućnost na visokom učilištu dobiti podršku u razvoju životnih vještina, pomoć u učenju, psihološko savjetovanje i sl.	Uopće se ne slažem (1)	24,70 %	24,84 %	19,51 %	24,80 %	24,24 %
	Većinom se ne slažem (2)	12,95 %	12,84 %	17,07 %	13,13 %	12,12 %
	Donekle se ne slažem (3)	8,32 %	8,42 %	4,88 %	8,65 %	6,82 %
	Ne mogu se odlučiti (4)	24,56 %	24,78 %	17,07 %	24,71 %	23,86 %
	Donekle se slažem (5)	12,35 %	12,28 %	14,63 %	12,07 %	13,64 %
	Većinom se slažem (6)	8,66 %	8,70 %	7,32 %	8,73 %	8,33 %
	U potpunosti se slažem (7)	8,46 %	8,14 %	19,51 %	7,91 %	10,98 %

Od svih ispitanih studenata, 45,97 % u nekoj mjeri smatra da na visokom učilištu nisu dobili podršku u razvoju životnih vještina, pomoć u učenju, psihološko savjetovanje i sl. Na javnim visokim učilištima 46,1 % ispitanika mišljenja je da nisu dobili dostatnu podršku u razvoju životnih vještina, a kod privatnih visokih učilišta 41,46 % u određenom se stupnju slaže, a jednak postotak (41,46 %) u nekom se stupnju ne slaže s tvrdnjom.

		Svi ispitanici	Javna VU	Privatna VU	Sveučilišni studiji	Stručni studiji
Ukoliko mi je bilo potrebno, imao sam priliku razgovarati o svom profesionalnom razvoju s nastavnicima tijekom studija.	Uopće se ne slažem (1)	18,12 %	18,29 %	12,20 %	17,54 %	20,83 %
	Većinom se ne slažem (2)	12,01 %	12,08 %	9,76 %	13,05 %	7,20 %
	Donekle se ne slažem (3)	9,40 %	9,59 %	2,44 %	9,71 %	7,95 %
	Ne mogu se odlučiti (4)	19,19 %	19,39 %	12,20 %	19,58 %	17,42 %
	Donekle se slažem (5)	18,72 %	18,63 %	21,95 %	17,86 %	22,73 %
	Većinom se slažem (6)	13,15 %	13,04 %	17,07 %	13,54 %	11,36 %
	U potpunosti se slažem (7)	9,40 %	8,97 %	24,39 %	8,73 %	12,50 %

Ispitanici su bili su podijeljeni oko ovog pitanja: 39,53 % smatra da nisu imali dovoljno prilika razgovarati s nastavnicima o svom profesionalnom razvoju, dok njih 41,27 % smatra suprotno. Slično se uočava kod studenata javnih visokih učilišta: 39,96 % izrazilo je neki oblik neslaganja, 19,39 % bilo je neodlučno, a 40,64 % izrazilo je neki oblik slaganja. Na privatnim visokim učilištima 63,41 % studenata odgovorilo je da su imali dovoljno prilika za razgovor o svom profesionalnom razvoju. Nadalje, 40,3 % studenata sveučilišnih studija izrazilo je neki oblik neslaganja, 19,58 % bilo je neodlučno, a 40,13 % izrazilo je određeni stupanj slaganja. Dio studenata stručnih studija izrazio je neki oblik slaganja s navedenom tvrdnjom (46,59 %), dok njihovo mišljenje ne dijeli 35,98 % studenata stručnih studija.

10. Komunikacija i suradnja visokog učilišta sa studentima

Sljedećom skupinom pitanja istražuje se koliko visoko učilište pravodobno pruža relevantne informacije studentima te koje kanale komunikacije najčešće koristi.

		Svi ispitanici	Javna VU	Privatna VU	Sveučilišni studiji	Stručni studiji
Visoko učilište pravodobno me informira o temama povezanim sa studijem.	Uopće se ne slažem (1)	6,77 %	6,89 %	2,44 %	6,81 %	6,56 %
	Većinom se ne slažem (2)	9,00 %	9,26 %	0,00 %	9,20 %	8,11 %
	Donekle se ne slažem (3)	11,58 %	11,70 %	7,32 %	11,82 %	10,42 %
	Ne mogu se odlučiti (4)	14,49 %	14,42 %	17,07 %	14,20 %	15,83 %
	Donekle se slažem (5)	26,13 %	26,11 %	26,83 %	26,44 %	24,71 %
	Većinom se slažem (6)	20,51 %	20,33 %	26,83 %	20,44 %	20,85 %
	U potpunosti se slažem (7)	11,51 %	11,28 %	19,51 %	11,08 %	13,51 %

Većina ispitanih studenata (58,15 %) u određenoj se mjeri slaže s tvrdnjom da ih visoko učilište pravodobno informira o temama povezanim sa studijem. Slične odgovore nalazimo i u kategoriji studenata javnih (57,72 %) te privatnih visokih učilišta (73,17 %). Na sveučilišnom studiju, 57,96 % ispitanih izrazilo je određeni stupanj slaganja s ovom tvrdnjom, a na stručnom 59,07 %.

Koje od sljedećih kanala komunikacije Vaše visoko učilište koristi u informiranju studenata o temama povezanim s procesom studiranja i studentskim životom (moguće je označiti više odgovora).						
		Svi ispitanici	Javna VU	Privatna VU	Sveučilišni i studiji	Stručni studiji
K2.6	[Obavijesti na <i>webu</i> (internet/intranet)]	86,60 %	86,29 %	97,56 %	86,71 %	86,10 %
K2.7	[Oglasna ploča]	69,82 %	69,94 %	65,85 %	69,48 %	71,43 %
K2.3	[Elektronička pošta]	60,08 %	59,43 %	82,93 %	62,02 %	50,97 %
K2.5	[Društvene mreže]	36,67 %	36,05 %	58,54 %	36,34 %	38,22 %
K2.9	[Predstavnik studenata na godini]	32,54 %	32,36 %	39,02 %	32,98 %	30,50 %
K2.2	[Studentsko predstavničko tijelo]	25,24 %	25,26 %	24,39 %	26,99 %	16,99 %
K2.1 1	[Komunikacija licem u lice (<i>face to face</i>) - tribine, rasprave, informativni sastanci]	21,65 %	21,16 %	39,02 %	21,66 %	21,62 %
K2.8	[Virtualno okruženje za učenje (studentski portal)]	17,19 %	16,70 %	34,15 %	17,39 %	16,22 %
K2.1	[Studentsko-nastavnički forum/odbor]	16,51 %	16,21 %	26,83 %	15,26 %	22,39 %
K2.1 2	[Brošure, letci, e-letci]	12,65 %	12,67 %	12,20 %	12,06 %	15,44 %
K2.1 0	[Sveučilišni odbori/vijeća]	12,58 %	12,32 %	21,95 %	12,80 %	11,58 %
K2.1 4	[Studentske novine/časopis]	9,20 %	8,91 %	19,51 %	8,86 %	10,81 %
K2.1 3	[Osobni mentor]	7,71 %	7,59 %	12,20 %	7,14 %	10,42 %
K2.1 6	[Priručnici, vodiči]	5,07 %	4,73 %	17,07 %	5,00 %	5,41 %
K2.4	[Promotivni materijali npr. "Rekli ste, učinili smo."]	4,94 %	4,73 %	12,20 %	4,35 %	7,72 %
K2.1 7	[Nešto drugo]	3,18 %	3,20 %	2,44 %	3,20 %	3,09 %
K2.1 5	[SMS poruke]	1,96 %	1,95 %	2,44 %	1,97 %	1,93 %

Na pitanje *Koje od sljedećih kanala komunikacije Vaše visoko učilište koristi u informiranju studenata o temama povezanim s procesom studiranja i studentskim životom* postojala je mogućnost odabira više odgovora. Studenti su najviše puta označili odgovore *obavijesti na webu (internet/intranet)* (86,60 %), *oglasna ploča* (69,82 %) te *elektronička pošta* (60,08 %). Na javnim visokim učilištima, odgovori su studenata postotno podjednaki odgovorima iz rubrike *svi ispitanici*, dok su studenti privatnih visokih učilišta najčešće odabirali *obavijesti na webu (internet/intranet)* (97,56 % odgovora) i *elektronička pošta* (82,93 % odgovora). Na razini sveučilišnog te stručnog studija najčešći odgovor studenata bio je *obavijesti na webu (internet/intranet)* – 86,71 % sveučilišni, odnosno 86,10 % stručni.

11. Djelovanje visokog učilišta na temelju povratnih informacija studenata

Sljedećim skupinom pitanja istražuje se koliko visoko učilište „sluša“ glas studenata, djeluje na temelju prepoznatih studentskih potreba i informira studente o uvedenim promjenama.

		Svi sudionici istraživanja	Javna VU	Privatna VU	Sveučilišni studiji	Stručni studiji
Tijekom studija imao sam mogućnost izraziti svoje mišljenje relevantnom osoblju visokog učilišta o bilo kojem aspektu studiranja.	Uopće se ne slažem (1)	13,42 %	13,73 %	2,50 %	12,81 %	16,33 %
	Većinom se ne slažem (2)	11,84 %	11,82 %	12,50 %	12,23 %	9,96 %
	Donekle se ne slažem (3)	13,63 %	13,73 %	10,00 %	14,06 %	11,55 %
	Ne mogu se odlučiti (4)	15,28 %	15,50 %	7,50 %	14,98 %	16,73 %
	Donekle se slažem (5)	19,75 %	19,67 %	22,50 %	19,80 %	19,52 %
	Većinom se slažem (6)	13,97 %	13,87 %	17,50 %	14,14 %	13,15 %
	U potpunosti se slažem (7)	12,11 %	11,68 %	27,50 %	11,98 %	12,75 %

45,83 % ispitanih u nekoj se mjeri složilo s tvrdnjom da su tijekom studija imali mogućnost izraziti svoje mišljenje osoblju o bilo kojem aspektu studiranja, dok je 38,89 % ispitanih izjavilo da nije imalo tu mogućnost. Postotak sudionika istraživanja s javnih visokih učilišta koji su u nekom stupnju izrazili slaganje s ovom tvrdnjom je 45,22 %, dok je 67,50 % studenata privatnih visokih učilišta izrazilo određeni stupanj slaganja. S tvrdnjom se složilo i 45,92 % ispitanih studenata sveučilišnih te 45,42 % studenata stručnih studija.

		Svi ispitani ci	Javna VU	Privatna VU	Sveučilišni studiji	Stručni studiji
Studentima se redovito prezentira što je učinjeno na temelju informacija prikupljenih studentskim anketama i drugim komunikacijskim kanalima, po principu "Rekli ste, učinili smo!"	Uopće se ne slažem (1)	34,34 %	34,82 %	17,50 %	34,78 %	32,27 %
	Većinom se ne slažem (2)	17,89 %	17,98 %	15,00 %	18,64 %	14,34 %
	Donekle se ne slažem (3)	11,15 %	11,04 %	15,00 %	11,23 %	10,76 %
	Ne mogu se odlučiti (4)	14,52 %	14,37 %	20,00 %	14,48 %	14,74 %
	Donekle se slažem (5)	11,22 %	11,11 %	15,00 %	10,73 %	13,55 %
	Većinom se slažem (6)	6,47 %	6,51 %	5,00 %	6,16 %	7,97 %
	U potpunosti se slažem (7)	4,40 %	4,18 %	12,50 %	3,99 %	6,37 %

Kada je riječ o tome što je učinjeno na temelju informacija prikupljenih studentskim anketama i drugim kanalima, 63,38 % ispitanih smatra da im te informacije nisu iznesene (34,34 % anketiranih studenata odgovorilo je da se uopće ne slaže s tvrdnjom da se studentima redovito prezentira što je učinjeno na temelju prikupljenih informacija).

12. Upravljanje i organizacija studija

Sljedeća skupina pitanja prikazuje kako studenti vide organiziranost izvedbe studijskog programa, prikladnost rasporeda studentskih obaveza, informiranost o promjenama u organizaciji studija, uvođenje pozitivnih promjena u različitim aspektima studiranja i sl.

		Svi ispitanici	Javna VU	Privatna VU	Sveučilišni studiji	Stručni studiji
Studij je dobro organiziran i odvija se bez većih problema.	Uopće se ne slažem (1)	11,38 %	11,42 %	10,26 %	11,89 %	8,94 %
	Većinom se ne slažem (2)	13,35 %	13,51 %	7,69 %	13,25 %	13,82 %
	Donekle se ne slažem (3)	14,41 %	14,81 %	0,00 %	14,78 %	12,60 %
	Ne mogu se odlučiti (4)	9,49 %	9,39 %	12,82 %	8,92 %	12,20 %
	Donekle se slažem (5)	22,98 %	23,19 %	15,38 %	23,02 %	22,76 %
	Većinom se slažem (6)	19,26 %	19,15 %	23,08 %	19,71 %	17,07 %
	U potpunosti se slažem (7)	9,14 %	8,53 %	30,77 %	8,41 %	12,60 %

Studenti javnih visokih učilišta (50,87 %) u određenoj mjeri smatraju da je njihov studij dobro organiziran i da se odvija bez većih problema, dok je 39,14 % njih suprotnog mišljenja. Na privatnim visokim učilištima, 69,23 % ispitanika izrazilo je u određenoj mjeri slaganje s navedenom tvrdnjom (*u potpunosti se slažem* odgovorilo je 30,77 %). Na sveučilišnom studiju 51,14 % studenata izrazilo je neki oblik slaganja, a na stručnom 52,43 % ispitanika.

		Svi ispitanici	Javna VU	Privatna VU	Sveučilišni studiji	Stručni studiji
Raspored nastave učinkovit je i zadovoljavajući i s obzirom na moje obaveze.	Uopće se ne slažem (1)	12,86 %	12,93 %	10,26 %	13,25 %	10,98 %
	Većinom se ne slažem (2)	11,95 %	11,92 %	12,82 %	12,15 %	10,98 %
	Donekle se ne slažem (3)	15,18 %	15,53 %	2,56 %	16,40 %	9,35 %
	Ne mogu se odlučiti (4)	7,31 %	7,44 %	2,56 %	6,80 %	9,76 %
	Donekle se slažem (5)	23,96 %	24,06 %	20,51 %	24,21 %	22,76 %
	Većinom se slažem (6)	19,04 %	18,93 %	23,08 %	18,44 %	21,95 %
	U potpunosti se slažem (7)	9,70 %	9,18 %	28,21 %	8,75 %	14,23 %

S tvrdnjom *Raspored nastave učinkovit je i zadovoljavajući s obzirom na moje obaveze* u nekoj mjeri slaže se 52,17 % ispitanih studenata javnih visokih učilišta. Kod privatnih visokih učilišta, 71,80 % ispitanika izrazilo je neki oblik slaganja. Na sveučilišnom studiju neki oblik slaganja izrazilo je 51,40 % ispitanika, dok se na stručnom studiju u nekoj mjeri s tvrdnjom složilo 58,94 % anketiranih studenata.

		Svi ispitanici	Javna VU	Privatna VU	Sveučilišni studiji	Stručni studiji
Svaka promjena u organizaciji studija ili nastave učinkovito je prezentirana studentima.	Uopće se ne slažem (1)	14,48 %	14,60 %	10,26 %	14,87 %	12,60 %
	Većinom se ne slažem (2)	12,79 %	12,86 %	10,26 %	13,08 %	11,38 %
	Donekle se ne slažem (3)	15,39 %	15,68 %	5,13 %	15,72 %	13,82 %
	Ne mogu se odlučiti (4)	13,21 %	13,29 %	10,26 %	13,08 %	13,82 %
	Donekle se slažem (5)	17,22 %	17,27 %	15,38 %	17,25 %	17,07 %
	Većinom se slažem (6)	16,51 %	16,40 %	20,51 %	16,23 %	17,89 %
	U potpunosti se slažem (7)	10,40 %	9,90 %	28,21 %	9,77 %	13,41 %

Od svih ispitanika, 42,66 % u nekoj mjeri smatra da se svaka promjena u organizaciji studija ili nastave ne prezentira učinkovito studentima. Slično tome, studenti javnih visokih učilišta u nekoj mjeri smatraju da se navedene promjene ne prezentiraju učinkovito (43,14 %). Za razliku od toga, 64,10 % studenata privatnih visokih učilišta smatra da se te promjene ipak učinkovito predstavljaju studentima.

	Svi ispitanici	Javna VU	Privatna VU	Sveučilišni studiji	Stručni studiji
Jeste li ikada tijekom studija iskusili diskriminaciju na temelju svoga spola/roda, nacionalnog/etničkog podrijetla, vjere, društvenog položaja i dr.-	14,97 %	15,10 %	10,26 %	14,95 %	15,04 %
	85,03 %	84,90 %	89,74 %	85,05 %	84,96 %

Na pitanje *Jeste li ikada tijekom studija iskusili diskriminaciju na temelju svoga spola/roda, nacionalnog/etničkog podrijetla, vjere, društvenog položaja i dr.* 85,03 % svih ispitanih studenata izjavilo je da nije iskusilo neki od oblika diskriminacije, dok je onih koji su doživjeli neki oblik diskriminacije 14,97 %.

13. Studentska mobilnost

Sljedećom skupinom pitanja istražuju se različiti aspekti inozemne mobilnosti te dobivanja potpore od visokog učilišta u pogledu pronalaženja studijskog programa i visokog učilišta u inozemstvu, priznavanja ECTS-a te općenito o dobivanju podrške od strane visokog učilišta u prilagodbi na studij i olakšanju progresije kroz studij.

Inozemna mobilnost

		Svi ispitanici	Javna VU	Privatna VU	Sveučilišni studiji	Stručni studiji
Na mom visokom učilištu mogu dobiti informacije o mogućnostima studiranja u inozemstvu.	Uopće se ne slažem (1)	4,82 %	4,88 %	2,63 %	4,25 %	7,56 %
	Većinom se ne slažem (2)	5,10 %	5,03 %	7,89 %	4,60 %	7,56 %
	Donekle se ne slažem (3)	6,11 %	6,13 %	5,26 %	6,24 %	5,46 %
	Ne mogu se odlučiti (4)	10,35 %	10,20 %	15,79 %	8,50 %	19,33 %
	Donekle se slažem (5)	22,36 %	22,62 %	13,16 %	23,59 %	16,39 %
	Većinom se slažem (6)	26,46 %	26,39 %	28,95 %	27,49 %	21,43 %
	U potpunosti se slažem (7)	24,80 %	24,76 %	26,32 %	25,33 %	22,27 %

Više od polovine ispitanih (ukupno 73,62 %) donekle se, većinom ili u potpunosti slaže da je na njihovu visokom učilištu moguće dobiti informacije o mogućnosti studiranja u inozemstvu. Na javnim visokim učilištima, 73,77 %, studenata u nekoj se mjeri slaže s tvrdnjom, a na privatnim 68,43 % studenata. Nadalje, 76,41 % studenata sveučilišnih te 60,09 % studenata stručnih studija izrazilo je neki oblik slaganja s tvrdnjom.

		Svi ispitanici	Javna VU	Privatna VU	Sveučilišni studiji	Stručni studiji
Inozemna mobilnost [Moje visoko učilište potiče studente na uključivanje u programe internacionalne mobilnosti.]	Uopće se ne slažem (1)	9,92 %	9,90 %	10,53 %	9,63 %	11,34 %
	Većinom se ne slažem (2)	7,19 %	7,32 %	2,63 %	7,46 %	5,88 %
	Donekle se ne slažem (3)	7,76 %	7,69 %	10,53 %	7,37 %	9,66 %
	Ne mogu se odlučiti (4)	15,24 %	15,15 %	18,42 %	13,88 %	21,85 %
	Donekle se slažem (5)	19,12 %	19,22 %	15,79 %	20,12 %	14,29 %
	Većinom se slažem (6)	20,92 %	21,14 %	13,16 %	21,86 %	16,39 %
	U potpunosti se slažem (7)	19,84 %	19,59 %	28,95 %	19,69 %	20,59 %

Većina svih ispitanih studenata (59,88 %) izrazila je u nekoj mjeri slaganje s tvrdnjom *Moje visoko učilište potiče studente na uključivanje u programe internacionalne mobilnosti*. Nadalje, 59,95 % studenata javnih i 57,90 % studenata privatnih visokih učilišta u nekoj se mjeri slaže s tvrdnjom. Slična je raspodjela odgovora između studenata sveučilišnih i stručnih studija: većina studenata sveučilišnih studija (61,67 %) u nekoj se mjeri slaže s tvrdnjom, kao i većina studenata stručnih studija (51,27 %).

		Svi ispitanici	Javna VU	Privatna VU	Sveučilišni studiji	Stručni studiji
Inozemna mobilnost [Moje visoko učilište na pravedan i transparentan način vrednuje i priznaje ECTS bodove stečene tijekom boravka na stranom visokom učilištu.]	Uopće se ne slažem (1)	7,55 %	7,69 %	2,63 %	7,89 %	5,88 %
	Većinom se ne slažem (2)	5,46 %	5,62 %	0,00 %	6,24 %	1,68 %
	Donekle se ne slažem (3)	5,61 %	5,62 %	5,26 %	6,07 %	3,36 %
	Ne mogu se odlučiti (4)	45,08 %	45,38 %	34,21 %	44,41 %	48,32 %
	Donekle se slažem (5)	7,69 %	7,54 %	13,16 %	7,89 %	6,72 %
	Većinom se slažem (6)	14,81 %	14,86 %	13,16 %	14,48 %	16,39 %
	U potpunosti se slažem (7)	13,80 %	13,30 %	31,58 %	13,01 %	17,65 %

U vezi s tvrdnjom *Moje visoko učilište na pravedan i transparentan način vrednuje i priznaje ECTS bodove stečene tijekom boravka na stranom visokom učilištu* 45,08 % svih ispitanih studenata je odabralo odgovor *ne mogu se odlučiti*. Studenti javnih visokih učilišta također su najčešće odabirali odgovor *ne mogu se odlučiti* (45,38 %). Na privatnim visokim učilištima odgovor *ne mogu se odlučiti* odabralo je 34,21 % ispitanih studenata, dok je drugi najčešći odgovor bio *u potpunosti se slažem* (31,58 %). Gledajući podjelu sveučilišnih i stručnih studija, odgovor *ne mogu se odlučiti* također je bio najčešći odabir studenata i to 44,41 % kod sveučilišnih, a 48,32 % kod studenata stručnih studija.

		Svi ispitanici	Javna VU	Privatna VU	Sveučilišni studiji	Stručni studiji
Inozemna mobilnost [Studenti nemaju poteškoća s upisom narednog semestra i nastavka studija po povratku s programa inozemne mobilnosti.]	Uopće se ne slažem (1)	9,78 %	9,98 %	2,63 %	10,58 %	5,88 %
	Većinom se ne slažem (2)	6,54 %	6,73 %	0,00 %	7,55 %	1,68 %
	Donekle se ne slažem (3)	6,11 %	6,21 %	2,63 %	6,42 %	4,62 %
	Ne mogu se odlučiti (4)	45,43 %	45,53 %	42,11 %	44,23 %	51,26 %
	Donekle se slažem (5)	8,20 %	8,20 %	7,89 %	8,15 %	8,40 %
	Većinom se slažem (6)	11,93 %	11,83 %	15,79 %	11,62 %	13,45 %
	U potpunosti se slažem (7)	12,01 %	11,53 %	28,95 %	11,45 %	14,71 %

U vezi s tvrdnjom *Studenti nemaju poteškoća s upisom narednog semestra i nastavka studija po povratku s programa inozemne mobilnosti* 45,43 % svih anketiranih studenata je odabralo odgovor *ne mogu se odlučiti*. Kod studenata javnih, odnosno privatnih visokih učilišta, najčešći odgovor bio je *ne mogu se odlučiti* (45,53 % kod studenata javnih visokih učilišta, odnosno 42,11 % kod studenata privatnih visokih učilišta), a vrijedi istaknuti da je 28,95 % studenata privatnih visokih učilišta odabralo odgovor *u potpunosti se slažem*. Odgovor *ne mogu se odlučiti* odabralo je 44,23 % sveučilišnih, odnosno 51,26 % studenata stručnih studija.

		Svi ispitanici	Javna VU	Privatna VU	Sveučilišni studiji	Stručni studiji
Jeste li tijekom dosadašnjeg studija pohađali nastavu na stranom visokom učilištu u sklopu programa studentske mobilnosti?	Da	4,67 %	4,66 %	5,26 %	5,38 %	1,26 %
	Ne	95,33 %	95,34 %	94,74 %	94,62 %	98,74 %

Na pitanje *Jeste li tijekom dosadašnjeg studija pohađali nastavu na stranom visokom učilištu u sklopu programa studentske mobilnosti?* 95,33 % svih ispitanih studenata odgovorilo je da nije sudjelovalo u takvom programu. Studenti javnih visokih učilišta su u 95,34 % slučajeva odabrali odgovor *Ne*, a isti odgovor odabralo je 94,74 % studenata privatnih visokih učilišta. Studenti koji studiraju na sveučilišnim, odnosno stručnim studijima, također su odabirali odgovor *Ne* kao najčešći odgovor i to sveučilišni s 94,62 %, a stručni s 98,74 % odgovora.

		Svi ispitanici	Javna	Privatna	Sveučilišni	Stručni
Jeste li tijekom dosadašnjeg studija boravili na nekoj drugoj ustanovi u inozemstvu u sklopu programa studentske mobilnosti (npr. odradili studentsku praksu, provodili istraživanje i sl.)	Da	3,09 %	3,10 %	2,63 %	3,30 %	2,10 %
	Ne	96,91 %	96,90 %	97,37 %	96,70 %	97,90 %

Na pitanje *Jeste li tijekom dosadašnjeg studija boravili na nekoj drugoj ustanovi u inozemstvu u sklopu programa studentske mobilnosti (npr. odradili studentsku praksu, provodili istraživanje i sl.)?* 96,91 % svih ispitanih studenata odgovorilo je da nije sudjelovalo u nekom obliku studentske mobilnosti koji nije vezan isključivo za nastavu. Studenti javnih visokih učilišta odabrali su odgovor *Ne* u 96,90 % slučajeva, a studenti privatnih visokih učilišta isti odgovor odabirali su u 97,37 % slučajeva.

		Svi ispitanici	Javna VU	Privatna VU	Sveučilišni studiji	Stručni studiji
U kojoj ste zemlji/visokom učilištu boravili tijekom programa studentske mobilnosti?	Austrija	10,00 %	10,26 %	0,00 %	9,33 %	20,00 %
	Belgija	2,50 %	2,56 %	0,00 %	2,67 %	0,00 %
	Bosna i Hercegovina	1,25 %	1,28 %	0,00 %	1,33 %	0,00 %
	Bugarska	2,50 %	2,56 %	0,00 %	2,67 %	0,00 %
	Češka Republika	6,25 %	6,41 %	0,00 %	6,67 %	0,00 %
	Egipat	1,25 %	1,28 %	0,00 %	1,33 %	0,00 %
	Finska	1,25 %	1,28 %	0,00 %	1,33 %	0,00 %
	Francuska	5,00 %	5,13 %	0,00 %	5,33 %	0,00 %
	Irska	1,25 %	1,28 %	0,00 %	1,33 %	0,00 %
	Italija	6,25 %	6,41 %	0,00 %	5,33 %	20,00 %
	Litva	1,25 %	1,28 %	0,00 %	1,33 %	0,00 %
	Mađarska	2,50 %	2,56 %	0,00 %	2,67 %	0,00 %
	Malta	1,25 %	1,28 %	0,00 %	1,33 %	0,00 %
	Meksiko	1,25 %	1,28 %	0,00 %	1,33 %	0,00 %
	Nizozemska	1,25 %	0,00 %	50,00 %	0,00 %	20,00 %
	Njemačka	11,25 %	11,54 %	0,00 %	10,67 %	20,00 %
	Poljska	13,75 %	12,82 %	50,00 %	14,67 %	0,00 %
	Portugal	1,25 %	1,28 %	0,00 %	1,33 %	0,00 %
	Rumunjska	1,25 %	1,28 %	0,00 %	1,33 %	0,00 %
	Slovačka	3,75 %	3,85 %	0,00 %	4,00 %	0,00 %
	Slovenija	6,25 %	6,41 %	0,00 %	5,33 %	20,00 %
	Srbija (rep)	1,25 %	1,28 %	0,00 %	1,33 %	0,00 %
	Španjolska	10,00 %	10,26 %	0,00 %	10,67 %	0,00 %
	Švedska	2,50 %	2,56 %	0,00 %	2,67 %	0,00 %
	Turska	1,25 %	1,28 %	0,00 %	1,33 %	0,00 %
	Velika Britanija	2,50 %	2,56 %	0,00 %	2,67 %	0,00 %

Sudionici u istraživanju koji su prethodno naveli da su boravili u inozemstvu u sklopu programa studentske mobilnosti najčešće su odlazili u Poljsku (13,75 %), zatim u Njemačku (11,25 %) te u Španjolsku i Austriju (10 %).

	Broj mjeseci	Svi ispitanici	Javna VU	Privatna VU	Sveučilišni studiji	Stručni studiji
Koliko dugo ste boravili na stranom visokom učilištu (broj mjeseci)?	1	21,25 %	21,79 %	0,00 %	22,67 %	0,00 %
	2	3,75 %	3,85 %	0,00 %	4,00 %	0,00 %
	3	3,75 %	3,85 %	0,00 %	2,67 %	20,00 %
	4	6,25 %	6,41 %	0,00 %	6,67 %	0,00 %
	5	45,00 %	44,87 %	50,00 %	45,33 %	40,00 %
	6	13,75 %	12,82 %	50,00 %	12,00 %	40,00 %
	7	1,25 %	1,28 %	0,00 %	1,33 %	0,00 %
	10	2,50 %	2,56 %	0,00 %	2,67 %	0,00 %
	12	1,25 %	1,28 %	0,00 %	1,33 %	0,00 %
	24	1,25 %	1,28 %	0,00 %	1,33 %	0,00 %

Nešto manje od polovine ispitanih studenata (45 %) boravilo je 5 mjeseci na stranom visokom učilištu. U kategoriji javnih visokih učilišta, 44,87 % ispitanih studenata provelo je 5 mjeseci na stranom visokom učilištu, dok je kod privatnih podjednako (50 %) provelo 5, odnosno 6 mjeseci na studentskoj razmjeni.

	Semestar	Svi ispitanici	Javna VU	Privatna VU	Sveučilišni studiji	Stručni studiji
Tijekom kojeg ste se semestra uključili u program mobilnosti na stranom visokom učilištu?	1	1,25 %	1,28 %	0,00 %	1,33 %	0,00 %
	2	1,25 %	1,28 %	0,00 %	1,33 %	0,00 %
	3	1,25 %	1,28 %	0,00 %	1,33 %	0,00 %
	4	5,00 %	5,13 %	0,00 %	5,33 %	0,00 %
	5	8,75 %	8,97 %	0,00 %	8,00 %	20,00 %
	6	23,75 %	23,08 %	50,00 %	20,00 %	80,00 %
	7	16,25 %	16,67 %	0,00 %	17,33 %	0,00 %
	8	26,25 %	25,64 %	50,00 %	28,00 %	0,00 %
	9	13,75 %	14,10 %	0,00 %	14,67 %	0,00 %
	10	2,50 %	2,56 %	0,00 %	2,67 %	0,00 %

Odgovori na pitanje *Tijekom kojeg ste se semestra uključili u program mobilnosti na stranom visokom učilištu?* pokazali su da se najviše studenata uključilo u studentsku razmjenu tijekom 8. mjeseca (26,25 %) i 6. mjeseca (23,75 %).

		Svi ispitanici	Javna VU	Privatna VU	Sveučilišni studiji	Stručni studiji
Kako biste procijenili svoje poznavanje stranog jezika (na kojem ste studirali) prije sudjelovanja u programu studentske mobilnosti?	Dovoljno	16,25 %	16,67 %	0,00 %	13,33 %	60,00 %
	Dobro	25,00 %	25,64 %	0,00 %	26,67 %	0,00 %
	Vrlo dobro	36,25 %	34,62 %	100,00 %	36,00 %	40,00 %
	Izvršno	22,50 %	23,08 %	0,00 %	24,00 %	0,00 %

Najčešći odgovor ispitanih studenata na pitanje kako bi procijenili svoje poznavanje stranog jezika prije sudjelovanja u programu studentske mobilnosti bio je *vrlo dobro* (36,25 %), dok je *izvršno* odgovorilo 22,50 % studenata.

		Svi ispitanici	Javna VU	Privatna VU	Sveučilišni studiji	Stručni studiji
Kako biste procijenili svoje poznavanje stranog jezika (na kojem ste studirali) poslije sudjelovanja u programu studentske mobilnosti?	Dovoljno	2,50 %	2,56 %	0,00 %	0,00 %	40,00 %
	Dobro	2,50 %	2,56 %	0,00 %	2,67 %	0,00 %
	Vrlo dobro	52,50 %	53,85 %	0,00 %	54,67 %	20,00 %
	Izvršno	42,50 %	41,03 %	100,00 %	42,67 %	40,00 %

Svoje poznavanje stranog jezika nakon dovršetka programa studentske mobilnosti studenti su ocijenili ocjenom *vrlo dobro* (52,50 % odgovora), dok je *izvršno* odgovorilo 42,50 % ispitanika.

		Svi ispitanici	Javna VU	Privatna VU	Sveučilišni studiji	Stručni studiji
Kako ste se priviknuli na nastavni plan i program, nastavne metode i metode ocjenjivanja na stranom visokom učilištu?	Odustao sam od stjecanja bodova tijekom programa mobilnosti	2,50 %	2,56 %	0,00 %	2,67 %	0,00 %
	Uz dosta poteškoća	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %
	Uz nešto poteškoća na početku	23,75 %	24,36 %	0,00 %	22,67 %	40,00 %
	Bez većih teškoća	73,75 %	73,08 %	100,00 %	74,67 %	60,00 %

73,75 % svih ispitanika odgovorilo je da se bez većih poteškoća priviknulo na nastavni plan i program te ostale aspekte studiranja na stranom visokom učilištu.

		Svi ispitanici	Javna VU	Privatna VU	Sveučilišni i studiji	Stručni studiji
Jeste li naišli na probleme prilikom priznavanja ECTS bodova stečenih u inozemstvu po povratku na Vaše matično visoko učilište?	Nešto drugo	27,50 %	28,21 %	0,00 %	25,33 %	60,00 %
	Priznavanje ECTS bodova nije mi važno	3,75 %	3,85 %	0,00 %	4,00 %	0,00 %
	Ne, nije bilo problema s priznavanjem	45,00 %	44,87 %	50,00 %	46,67 %	20,00 %
	Da, dobivene ocjene nisu priznate	3,75 %	3,85 %	0,00 %	4,00 %	0,00 %
	Da, samo mi je dio ECTS bodova priznat	11,25 %	10,26 %	50,00 %	10,67 %	20,00 %
	Da, ništa mi nije priznato	8,75 %	8,97 %	0,00 %	9,33 %	0,00 %

Kada je riječ o priznavanju ECTS bodova stečenih u inozemstvu, 45 % ispitanih odgovorilo je da nisu imali problema s priznavanjem ECTS-a na matičnom visokom učilištu, no 8,75 % odgovorilo je da im ništa nije priznato. Većina studenata javnih visokih učilišta (44,87 %) nije imala problema s priznavanjem. Ipak, 8,97 % studenata javnih visokih učilišta odgovorilo je da im ništa od bodova nije priznato, što nije slučaj kod privatnih visokih učilišta. Naime, njihovi su studenti podjednako odgovorili da nije bilo problema s priznavanjem (50 %) ili da im je priznat samo dio ECTS bodova (50 %).

		Svi ispitanici	Javna VU	Privatna VU	Sveučilišni studiji	Stručni studiji
Procijenite svoje iskustvo studiranja na stranom visokom učilištu.	Loše	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %
	Dovoljno dobro	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %
	Dobro	3,13 %	3,23 %	0,00 %	3,28 %	0,00 %
	Vrlo dobro	34,38 %	33,87 %	50,00 %	34,43 %	33,33 %
	Izvršno	62,50 %	62,90 %	50,00 %	62,30 %	66,67 %

Od svih ispitanih studenata, 62,50 % njih je iskustvo studiranja na stranom visokom učilištu ocijenilo kao izvršno. Gledajući kategorije javnih i privatnih sveučilišta te sveučilišnih i stručnih studija, također prednjači ocjena izvrstan.

Ako ne biste sudjelovali u programu mobilnosti na stranom visokom učilištu, navedite svoje razloge:	Svi ispitanici	Javna VU	Privatna VU	Sveučilišni studiji	Stručni studiji
• Previše posla oko organizacije	28,11 %	28,38 %	18,42 %	29,68 %	20,50 %
• Briga da kvaliteta obrazovanja u inozemstvu nije dovoljno dobra kao na matičnom visokom učilištu	5,72 %	5,81 %	2,63 %	5,44 %	7,11 %
• Zabrinutost za moguće zaostajanje u studiju zbog boravka u inozemstvu	52,00 %	52,13 %	47,37 %	54,70 %	38,91 %
• Preveliko financijsko opterećenje	64,59 %	64,63 %	63,16 %	64,11 %	66,95 %
• Zabrinutost zbog jezične barijere	27,04 %	26,91 %	31,58 %	25,19 %	35,98 %
• Zabrinutost zbog priznavanja ECTS bodova stečenih u inozemstvu	40,34 %	40,74 %	26,32 %	43,14 %	26,78 %
• Zabrinutost u vezi s ispunjavanjem (akademskih) zahtjeva studijskog programa u inozemstvu	25,75 %	25,44 %	36,84 %	24,16 %	33,47 %

Gledajući ukupne rezultate, najčešći razlozi zašto se studenti nisu odlučili na studiranje u inozemstvu bili su preveliko financijsko opterećenje (64,59 %) i zabrinutost za moguće zaostajanje u studiju zbog boravka u inozemstvu (52 %). Najčešći su to razlozi i kod studenata javnih i privatnih visokih učilišta, kao i kod studenata sveučilišnih i stručnih studija.

14. Doprinos studija profesionalnom i osobnom razvoju studenata

Sljedećom skupinom pitanja istražuje se studentska procjena korisnosti studija u pogledu stjecanja očekivanih stručnih i osobnih kompetencija.

Studij mi je omogućio razvoj sljedećih stručnih i prenosivih kompetencija:		Svi ispitanici	Javna VU	Privatna VU	Sveučilišni studiji	Stručni studiji
Stručno znanje u području studija	Uopće se ne slažem (1)	3,42 %	3,43 %	2,78 %	3,18 %	4,59 %
	Većinom se ne slažem (2)	4,35 %	4,47 %	0,00 %	4,39 %	4,13 %
	Donekle se ne slažem (3)	6,29 %	6,23 %	8,33 %	6,36 %	5,96 %
	Ne mogu se odlučiti (4)	7,69 %	7,75 %	5,56 %	7,76 %	7,34 %
	Donekle se slažem (5)	29,35 %	29,55 %	22,22 %	29,81 %	27,06 %
	Većinom se slažem (6)	32,14 %	32,27 %	27,78 %	32,43 %	30,73 %
	U potpunosti se slažem (7)	16,77 %	16,29 %	33,33 %	16,07 %	20,18 %

Na ponuđenu tvrdnju *Studij mi je omogućio stručno znanje u području studija* 78,11 % studenata javnih visokih učilišta izrazilo je neki oblik slaganja, dok je određeni oblik slaganja izrazilo 83,33 % studenata privatnih visokih učilišta. Nadalje, 78,31 % studenata sveučilišnih i 77,97 % studenata stručnih studija izrazilo je određeni oblik slaganja.

Znanje u drugim područjima	Uopće se ne slažem (1)	5,90 %	6,07 %	0,00 %	6,07 %	5,05 %
	Većinom se ne slažem (2)	8,54 %	8,79 %	0,00 %	8,97 %	6,42 %
	Donekle se ne slažem (3)	13,35 %	13,58 %	5,56 %	14,02 %	10,09 %
	Ne mogu se odlučiti (4)	13,43 %	13,18 %	22,22 %	12,80 %	16,51 %
	Donekle se slažem (5)	33,77 %	34,11 %	22,22 %	34,39 %	30,73 %
	Većinom se slažem (6)	17,78 %	17,49 %	27,78 %	17,10 %	21,10 %
	U potpunosti se slažem (7)	7,22 %	6,79 %	22,22 %	6,64 %	10,09 %

Većina anketiranih studenata javnih visokih učilišta (58,39 %) smatra da im je studij omogućio dostatan razvoj znanja u drugim područjima, dok je na privatnim visokim učilištima taj postotak viši (72,22 %). Nadalje, 34,39 % studenata sveučilišnih studijskih programa i 30,73 % studenata stručnih studija odgovorilo je *donekle se slažem*.

Analitičko razmišljanje	Uopće se ne slažem (1)	4,35 %	4,39 %	2,78 %	4,21 %	5,05 %
	Većinom se ne slažem (2)	4,89 %	4,95 %	2,78 %	5,23 %	3,21 %
	Donekle se ne slažem (3)	8,07 %	7,99 %	11,11 %	7,85 %	9,17 %
	Ne mogu se odlučiti (4)	13,20 %	13,26 %	11,11 %	12,24 %	17,89 %
	Donekle se slažem (5)	27,48 %	27,80 %	16,67 %	28,13 %	24,31 %
	Većinom se slažem (6)	27,25 %	27,16 %	30,56 %	27,85 %	24,31 %
	U potpunosti se slažem (7)	14,75 %	14,46 %	25,00 %	14,49 %	16,06 %

Na pitanje je li im studij pomogao u razvoju analitičkih vještina, 69,42 % studenata javnih visokih učilišta odgovorilo je potvrdno, odnosno izrazilo određeni stupanj slaganja, dok je na privatnim visokim učilištima postotak studenata koji misle da im je studij pomogao u razvoju analitičkih vještina veći (72,23 %). Studenti sveučilišnih studija, jednako kao i studenti stručnih studijskih programa smatraju da im je studij pomogao u razvoju analitičkog razmišljanja (70,47 %, odnosno 64,48 %).

Sposobnost brzog usvajanja znanja	Uopće se ne slažem (1)	4,50 %	4,55 %	2,78 %	4,39 %	5,05 %
	Većinom se ne slažem (2)	5,82 %	5,83 %	5,56 %	5,89 %	5,50 %
	Donekle se ne slažem (3)	9,39 %	9,42 %	8,33 %	9,72 %	7,80 %
	Ne mogu se odlučiti (4)	12,03 %	12,14 %	8,33 %	12,06 %	11,93 %
	Donekle se slažem (5)	26,86 %	27,08 %	19,44 %	26,54 %	28,44 %
	Većinom se slažem (6)	27,72 %	27,48 %	36,11 %	27,76 %	27,52 %
	U potpunosti se slažem (7)	13,66 %	13,50 %	19,44 %	13,64 %	13,76 %

68,24 % svih studenata smatra da im je studij pomogao razviti sposobnost brzog usvajanja znanja. Neki stupanj slaganja izrazilo je 68,06 % studenata javnih visokih učilišta te 74,99 % studenata privatnih visokih učilišta (36,11 % odlučilo se za tvrdnju *većinom se slažem*).

Sposobnost rješavanja problema	Uopće se ne slažem (1)	4,04 %	4,07 %	2,78 %	4,02 %	4,13 %
	Većinom se ne slažem (2)	4,89 %	4,95 %	2,78 %	4,86 %	5,05 %
	Donekle se ne slažem (3)	9,70 %	9,66 %	11,11 %	9,81 %	9,17 %
	Ne mogu se odlučiti (4)	12,11 %	12,14 %	11,11 %	11,68 %	14,22 %
	Donekle se slažem (5)	26,16 %	26,36 %	19,44 %	26,54 %	24,31 %
	Većinom se slažem (6)	28,49 %	28,35 %	33,33 %	28,79 %	27,06 %
	U potpunosti se slažem (7)	14,60 %	14,46 %	19,44 %	14,30 %	16,06 %

Većina studenata javnih (69,17 %), kao i privatnih (72,21 %) visokih učilišta u nekoj mjeri smatra da im je studij pomogao u razvoju vještine rješavanja problema. Nema većih razlika među odgovorima kod studenata koji studiraju po sveučilišnom, odnosno stručnom programu (69,63 %, odnosno 67,43 %).

		Svi ispitanici	Javna VU	Privatna VU	Sveučilišni studiji	Stručni studiji
Sposobnost učinkovitog komuniciranja s različitim osobama.	Uopće se ne slažem (1)	4,43 %	4,47 %	2,78 %	4,30 %	5,05 %
	Većinom se ne slažem (2)	4,89 %	4,87 %	5,56 %	5,42 %	2,29 %
	Donekle se ne slažem (3)	6,99 %	6,95 %	8,33 %	6,92 %	7,34 %
	Ne mogu se odlučiti (4)	10,33 %	10,38 %	8,33 %	10,19 %	11,01 %
	Donekle se slažem (5)	24,46 %	24,68 %	16,67 %	24,95 %	22,02 %
	Većinom se slažem (6)	28,34 %	28,51 %	22,22 %	28,22 %	28,90 %
	U potpunosti se slažem (7)	20,57 %	20,13 %	36,11 %	20,00 %	23,39 %

73,32 % studenata javnih visokih učilišta te 75 % studenata privatnih visokih učilišta u nekoj mjeri smatra da je tijekom studiranja razvilo sposobnost učinkovitog komuniciranja s različitim osobama.

73,17 % studenata sveučilišnih te 74,31 % studenata stručnih studija također se u nekoj mjeri slaže s navedenom tvrdnjom.

Sposobnost pregovaranja	Uopće se ne slažem (1)	9,16 %	9,35 %	2,78 %	9,44 %	7,80 %
	Većinom se ne slažem (2)	8,15 %	8,07 %	11,11 %	8,79 %	5,05 %
	Donekle se ne slažem (3)	11,80 %	12,06 %	2,78 %	12,71 %	7,34 %
	Ne mogu se odlučiti (4)	15,76 %	15,65 %	19,44 %	15,42 %	17,43 %
	Donekle se slažem (5)	23,06 %	23,16 %	19,44 %	23,55 %	20,64 %
	Većinom se slažem (6)	21,66 %	21,65 %	22,22 %	20,84 %	25,69 %
	U potpunosti se slažem (7)	10,40 %	10,06 %	22,22 %	9,25 %	16,06 %

54,86 % studenata javnih visokih učilišta smatra da je u određenoj mjeri uspjelo razviti sposobnost pregovaranja tijekom studiranja, a tako je odgovorilo i 63,88 % studenata privatnih visokih učilišta.

Sposobnost rada pod pritiskom	Uopće se ne slažem (1)	4,97 %	5,03 %	2,78 %	4,67 %	6,42 %
	Većinom se ne slažem (2)	4,74 %	4,63 %	8,33 %	4,58 %	5,50 %
	Donekle se ne slažem (3)	4,43 %	4,31 %	8,33 %	4,39 %	4,59 %
	Ne mogu se odlučiti (4)	10,17 %	10,30 %	5,56 %	9,91 %	11,47 %
	Donekle se slažem (5)	22,13 %	22,20 %	19,44 %	22,52 %	20,18 %
	Većinom se slažem (6)	27,64 %	27,64 %	27,78 %	27,29 %	29,36 %
	U potpunosti se slažem (7)	25,93 %	25,88 %	27,78 %	26,64 %	22,48 %

Većina anketiranih studenata (75,70 %) izrazila je određeni oblik slaganja s tvrdnjom da su tijekom studiranja uspjeli razviti sposobnost rada pod pritiskom. Podjednaki su postotci kada gledamo studente javnih (75,72 %) i privatnih (75 %), ali i sveučilišnih (76,45 %) i stručnih (72,02 %) studija.

		Svi ispitanici	Javna VU	Privatna VU	Sveučilišni studiji	Stručni studiji
Sposobnost učinkovitog korištenja vremena	Uopće se ne slažem (1)	5,90 %	5,91 %	5,56 %	5,98 %	5,50 %
	Većinom se ne slažem (2)	5,43 %	5,43 %	5,56 %	5,61 %	4,59 %
	Donekle se ne slažem (3)	9,32 %	9,42 %	5,56 %	9,35 %	9,17 %
	Ne mogu se odlučiti (4)	14,36 %	14,62 %	5,56 %	14,39 %	14,22 %
	Donekle se slažem (5)	22,67 %	22,76 %	19,44 %	22,43 %	23,85 %
	Većinom se slažem (6)	25,31 %	25,16 %	30,56 %	25,42 %	24,77 %
	U potpunosti se slažem (7)	17,00 %	16,69 %	27,78 %	16,82 %	17,89 %

64,61 % ispitanih studenata javnih te 77,78 % studenata privatnih visokih učilišta smatra da su tijekom studiranja u određenoj mjeri uspjeli razviti sposobnost učinkovitog korištenja vremena. S tvrdnjom se slaže 64,67 % studenata sveučilišnih te 66,51 % stručnih studijskih programa.

		Svi ispitanici	Javna VU	Privatna VU	Sveučilišni studiji	Stručni studiji
Sposobnost timskog rada	Uopće se ne slažem (1)	5,36 %	5,35 %	5,56 %	5,42 %	5,05 %
	Većinom se ne slažem (2)	5,90 %	5,91 %	5,56 %	6,54 %	2,75 %
	Donekle se ne slažem (3)	6,29 %	6,47 %	0,00 %	6,82 %	3,67 %
	Ne mogu se odlučiti (4)	11,49 %	11,74 %	2,78 %	11,50 %	11,47 %
	Donekle se slažem (5)	23,06 %	23,16 %	19,44 %	23,46 %	21,10 %
	Većinom se slažem (6)	27,25 %	27,40 %	22,22 %	26,64 %	30,28 %
	U potpunosti se slažem (7)	20,65 %	19,97 %	44,44 %	19,63 %	25,69 %

70,53 % studenata javnih te 86,10 % studenata privatnih visokih učilišta u nekoj je mjeri izrazilo slaganje s tvrdnjom da im je studij omogućio razvoj sposobnosti timskog rada. Nešto više studenata stručnih studija (77,07 %) nego studenata sveučilišnih studija (69,73 %) također se složilo s navedenom tvrdnjom.

		Svi ispitanici	Javna VU	Privatna VU	Sveučilišni studiji	Stručni studiji
Sposobnost razvijanja i argumentiranja vlastitog stava.	Uopće se ne slažem (1)	5,51 %	5,67 %	0,00 %	5,42 %	5,96 %
	Većinom se ne slažem (2)	4,74 %	4,71 %	5,56 %	5,23 %	2,29 %
	Donekle se ne slažem (3)	7,30 %	7,43 %	2,78 %	7,85 %	4,59 %
	Ne mogu se odlučiti (4)	10,87 %	10,78 %	13,89 %	9,91 %	15,60 %
	Donekle se slažem (5)	24,69 %	24,68 %	25,00 %	24,95 %	23,39 %
	Većinom se slažem (6)	26,86 %	26,76 %	30,56 %	27,20 %	25,23 %
	U potpunosti se slažem (7)	20,03 %	19,97 %	22,22 %	19,44 %	22,94 %

Većina ispitanih studenata odgovorila je da im je studij omogućio razvoj sposobnosti razvijanja i argumentiranja vlastitog stava. Tako je odgovorilo 71,41 % ispitanih studenata javnih visokih učilišta te 77,78 % studenata privatnih visokih učilišta, kao i 71,59 % studenata sveučilišnih te 71,56 % studenata stručnih studija.

		Svi ispitanici	Javna VU	Privatna VU	Sveučilišni studiji	Stručni studiji
Sposobnost uspostavljanja autoriteta	Uopće se ne slažem (1)	8,31 %	8,47 %	2,78 %	8,60 %	6,88 %
	Većinom se ne slažem (2)	7,22 %	7,19 %	8,33 %	7,48 %	5,96 %
	Donekle se ne slažem (3)	9,94 %	10,14 %	2,78 %	10,28 %	8,26 %
	Ne mogu se odlučiti (4)	19,25 %	19,25 %	19,44 %	19,16 %	19,72 %
	Donekle se slažem (5)	21,51 %	21,49 %	22,22 %	21,78 %	20,18 %
	Većinom se slažem (6)	20,50 %	20,21 %	30,56 %	19,44 %	25,69 %
	U potpunosti se slažem (7)	13,28 %	13,26 %	13,89 %	13,27 %	13,30 %

Većina studenata (55,29 %) u nekoj se mjeri slaže s tvrdnjom da im je studij omogućio razvoj sposobnosti uspostavljanja autoriteta. Gledajući svaku kategoriju zasebno, prevladavaju potvrdni odgovori.

		Svi ispitanici	Javna VU	Privatna VU	Sveučilišni studiji	Stručni studiji
Sposobnost generiranja novih ideja i mogućnosti	Uopće se ne slažem (1)	5,51 %	5,43 %	8,33 %	5,70 %	4,59 %
	Većinom se ne slažem (2)	4,89 %	5,03 %	0,00 %	4,67 %	5,96 %
	Donekle se ne slažem (3)	9,01 %	9,03 %	8,33 %	9,25 %	7,80 %
	Ne mogu se odlučiti (4)	16,61 %	16,93 %	5,56 %	16,64 %	16,51 %
	Donekle se slažem (5)	24,84 %	25,00 %	19,44 %	24,95 %	24,31 %
	Većinom se slažem (6)	22,90 %	22,84 %	25,00 %	22,80 %	23,39 %
	U potpunosti se slažem (7)	16,23 %	15,73 %	33,33 %	15,98 %	17,43 %

Većina studenata javnih (63,57 %) i privatnih visokih učilišta (77,77 %) u nekoj se mjeri slaže s tvrdnjom da im je studij omogućio razvoj sposobnosti generiranja novih ideja i mogućnosti. Potvrdni odgovori prevladavaju i u kategoriji studenata sveučilišnih (63,73 %) te stručnih studija (65,13 %).

		Svi ispitanici	Javna VU	Privatna VU	Sveučilišni i studiji	Stručni studiji
Sposobnost samoprezentacije, prezentacije, ideje i izvješća	Uopće se ne slažem (1)	4,04 %	4,15 %	0,00 %	4,02 %	4,13 %
	Većinom se ne slažem (2)	2,95 %	2,96 %	2,78 %	3,27 %	1,38 %
	Donekle se ne slažem (3)	7,30 %	7,19 %	11,11 %	7,10 %	8,26 %
	Ne mogu se odlučiti (4)	9,08 %	9,27 %	2,78 %	9,25 %	8,26 %
	Donekle se slažem (5)	26,32 %	26,68 %	13,89 %	26,45 %	25,69 %
	Većinom se slažem (6)	27,87 %	27,64 %	36,11 %	27,38 %	30,28 %
	U potpunosti se slažem (7)	22,44 %	22,12 %	33,33 %	22,52 %	22,02 %

Većina ispitanih studenata (76,63 % svih studenata, 76,44 % studenata javnih, 83,33 % studenata privatnih, odnosno 76,35 % studenata sveučilišnih studija i 77,99 % stručnih studija) izrazila je neki oblik slaganja s tvrdnjom da im je studij omogućio razvoj sposobnosti generiranja novih ideja i mogućnosti.

		Svi ispitanici	Javna VU	Privatna VU	Sveučilišni studiji	Stručni studiji
Sposobnost pisanja i govorenja na stranim jezicima	Uopće se ne slažem (1)	12,11 %	12,22 %	8,33 %	12,52 %	10,09 %
	Većinom se ne slažem (2)	9,86 %	10,06 %	2,78 %	10,37 %	7,34 %
	Donekle se ne slažem (3)	13,28 %	13,34 %	11,11 %	12,99 %	14,68 %
	Ne mogu se odlučiti (4)	12,42 %	12,22 %	19,44 %	12,62 %	11,47 %
	Donekle se slažem (5)	22,52 %	22,84 %	11,11 %	22,06 %	24,77 %
	Većinom se slažem (6)	17,08 %	16,93 %	22,22 %	17,10 %	16,97 %
	U potpunosti se slažem (7)	12,73 %	12,38 %	25,00 %	12,34 %	14,68 %

Većina svih ispitanika (52,33 %) u nekoj se mjeri slaže s tvrdnjom da im je studij omogućio razvoj sposobnosti pisanja i govorenja na stranim jezicima. Na javnim visokim učilištima, određeni oblik slaganja iskazalo je 52,15 % studenata, neodlučnih je 12,22 %, a određeni oblik neslaganja iskazalo je 35,62 % studenata. Na privatnim visokim učilištima, neki oblik slaganja izrazilo je 58,33 % studenata, neodlučnih je 19,44 %, dok je neslaganje iskazalo 22,22 % studenata. Nadalje, 51,50 % studenata sveučilišnih studija izrazilo je neki oblik slaganja s ovom tvrdnjom, a neslaganje 35,88 %, dok je na stručnim studijima slaganje izrazilo 56,42 %, a neslaganje 32,11 % studenata.

		Svi ispitanici	Javna VU	Privatna VU	Sveučilišni studiji	Stručni studiji
Sposobnost razumijevanja stručne literature na stranom jeziku	Uopće se ne slažem (1)	10,17 %	10,30 %	5,56 %	10,19 %	10,09 %
	Većinom se ne slažem (2)	8,46 %	8,39 %	11,11 %	8,41 %	8,72 %
	Donekle se ne slažem (3)	8,70 %	8,79 %	5,56 %	8,22 %	11,01 %
	Ne mogu se odlučiti (4)	10,40 %	10,22 %	16,67 %	9,72 %	13,76 %
	Donekle se slažem (5)	24,84 %	25,00 %	19,44 %	24,21 %	27,98 %
	Većinom se slažem (6)	20,89 %	21,09 %	13,89 %	22,06 %	15,14 %
	U potpunosti se slažem (7)	16,54 %	16,21 %	27,78 %	17,20 %	13,30 %

62,30 % studenata javnih te 61,11 % studenata privatnih visokih učilišta u nekoj se mjeri slaže s tvrdnjom da im je studij omogućio razvoj sposobnosti razumijevanja stručne literature na stranom jeziku. Slična je raspodjela odgovora i kada gledamo kategoriju stručnih, odnosno sveučilišnih studija: 63,47 % studenata sveučilišnih i 56,42 % studenata stručnih studijskih programa u nekoj se mjeri slaže s navedenom tvrdnjom.

		Svi ispitanici	Javna VU	Privatna VU	Sveučilišni studiji	Stručni studiji
Sposobnost za rad s pripadnicima drugih kultura	Uopće se ne slažem (1)	16,23 %	16,29 %	13,89 %	16,73 %	13,76 %
	Većinom se ne slažem (2)	9,78 %	9,98 %	2,78 %	9,91 %	9,17 %
	Donekle se ne slažem (3)	9,32 %	9,35 %	8,33 %	8,88 %	11,47 %
	Ne mogu se odlučiti (4)	20,73 %	20,77 %	19,44 %	21,03 %	19,27 %
	Donekle se slažem (5)	15,76 %	15,97 %	8,33 %	15,70 %	16,06 %
	Većinom se slažem (6)	15,06 %	14,86 %	22,22 %	14,77 %	16,51 %
	U potpunosti se slažem (7)	13,12 %	12,78 %	25,00 %	12,99 %	13,76 %

43,61 % studenata javnih visokih učilišta u određenoj se mjeri slaže s tvrdnjom da im je studij omogućio razvoj sposobnosti rada s pripadnicima drugih kultura, dok je 20,77 % ispitanika bilo neodlučno. Određeni oblik slaganja izrazilo je 55,55 % studenata privatnih visokih učilišta, dok je neodlučnih bilo 19,44 %. Slična je raspodjela odgovora i u kategorijama stručnih i sveučilišnih studija. 43,46 % studenata sveučilišnih studija izrazilo je neki oblik slaganja s tvrdnjom, a neodlučnih je bilo 21,03 %. S tvrdnjom se složilo i 46,33 % studenata stručnih studija, a neodlučnih je bilo 19,27 %.

Tijekom ove akademske godine koliko su Vas nastavnici, kroz nastavu ili izvannastavne aktivnosti, poticali na sljedeće:		Svi ispitanici	Javna VU	Privatna VU	Sveučilišni studiji	Stručni studiji
Držanje govora pred grupom	Nikad	9,86 %	9,90 %	8,33 %	10,56 %	6,42 %
	Rijetko	15,53 %	15,81 %	5,56 %	15,98 %	13,30 %
	Ponekad	26,32 %	26,52 %	19,44 %	25,42 %	30,73 %
	Često	27,02 %	27,00 %	27,78 %	26,54 %	29,36 %
	Vrlo često	21,27 %	20,77 %	38,89 %	21,50 %	20,18 %

Na pitanje jesu li su ih nastavnici kroz nastavu ili izvannastavne aktivnosti poticali na držanje govora pred grupom studenti su najviše odgovarali *ponekad* (26,31 %) i *često*. Spomenimo i kako je gotovo 10 % njih dalo odgovor *nikad*.

		Svi ispitanici	Javna VU	Privatna VU	Sveučilišni studiji	Stručni studiji
Osvještavanje i uvažavanje različitosti u radu s osobama, podrijetla, političke orijentacije, svjetonazora i sl. drugačijeg od Vašeg	Nikad	20,73 %	20,93 %	13,89 %	21,68 %	16,06 %
	Rijetko	22,13 %	22,36 %	13,89 %	21,68 %	24,31 %
	Ponekad	25,62 %	25,72 %	22,22 %	25,14 %	27,98 %
	Često	19,02 %	18,85 %	25,00 %	18,69 %	20,64 %
	Vrlo često	12,50 %	12,14 %	25,00 %	12,80 %	11,01 %

25,72 % studenata javnih visokih učilišta odgovorilo je da su ih nastavnici ponekad kroz nastavu ili izvannastavne aktivnosti poticali na osvještavanje i uvažavanje različitosti u radu s osobama različita podrijetla, političke orijentacije, svjetonazora i sl. Na privatnim visokim učilištima 25 % studenata odgovorilo je *Često* i *Vrlo često*.

		Svi ispitanici	Javna VU	Privatna VU	Sveučilišni studiji	Stručni studiji
Raspravu o etičkim aspektima određene situacije	Nikad	21,12 %	21,41 %	11,11 %	22,06 %	16,51 %
	Rijetko	25,16 %	25,64 %	8,33 %	24,39 %	28,90 %
	Ponekad	26,40 %	26,04 %	38,89 %	26,17 %	27,52 %
	Često	17,55 %	17,57 %	16,67 %	17,57 %	17,43 %
	Vrlo često	9,78 %	9,35 %	25,00 %	9,81 %	9,63 %

Studenti su odgovorili da su ih nastavnici ponekad (26,40 %) ili rijetko (25,16 %) poticali na raspravu o etičkim aspektima određene situacije. Odgovor *vrlo često* dalo je nešto manje od 10 % studenata (9,78 %).

		Svi ispitanici	Javna VU	Privatna VU	Sveučilišni studiji	Stručni studiji
Generiranje novih ideja i kreativno promišljanje načina poboljšanja određene situacije	Nikad	10,09 %	10,22 %	5,56 %	10,65 %	7,34 %
	Rijetko	19,49 %	19,65 %	13,89 %	19,53 %	19,27 %
	Ponekad	27,72 %	27,64 %	30,56 %	26,92 %	31,65 %
	Često	27,72 %	27,88 %	22,22 %	28,32 %	24,77 %
	Vrlo često	14,98 %	14,62 %	27,78 %	14,58 %	16,97 %

Studenti javnih visokih učilišta odgovorili su da su ih nastavnici ponekad (27,64 %) ili često (27,88 %) poticali na generiranje novih ideja i smišljanje kreativnih načina poboljšanja određene situacije. Na privatnim visokim učilištima 30,56 % studenata odgovorilo je *ponekad*, a značajan postotak (27,78 %) *vrlo često*. Odgovor *često* bio je najčešći odgovor studenata sveučilišnih studija (28,32 %), a odgovor *ponekad* najčešći kod studenata stručnih studija (31,65 %).

		Svi ispitanici	Javna VU	Privatna VU	Sveučilišni studiji	Stručni studiji
Korištenja informacija iz više od jednog izvora (knjige, znanstveni i stručni časopisi, internet, baze podataka itd.)	Nikad	3,57 %	3,59 %	2,78 %	3,55 %	3,67 %
	Rijetko	7,45 %	7,67 %	0,00 %	7,10 %	9,17 %
	Ponekad	20,03 %	20,05 %	19,44 %	18,97 %	25,23 %
	Često	34,16 %	34,27 %	30,56 %	34,39 %	33,03 %
	Vrlo često	34,78 %	34,42 %	47,22 %	35,98 %	28,90 %

Studenti javnih visokih učilišta su izjavili da su ih nastavnici često (34,27 %) ili vrlo često (34,42 %) poticali u korištenju informacija iz više od jednog izvora. Na privatnim visokim učilištima, najviše studenata odabralo je odgovor *vrlo često* (47,22 % ispitanih). Studenti sveučilišnih studija najčešće su odabirali odgovore *često* (34,39 %) i *vrlo često* (35,98 %). Najčešći odgovor studenata stručnih studija bio je *često* (33,03 %).

		Svi ispitanici	Javna VU	Privatna VU	Sveučilišni studiji	Stručni studiji
Uporabu ideja i koncepata iz više od jedne akademske discipline	Nikad	10,64 %	10,62 %	11,11 %	10,65 %	10,55 %
	Rijetko	19,88 %	20,05 %	13,89 %	20,56 %	16,51 %
	Ponekad	30,43 %	30,67 %	22,22 %	30,00 %	32,57 %
	Često	25,08 %	25,08 %	25,00 %	24,95 %	25,69 %
	Vrlo često	13,98 %	13,58 %	27,78 %	13,83 %	14,68 %

30,43 % svih ispitanih studenata odgovorilo je da su ih nastavnici ponekad poticali na uporabu ideja i koncepata iz više od jedne akademske discipline. U kategoriji javnih i privatnih visokih učilišta, odgovori se razlikuju. Tako je većina studenata javnih visokih učilišta (30,67 %) odgovorila *ponekad*, a većina studenata privatnih visokih učilišta (27,78 %) *vrlo često*. U kategorijama sveučilišnih i stručnih studija prevladava odgovor *ponekad*.

		Svi ispitanici	Javna VU	Privatna VU	Sveučilišni studiji	Stručni studiji
Prezentiranje različitih stajališta ili perspektiva	Nikad	9,32 %	9,27 %	11,11 %	9,44 %	8,72 %
	Rijetko	17,55 %	17,81 %	8,33 %	18,60 %	12,39 %
	Ponekad	29,97 %	30,03 %	27,78 %	28,97 %	34,86 %
	Često	25,39 %	25,40 %	25,00 %	24,95 %	27,52 %
	Vrlo često	17,78 %	17,49 %	27,78 %	18,04 %	16,51 %

Studentima je postavljeno pitanje da procijene koliko su ih njihovi nastavnici poticali na prezentiranje različitih stajališta ili perspektiva. Većina studenata javnih visokih učilišta (30,03 %) odgovorila je *Ponekad*, dok su studenti javnih i privatnih studija većinom odgovarali *ponekad* (27,78 %) ili *vrlo često* (27,78 %).

15. Društveni život studenata tijekom studija

Sljedećom skupinom pitanja istražuje se doživljaj studenata u pogledu brige visokog učilišta za organizaciju prostora i događaja radi međusobnog druženja studenata.

		Svi ispitanici	Javna VU	Privatna VU	Sveučilišni studiji	Stručni studiji
Tijekom studija imao sam mnoštvo prilika za druženje s drugim studentima.	Uopće se ne slažem (1)	2,65 %	2,41 %	11,11 %	2,26 %	4,59 %
	Većinom se ne slažem (2)	5,69 %	5,86 %	0,00 %	6,11 %	3,67 %
	Donekle se ne slažem (3)	5,62 %	5,54 %	8,33 %	5,36 %	6,88 %
	Ne mogu se odlučiti (4)	5,38 %	5,38 %	5,56 %	5,08 %	6,88 %
	Donekle se slažem (5)	21,92 %	22,15 %	13,89 %	23,03 %	16,51 %
	Većinom se slažem (6)	26,91 %	27,13 %	19,44 %	27,26 %	25,23 %
	U potpunosti se slažem (7)	31,83 %	31,54 %	41,67 %	30,92 %	36,24 %

Od svih ispitanih studenata, 31,83 % odgovorilo je da su tijekom studiranja imali mnoštvo prilika za druženje s drugim studentima (odgovor *u potpunosti se slažem*). Taj je odgovor najzastupljeniji u svim kategorijama.

		Svi ispitanici	Javna VU	Privatna VU	Sveučilišni studiji	Stručni studiji
Zadovoljan sam brojem studentskih prostorija, klubova i sl. na visokom učilištu i kampusu u kojima se možemo družiti.	Uopće se ne slažem (1)	16,22 %	16,13 %	19,44 %	15,60 %	19,27 %
	Većinom se ne slažem (2)	14,51 %	14,69 %	8,33 %	15,32 %	10,55 %
	Donekle se ne slažem (3)	13,42 %	13,56 %	8,33 %	13,53 %	12,84 %
	Ne mogu se odlučiti (4)	9,83 %	9,79 %	11,11 %	9,21 %	12,84 %
	Donekle se slažem (5)	17,39 %	17,42 %	16,67 %	18,23 %	13,30 %
	Većinom se slažem (6)	15,29 %	15,57 %	5,56 %	15,70 %	13,30 %
	U potpunosti se slažem (7)	13,34 %	12,84 %	30,56 %	12,41 %	17,89 %

Dio je studenata (46,02 %) u nekoj mjeri zadovoljan brojem studentskih prostorija za druženje, dok dio (44,15 %) u nekoj mjeri smatra da taj broj nije dovoljan. Zanimljivo je istaknuti da se većina studenata privatnih visokih učilišta u potpunosti slaže s tvrdnjom.

		Svi ispitanici	Javna VU	Privatna VU	Sveučilišni studiji	Stručni studiji
Zadovoljan sam brojem društvenih događaja na visokom učilištu koji se organiziraju za studente.	Uopće se ne slažem (1)	16,77 %	16,85 %	13,89 %	15,51 %	22,94 %
	Većinom se ne slažem (2)	13,10 %	12,84 %	22,22 %	13,72 %	10,09 %
	Donekle se ne slažem (3)	14,12 %	14,37 %	5,56 %	14,76 %	11,01 %
	Ne mogu se odlučiti (4)	13,18 %	13,32 %	8,33 %	12,69 %	15,60 %
	Donekle se slažem (5)	18,25 %	18,30 %	16,67 %	18,98 %	14,68 %
	Većinom se slažem (6)	14,04 %	14,04 %	13,89 %	14,19 %	13,30 %
	U potpunosti se slažem (7)	10,53 %	10,27 %	19,44 %	10,15 %	12,39 %

42,61 % studenata javnih visokih učilišta u nekoj je mjeri zadovoljno brojem društvenih događaja na visokom učilištu koji se organiziraju za studente, dok ih 44,06 % u nekoj mjeri nije zadovoljno. Na privatnim visokim učilištima, 50 % studenata izjavilo je da je u nekoj mjeri zadovoljno brojem društvenih događanja na visokom učilištu, a 41,67 % ispitanih ne dijeli to mišljenje.

16. Studij kao zajednica za učenje

Sljedećom skupinom pitanja istražuje se koliko su se studenti osjećali dijelom zajednice za učenje, kao i njihova angažiranost u vlastitom akademskom razvoju.

		Svi ispitanici	Javna VU	Privatna VU	Sveučilišni studiji	Stručni studiji
Osjećam se dijelom grupe studenata predanih učenju i profesionalnom razvoju.	Uopće se ne slažem (1)	6,58 %	6,69 %	2,78 %	6,14 %	8,72 %
	Većinom se ne slažem (2)	5,48 %	5,64 %	0,00 %	5,85 %	3,67 %
	Donekle se ne slažem (3)	7,20 %	7,17 %	8,33 %	7,46 %	5,96 %
	Ne mogu se odlučiti (4)	13,55 %	13,46 %	16,67 %	13,31 %	14,68 %
	Donekle se slažem (5)	26,00 %	26,11 %	22,22 %	26,25 %	24,77 %
	Većinom se slažem (6)	22,79 %	22,48 %	33,33 %	22,29 %	25,23 %
	U potpunosti se slažem (7)	18,40 %	18,45 %	16,67 %	18,70 %	16,97 %

Većina ispitanih studenata (67,19 %) u nekoj se mjeri osjeća dijelom grupe studenata predanih učenju i profesionalnom razvoju. U svim kategorijama prevladavaju pozitivni odgovori.

		Svi ispitanici	Javna VU	Privatna VU	Sveučilišni studiji	Stručni studiji
Tijekom studija imao sam osjećaj da su se moji prijedlozi i ideje cijenili.	Uopće se ne slažem (1)	9,16 %	9,35 %	2,78 %	9,07 %	9,63 %
	Većinom se ne slažem (2)	9,95 %	9,91 %	11,11 %	10,29 %	8,26 %
	Donekle se ne slažem (3)	10,49 %	10,39 %	13,89 %	10,39 %	11,01 %
	Ne mogu se odlučiti (4)	22,32 %	22,48 %	16,67 %	22,00 %	23,85 %
	Donekle se slažem (5)	20,75 %	21,11 %	8,33 %	20,87 %	20,18 %
	Većinom se slažem (6)	17,46 %	17,49 %	16,67 %	17,94 %	15,14 %
	U potpunosti se slažem (7)	9,87 %	9,27 %	30,56 %	9,44 %	11,93 %

Veći dio ispitanika (48,08 %) u nekoj mjeri smatra da su se tijekom studija njihovi prijedlozi i ideje cijenili. U svim kategorijama prevladavaju pozitivni odgovori.

17. Intelektualna poticajnost studija

Sljedećom skupinom pitanja istražilo se koliko je proces studiranja kod studenata potaknuo entuzijazam i volju za učenjem te predanost kontinuiranom profesionalnom razvoju.

		Svi ispitanici	Javna VU	Privatna VU	Sveučilišni studiji	Stručni studiji
Jedva čekam da završim studij kako više ne bih morao učiti.	Uopće se ne slažem (1)	21,32 %	21,21 %	25,00 %	21,82 %	18,89 %
	Većinom se ne slažem (2)	18,54 %	18,68 %	13,89 %	19,52 %	13,82 %
	Donekle se ne slažem (3)	14,98 %	15,25 %	5,56 %	14,74 %	16,13 %
	Ne mogu se odlučiti (4)	10,54 %	10,36 %	16,67 %	9,76 %	14,29 %
	Donekle se slažem (5)	16,80 %	16,80 %	16,67 %	17,32 %	14,29 %
	Većinom se slažem (6)	7,45 %	7,34 %	11,11 %	6,99 %	9,68 %
	U potpunosti se slažem (7)	10,38 %	10,36 %	11,11 %	9,86 %	12,90 %

Većina svih anketiranih studenata (54,84 % svih odgovora) nije se složila s tvrdnjom *Jedva čekam da završim studij kako više ne bih morao učiti*. Neslaganje s tvrdnjom vidljivo je i u kategorijama javnih i privatnih visokih učilišta te sveučilišnih i stručnih studijskih programa.

		Svi ispitanici	Javna VU	Privatna VU	Sveučilišni studiji	Stručni studiji
Studij je razvio moj entuzijazam prema učenju općenito i nakon završetka studija.	Uopće se ne slažem (1)	10,06 %	10,11 %	8,33 %	10,62 %	7,37 %
	Većinom se ne slažem (2)	7,77 %	7,99 %	0,00 %	8,13 %	5,99 %
	Donekle se ne slažem (3)	9,75 %	9,79 %	8,33 %	9,57 %	10,60 %
	Ne mogu se odlučiti (4)	13,95 %	13,87 %	16,67 %	13,97 %	13,82 %
	Donekle se slažem (5)	21,87 %	21,78 %	25,00 %	20,77 %	27,19 %
	Većinom se slažem (6)	21,16 %	21,21 %	19,44 %	21,24 %	20,74 %
	U potpunosti se slažem (7)	15,45 %	15,25 %	22,22 %	15,69 %	14,29 %

Većina ispitanika (58,48 %) u nekoj se mjeri složila s tvrdnjom da im je studij razvio entuzijazam prema učenju općenito i nakon završetka studija. Pozitivni odgovori prevladavaju i u kategorijama javnih i privatnih visokih učilišta te sveučilišnih i stručnih studija.

		Svi ispitanici	Javna VU	Privatna VU	Sveučilišni studiji	Stručni studiji
Pored izvršavanja obveza na studiju, kontinuirano učim i razvijam se u područjima koja su mi potrebna za daljnji profesionalni razvoj.	Uopće se ne slažem (1)	5,86 %	5,79 %	8,33 %	6,32 %	3,69 %
	Većinom se ne slažem (2)	7,21 %	7,34 %	2,78 %	7,37 %	6,45 %
	Donekle se ne slažem (3)	8,16 %	8,24 %	5,56 %	8,71 %	5,53 %
	Ne mogu se odlučiti (4)	13,00 %	12,89 %	16,67 %	12,34 %	16,13 %
	Donekle se slažem (5)	24,25 %	24,39 %	19,44 %	24,11 %	24,88 %
	Većinom se slažem (6)	21,24 %	21,21 %	22,22 %	21,44 %	20,28 %
	U potpunosti se slažem (7)	20,29 %	20,15 %	25,00 %	19,71 %	23,04 %

65,78 % studenata izrazilo je neki oblik slaganja s tvrdnjom da pored izvršavanja obveza na studiju kontinuirano uče i razvijaju se u područjima koja su im potrebna za daljnji profesionalni razvoj. Iste rezultate nalazimo i u svakoj od zasebnih kategorija.

18. Treća misija visokog učilišta

Sljedećom skupinom pitanja istraženo je u koliko je mjeri studij pridonio stjecanju kompetencija koje se odnose na vođenje ljudi, rješavanje konflikata, osvještavanje i suzbijanje predrasuda i diskriminacije te doprinos/angažiranje studenata u pogledu različitih društvenih tema.

Studij mi je omogućio razvijanje sljedećih kompetencija:		Svi ispitanici	Javna VU	Privatna VU	Sveučilišni	Stručni
Pridonošenje dobrobiti članova zajednice u kojoj živim.	Uopće se ne slažem (1)	7,73 %	7,71 %	8,33 %	8,05 %	6,19 %
	Većinom se ne slažem (2)	6,18 %	6,29 %	2,78 %	6,18 %	6,19 %
	Donekle se ne slažem (3)	7,89 %	7,96 %	5,56 %	8,64 %	4,29 %
	Ne mogu se odlučiti (4)	18,06 %	18,11 %	16,67 %	18,06 %	18,10 %
	Donekle se slažem (5)	26,20 %	26,49 %	16,67 %	26,59 %	24,29 %
	Većinom se slažem (6)	20,50 %	20,28 %	27,78 %	19,73 %	24,29 %
	U potpunosti se slažem (7)	13,43 %	13,16 %	22,22 %	12,76 %	16,67 %

Potvrđni odgovori vidljivi su i u svakoj od zasebnih kategorija.

		Svi ispitanici	Javna VU	Privatna VU	Sveučilišni	Stručni
Vođenje grupa na način da se članovi različitih društvenih grupa osjećaju uključeno i dobrodošlo.	Uopće se ne slažem (1)	9,19 %	9,14 %	11,11 %	9,62 %	7,14 %
	Većinom se ne slažem (2)	5,70 %	5,78 %	2,78 %	5,69 %	5,71 %
	Donekle se ne slažem (3)	7,73 %	7,71 %	8,33 %	8,15 %	5,71 %
	Ne mogu se odlučiti (4)	18,88 %	19,03 %	13,89 %	18,65 %	20,00 %
	Donekle se slažem (5)	24,08 %	24,14 %	22,22 %	24,44 %	22,38 %
	Većinom se slažem (6)	21,07 %	20,96 %	25,00 %	20,12 %	25,71 %
	U potpunosti se slažem (7)	13,34 %	13,24 %	16,67 %	13,35 %	13,33 %

Veći dio ispitanika (58,49 %) odgovorio je da im je studij u nekoj mjeri pomogao u razvoju kompetencija vođenja grupe. S tvrdnjom se u nekoj mjeri složilo 58,34 % studenata javnih, odnosno 63,89 % studenata privatnih visokih učilišta, a slične rezultate nalazimo i u kategorijama sveučilišnih (57,91 %) i stručnih studija (61,42 %).

		Svi ispitanici	Javna VU	Privatna VU	Sveučilišni	Stručni
Tijekom ove akademske godine, putem nastave ili izvannastavnih aktivnosti na mojem visokom učilištu: [Informirao sam se o relevantnim temama za: moje visoko učilište i lokalnu zajednicu i društvo, državu i globalno okruženje]	Nikad	10,50 %	10,56 %	8,33 %	10,21 %	11,90 %
	Rijetko	21,40 %	21,46 %	19,44 %	22,28 %	17,14 %
	Ponekad	36,53 %	36,88 %	25,00 %	37,10 %	33,81 %
	Često	23,43 %	23,39 %	25,00 %	22,96 %	25,71 %
	Vrlo često	8,14 %	7,71 %	22,22 %	7,46 %	11,43 %

Većina studenata u svim kategorijama odgovorila je da su se tijekom akademske godine ponekad, kroz nastavu ili izvannastavne aktivnosti, informirali o relevantnim temama za njihovo visoko učilište, lokalnu zajednicu i društvo, državu i globalno okruženje (studenti javnih visokih učilišta – 36,88 %, studenti privatnih visokih učilišta – 25,00 %, studenti sveučilišnih studija – 37,10 % i studenti stručnih studija – 33,81 %).

		Svi ispitanici	Javna VU	Privatna VU	Sveučilišni	Stručni
Tijekom ove akademske godine, putem nastave ili izvannastavnih aktivnosti na mojem visokom učilištu: [Aktivno sam pridonosio jačanju svijesti o temama relevantnim za: moje visoko učilište i lokalnu zajednicu i društvo, državu i globalno okruženje]	Nikad	18,80 %	19,03 %	11,11 %	19,23 %	16,67 %
	Rijetko	26,61 %	26,66 %	25,00 %	27,77 %	20,95 %
	Ponekad	31,81 %	31,94 %	27,78 %	31,60 %	32,86 %
	Često	15,87 %	15,76 %	19,44 %	14,62 %	21,90 %
	Vrlo često	6,92 %	6,62 %	16,67 %	6,77 %	7,62 %

Najveći broj ispitanih studenata (31,81 %) odgovorio je da su ponekad aktivno pridonosili jačanju svijesti o temama relevantnim za njihovo visoko učilište, zajednicu, državu i ostalo. Isti odgovor prevladava u svim kategorijama (studenti javnih visokih učilišta – 31,94 %, studenti privatnih visokih učilišta – 28,78 %, studenti sveučilišnih studija – 31,60 %, studenti stručnih studija – 32,86 %).

19. Etičnost

Sljedeća skupina pitanja pokazuje koliko nastavnici na različitim nastavnim jedinicama potiču studente na promišljanje o etičkim dilemama i razvijanje etičkih vrijednosti povezanih sa strukom i izvan nje.

		Svi ispitanici	Javna VU	Privatna VU	Sveučilišni studiji	Stručni studiji
Poučavanje studenata o etici te promišljanje etičkih dilema unutar struke i šire uvelike je zastupljeno na mojem studiju.	Uopće se ne slažem (1)	11,98 %	12,17 %	5,56 %	12,45 %	9,66 %
	Većinom se ne slažem (2)	10,58 %	10,82 %	2,78 %	10,18 %	12,56 %
	Donekle se ne slažem (3)	9,93 %	9,97 %	8,33 %	9,88 %	10,14 %
	Ne mogu se odlučiti (4)	20,34 %	20,54 %	13,89 %	19,66 %	23,67 %
	Donekle se slažem (5)	20,10 %	20,12 %	19,44 %	21,44 %	13,53 %
	Većinom se slažem (6)	14,36 %	13,95 %	27,78 %	13,83 %	16,91 %
	U potpunosti se slažem (7)	12,72 %	12,43 %	22,22 %	12,55 %	13,53 %

Gotovo polovina ispitanih studenata (47,18 %) u nekoj se mjeri slaže da je poučavanje etike i promišljanje o etičkim dilemama uvelike zastupljeno na njihovu studiju. Nadalje, 46,50 % studenata javnih visokih učilišta izrazilo je određeni oblik slaganja, dok je postotak slaganja kod studenata privatnih visokih učilišta nešto viši (69,44 %).

		Svi ispitanici	Javna VU	Privatna VU	Sveučilišni studiji	Stručni studiji
Nastavnici pomažu studentima razvijati etičke vrijednosti i stavove kroz različite nastavne jedinice.	Uopće se ne slažem (1)	12,47 %	12,76 %	2,78 %	13,04 %	9,66 %
	Većinom se ne slažem (2)	8,78 %	8,88 %	5,56 %	8,89 %	8,21 %
	Donekle se ne slažem (3)	10,42 %	10,57 %	5,56 %	10,87 %	8,21 %
	Ne mogu se odlučiti (4)	17,47 %	17,67 %	11,11 %	16,90 %	20,29 %
	Donekle se slažem (5)	22,48 %	22,40 %	25,00 %	22,43 %	22,71 %
	Većinom se slažem (6)	16,90 %	16,57 %	27,78 %	16,90 %	16,91 %
	U potpunosti se slažem (7)	11,48 %	11,16 %	22,22 %	10,97 %	14,01 %

Većina se studenata (50,86 %) u nekoj mjeri slaže s tvrdnjom da nastavnici pomažu studentima razvijati etičke vrijednosti i stavove kroz različite nastavne jedinice. Oko polovine studenata u svim kategorijama slaže s tvrdnjom, dok je kod privatnih visokih učilišta taj postotak nešto viši (75 %).

Tijekom ove akademske godine nastavnici su naglašavali:		Svi ispitanici	Javna VU	Privatna VU	Sveučilišni studiji	Stručni studiji
Važnost autentičnosti studentskih, autorskih radova odnosno suzbijanja plagiranja.	Nikad	6,40 %	6,51 %	2,78 %	6,92 %	3,86 %
	Rijetko	9,68 %	9,81 %	5,56 %	9,49 %	10,63 %
	Ponekad	17,88 %	18,01 %	13,89 %	16,70 %	23,67 %
	Često	28,96 %	29,08 %	25,00 %	28,56 %	30,92 %
	Vrlo često	37,08 %	36,60 %	52,78 %	38,34 %	30,92 %
Važnost primjerenog citiranja izvora korištenih u studentskom radu ili projektu.	Nikad	4,68 %	4,82 %	0,00 %	5,04 %	2,90 %
	Rijetko	7,71 %	7,78 %	5,56 %	7,51 %	8,70 %
	Ponekad	16,00 %	15,98 %	16,67 %	14,92 %	21,26 %
	Često	27,07 %	27,05 %	27,78 %	26,58 %	29,47 %
	Vrlo često	44,54 %	44,38 %	50,00 %	45,95 %	37,68 %

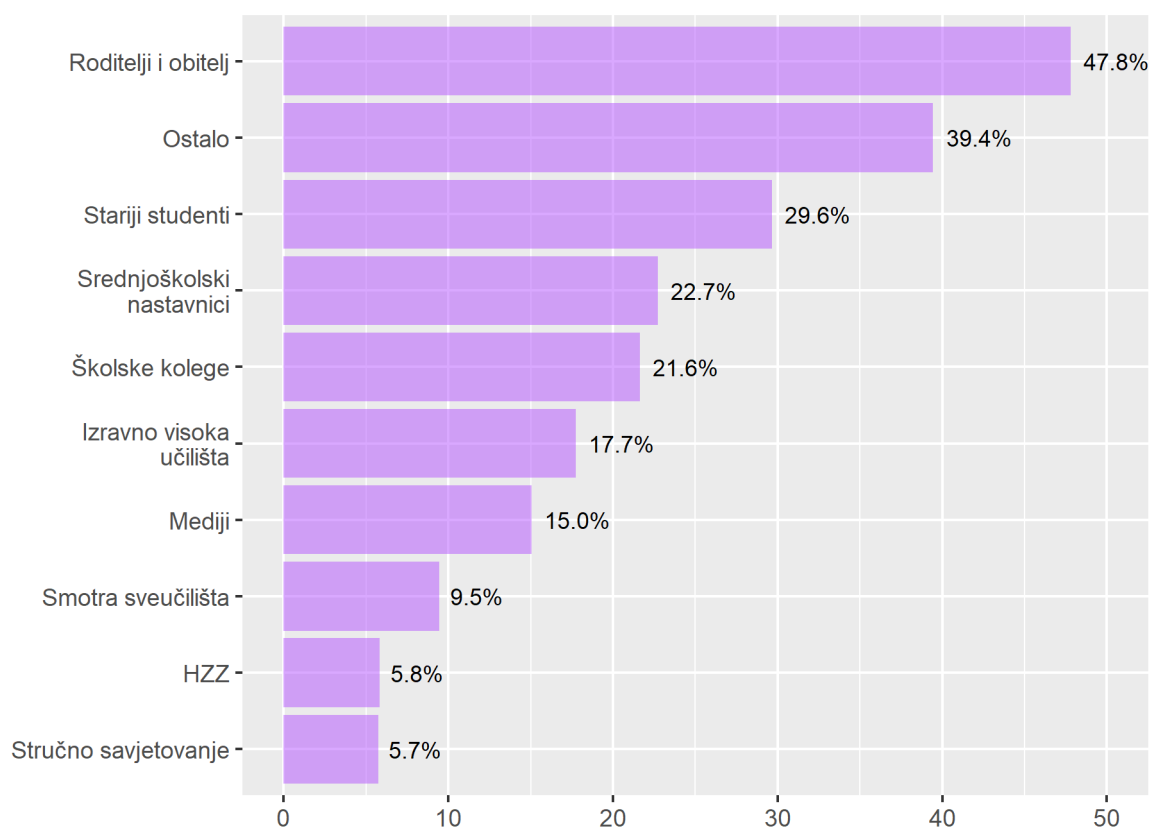
U svim se kategorijama najviše ispitanika u nekoj mjeri slaže s tvrdnjom da su njihovi nastavnici vrlo često naglašavali važnost autentičnosti studentskih/autorskih radova, odnosno suzbijanja plagiranja (studenti javnih sveučilišta – 36,60 %, studenti privatnih sveučilišta – 52,78 %, studenti sveučilišnih studija – 38,34 %, studenti stručnih studija – 30,92 %).

Kada je riječ o važnosti primjerenog citiranja izvora korištenih u studentskom radu ili projektu, veći dio studenata (44,54 %) odgovorio je da su njihovi nastavnici vrlo često naglašavali važnost primjerenog citiranja. Odgovor *vrlo često* prevladava i u kategorijama studenata javnih i privatnih te sveučilišnih i stručnih studija.

20. Profesionalno usmjeravanje prije upisa studija

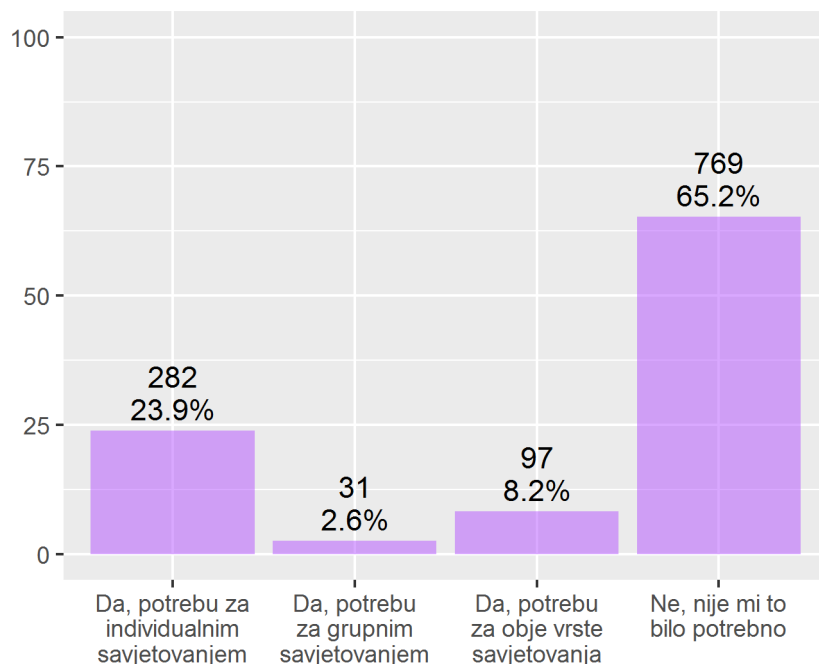
Sljedećim pitanjima ispituje se važnost različitih izvora informacija za donošenje odluke o odabiru studijskog programa te potrebe studenata za karijernim savjetovanjem pri izboru studija i kasnije tijekom studija.

Slika 10: Raspodjela odgovora na pitanje „Navedite koji su Vam od navedenih izvora informacija bili najvažniji pri odabiru studija“

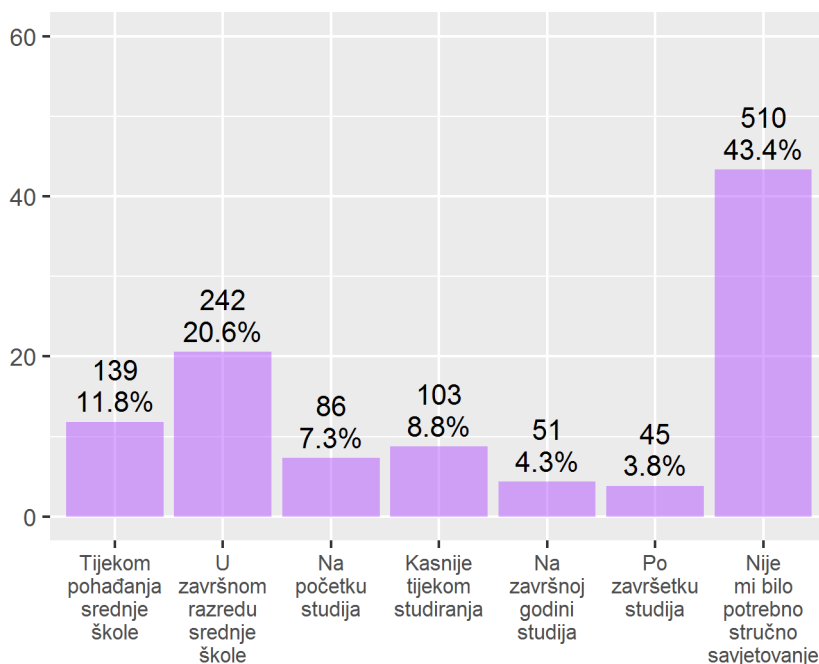
Najvećem broju ispitanika najvažniji čimbenik pri odabiru studija su roditelji i obitelj (22,2 %), a onda iskustvo starijih studenata (13,8 %). Visok postotak odgovora vidljiv je u kategoriji *ostalo* (18,3 %). Najmanje bitni čimbenici su stručno savjetovanje (2,7 %) i pomoć Hrvatskog zavoda za zapošljavanje (HZZ) (2,7 %).

Slika 11: Raspodjela odgovora na pitanje „Jeste li prilikom odabira studija ili kasnije tijekom studiranja odnosno traženja posla imali potrebu za stručnim savjetovanjem o profesionalnim interesima i mogućnostima?“

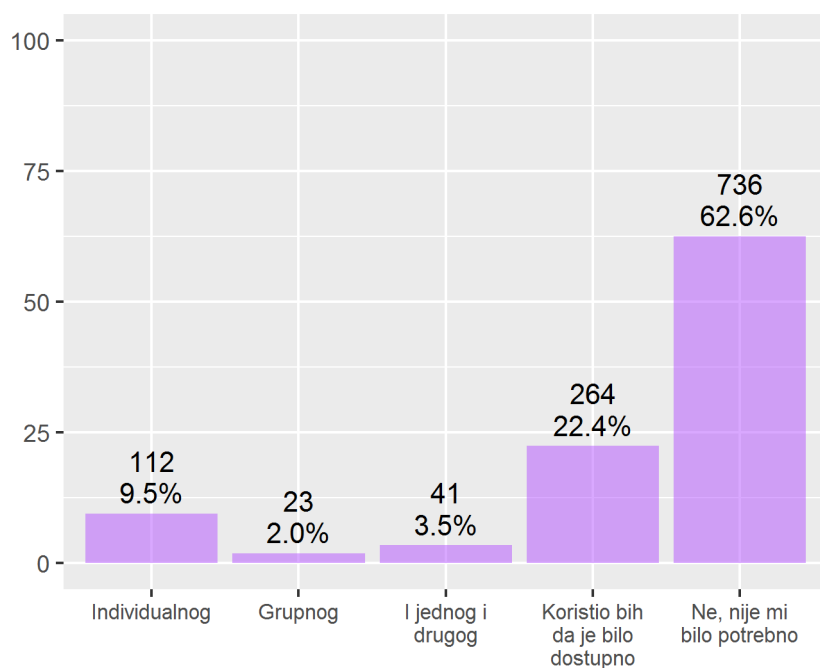
Većina ispitanih studenata (62,2 %) odgovorila je da nisu imali potrebu za stručnim savjetovanjem o profesionalnim interesima i mogućnostima prilikom odabira studija, tijekom studiranja ili traženja posla. Najmanje je studenata koji su odgovorili da im je bilo potrebno grupno savjetovanje (2,6 %), dok je potrebu za individualnim savjetovanjem izrazilo 23,9 % ispitanih studenata. Potrebu za objema vrstama savjetovanja izrazilo je 8,2 % ispitanih.

Slika 12: Raspodjela odgovora na pitanje „Kada je potreba za stručnim savjetovanjem o profesionalnim interesima i mogućnostima bila najizraženija?“

Najviše je studenata (43,4 %) odgovorilo da im ni u jednoj fazi njihovog obrazovanja nije bilo potrebno stručno savjetovanje. Dio anketiranih studenata odgovorio je da im je stručna pomoć bila najpotrebnija u završnom razredu srednje škole (20,6 %), tijekom pohađanja srednje škole (11,8 %) i kasnije tijekom studiranja (8,8 %).

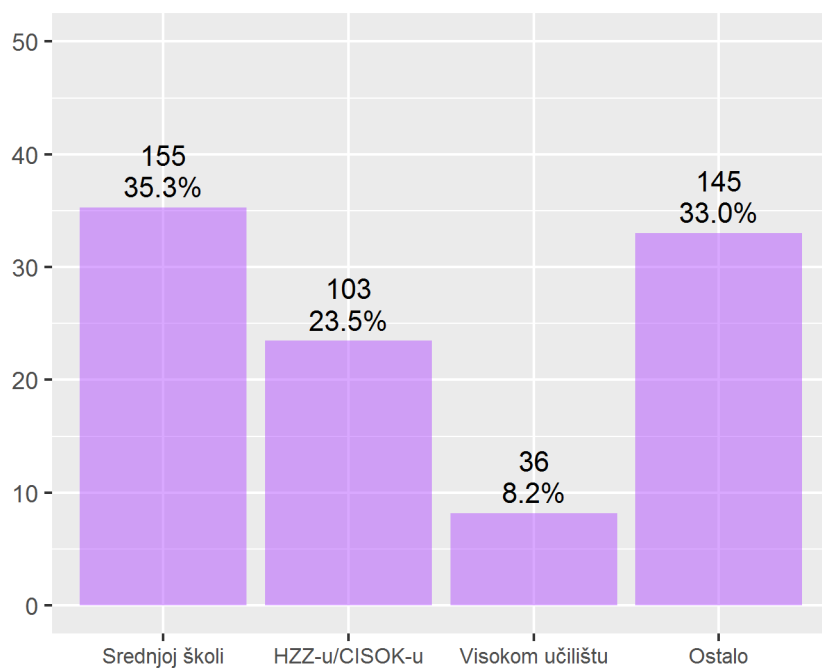
Slika 13: Raspodjela odgovora na pitanje „Jeste li prilikom odabira studija ili kasnije tijekom studiranja odnosno traženja posla koristili usluge pojedinačnog ili grupnog savjetovanja o profesionalnim interesima i mogućnostima?“

Najviše ispitanika (62,6 %) odgovorilo je da im prilikom odabira studija ili kasnije tijekom studiranja, odnosno traženja posla nije bila potrebna usluga pojedinačnog ili grupnog savjetovanja o profesionalnim interesima i mogućnostima. 22,4 % anketiranih studenata odgovorilo je da bi usluge koristili da su im one bile dostupne. Individualno savjetovanje koristilo je 9,5 %, grupno 2 %, a obje vrste 3,5 % studenata.

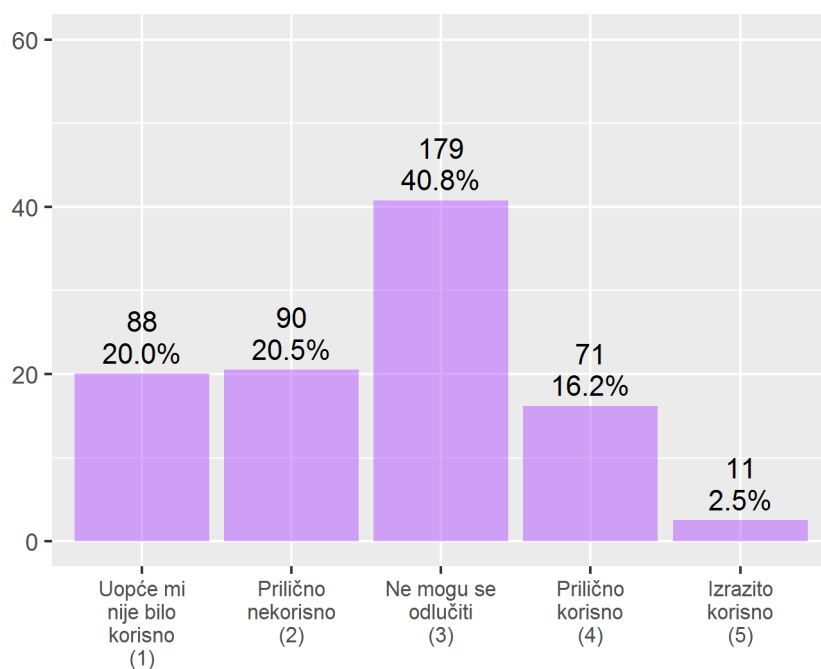

Slika 14: Raspodjela odgovora na pitanje „U kojoj ste ustanovi sudjelovali u procesu profesionalne orijentacije odnosno savjetovanja o profesionalnim interesima i mogućnostima?“

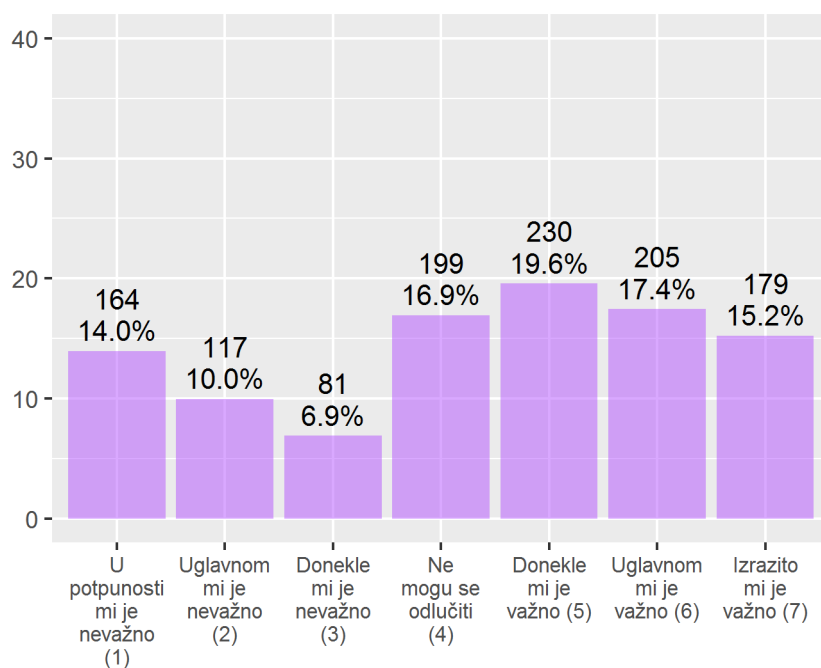
Na ovo pitanje odgovarali su studenti koji su odgovorili da su koristili neke od usluga stručnog savjetovanja. Najviše ih je bilo na nekom obliku savjetovanja u svojoj srednjoj školi (35,3 %), zatim u HZZ-u, odnosno CISOK-u (23,5 %), a 33 % njih navelo je neke od ostalih ustanova gdje su sudjelovali u procesu stručne orijentacije.

Slika 15: Raspodjela odgovora na pitanje „U kojoj je mjeri to savjetovanje bilo korisno?“

Na pitanje je li im savjetovanje bilo korisno, 40,8 % studenata nije se moglo odlučiti, dok je 40,5 % ispitanika izrazilo mišljenje da im je bilo prilično nekorisno, odnosno uopće nije bilo korisno. Za odgovor *prilično korisno* odlučilo se 16,2 % studenata, a samo 2,5 % smatra da im je stručno savjetovanje bilo izrazito korisno.

Slika 16: Raspodjela odgovora na pitanje „Molimo procijenite koliko Vam je "Profesionalno usmjeravanje prije upisa studija važno.“

U vezi s procjenom važnosti profesionalnog usmjeravanja prije upisa studija, veći dio ispitanika (52,2 %) izrazio je neki oblik slaganja, 16,9 % bilo je neodlučno, a 30,9 % smatra da im je profesionalno usmjeravanje prije upisa na studij donekle, uglavnom ili u potpunosti nevažno.

ZAKLJUČAK

Istraživanje studentskog iskustva u generaciji studenata upisanih u akademskoj godini 2012./2013. na preddiplomske, diplomske i integrirane studijske programe pokazalo je da su studenti u Hrvatskoj većinom zadovoljni aspektima studiranja, no također da postoje i slabe točke u kojima su izrazili suprotne stavove.

Anketni upitnik poslan je studentima koji su akademske godine 2012./2013. upisani na preddiplomske, diplomske i integrirane studijske visokih učilišta u Hrvatskoj. Ciljana populacija bili su studenti koji su 2015./2016. završili preddiplomski studij (njih 17 248). Od ukupnog broja završenih studenata, u istraživanju je sudjelovalo 2240 studenata.

Obuhvaćeno je bilo 12,99 % čitave populacije od čega su većina studenti javnih visokih učilišta 97,32 %, dok je udio ispitanika s privatnih visokih učilišta 2,68 %. Od ukupnog broja ispitanika, 79,42 % ih pohađa sveučilišne, a 20,58 % stručne studijske programe. Ovakva raspodjela ujedno je i ograničenje istraživanja s obzirom na to da većinu ispitanika čine studenti javnih visokih učilišta te studenti sveučilišnih studijskih programa.

Kada je riječ o ukupnom zadovoljstvu studijem i analizi vlastitih obrazovnih odabira, najveći broj ispitanika (73,7 %) izrazio je neki oblik zadovoljstva studijem. Ipak, dio je ispitanika (18,7 %) izrazio neki oblik nezadovoljstva studijem (od toga samo 2,2 % iskazalo je potpuno nezadovoljstvo).

U skladu s tim, najviše ispitanika (96,2 %) namjerava završiti upisani studij, dok ih se (3,8 %) izjasnilo suprotno. Od ispitanika koji se namjeravaju ispisati, drugi studij namjerava upisati njih 51,67%.

U prilog zadovoljstvu studiranjem, govori podatak da bi većina ispitanika (73,6 %) ponovno upisala isti studijski program na istom visokom učilištu. Ipak, dio ispitanika (26,3 %) vjerojatno ne bi upisao isti studijski program na istom visokom učilištu (polovica od njih bi radije upisala neki drugi studijski program na drugom visokom učilištu). Kao glavni razlog promjene studija ispitanici su naveli lošu organizaciju.

Kada je riječ o najvažnijim aspektima studentskog iskustva, većini je ispitanika (44,4 %) najbitniji element studentskog iskustva sadržaj i struktura studija.

Kada je riječ o konkretnim prijedlozima poboljšanja studentskog iskustva, većina je ispitanika (44 %) izrazila želju za uvođenjem više prakse i praktičnog rada tijekom studiranja te boljom organizacijom nastave i visokog učilišta (19 %).

S obzirom na to da smo u uvodnom dijelu iskustvo studiranja podijelili u četiri faze, rezultati će također biti sintetizirani u skladu s tim kategorijama:

1. Iskustvo tijekom prijave i upisa podrazumijeva komunikaciju potencijalnih studenata i visokog učilišta do početka studiranja.

Najviše ispitanika (59,6 %) smatra da je postupak stjecanja prava na upis studija transparentan i pravedan. Međutim, većina ispitanika (60,95 %) odgovorila je kako na početku studija nisu bili upoznati sa svojim pravima. Isto tako, većini (70,70 %) nije bio dodijeljen mentor/mentorica za pitanja povezana s procesom studiranja.

Spomenimo kako su najvećem broju ispitanika najvažniji čimbenik pri odabiru studija roditelji i obitelj (22,2 %), a onda iskustvo starijih studenata (13,8 %). Najmanje bitni čimbenici su stručno savjetovanje (2,7 %) i pomoć Hrvatskog zavoda za zapošljavanje (HZZ) (2,7 %).

2. Akademsko iskustvo podrazumijeva interakciju studenta i visokog učilišta u procesu studiranja i elemente poput ocjenjivanja, strukture studija, studentske prakse, podrške studentima i slično.

Više od polovine ispitanika (52,99 %) smatra da su kriteriji ocjenjivanja jasni te da je način ocjenjivanja na studiju pravedan. Međutim, trećina ispitanika misli da se ispitima, u pravilu, provjerava samo pamćenje činjenica. Što se tiče kompetencija koje se stječu odabranim studijem, 56,65 % svih studenata smatra da su one povezane s potrebama tržišta rada te im omogućuju razvoj buduće profesionalne karijere. Ipak, gotovo trećina studenata s time se u većoj ili manjoj mjeri ne slaže.

Trećina ispitanika (35,79 %) donekle se slaže da su im nastavnici iznimno dobri u izlaganju i pojašnjavanju gradiva, što otvara prostor za daljnji angažman na razvoju i unaprjeđenju nastavničkih kompetencija. Također istaknimo kako polovina (50,49 %) studenata javnih visokih učilišta smatra da se nastavnici ne trude dovoljno kako bi motivirali svoje studente, dok s druge strane 65,91 % studenata privatnih visokih učilišta smatra da ih njihovi nastavnici motiviraju u dovoljnoj mjeri.

Kada je riječ o sadržaju i strukturi studija, većina studenata (66,43 %) smatra da kolegiji na studiju čine povezanu cjelinu, da im je ponuđen dovoljan broj kolegija (54,9 %) te da su im praktične aktivnosti i zadatci na kolegijima pomogli u usvajanju planiranih ishoda učenja (63,25 %). Međutim, otprilike četvrtina studenata sa svakom od tvrdnji se u manjoj ili većoj mjeri ne slaže.

Vežano za studentsku praksu, polovina (51,62 %) ispitanika s javnih visokih učilišta, navela je da su njihove studentske obveze uključivale i studentsku praksu, dok je taj postotak viši kod studenata privatnih visokih učilišta i iznosi 76,19 %. Većina ispitanika u obje kategorije smatra kako im je praksa bila vrlo korisna za stjecanje općih, životnih i radnih vještina. Ipak, gotovo trećina studenata ističe kako im visoko učilište nije pružilo dostatnu podršku i potrebne savjete u vezi s organizacijom studentske prakse.

Većina ispitanika u nekoj se mjeri slaže da im je studij omogućio razvoj sposobnosti pisanja i govorenja na stranim jezicima, timskog rada te generiranja novih ideja i mogućnosti. Međutim, gotovo polovina (46,71 %) ispitanika u nekoj mjeri smatra da im visoko učilište nije osiguralo podršku u razvoju akademskih vještina, dok je neodlučnih bilo 23,62 %. Također, većina ispitanika ističe kako nisu imali priliku raditi s nastavnikom na istraživačkom projektu.

Vrijedno je spomenuti kako 42,66 % svih ispitanika u nekoj mjeri smatra da se promjene u organizaciji studija ili nastave studentima ne prezentiraju na odgovarajući način.

Nadalje, većina ispitanika (59,88 %) smatra kako njihovo visoko učilište potiče studente na uključivanje u programe međunarodne mobilnosti. Ipak, 16,03 % anketiranih studenata odgovorilo je da na svom visokom učilištu ne mogu dobiti informacije o mogućnostima studiranja u inozemstvu. Kada je riječ o najčešćim razlozima zbog kojih se studenti nisu odlučili na studiranje u inozemstvu, to su preveliko financijsko opterećenje i zabrinutost za moguće zaostajanje u studiju zbog boravka u inozemstvu.

3. Iskustvo studentskog života

Iskustvo studentskog života obuhvaća elemente poput prilika za druženje s drugim studentima, zadovoljstva brojem studentskih prostorija, klubova, koliko su se studenti osjećali dijelom zajednice i slično te izvannastavne aktivnosti.

Istaknimo kako je 42,61 % studenata javnih visokih učilišta u nekoj mjeri zadovoljno brojem društvenih događaja koje visoko učilište organizira za studente, dok ih 44,06 % nije zadovoljno.

Kada je riječ o izvannastavnim aktivnostima studenata na visokom učilištu poput pripreme publikacija, angažiranosti u studentskim tijelima, sportskih aktivnosti i sl. većina studenata i javnih i privatnih visokih učilišta složila se da ne sudjeluje često u takvom tipu aktivnosti.

Međutim, veći dio ispitanika (65,78 %), pored izvršavanja obveza na studiju, kontinuirano uči i razvija se u područjima koja su im potrebna za daljnji profesionalni razvoj.

S druge strane, 25,39 % ispitanika odgovorilo je da su ih nastavnici rijetko ili nikad poticali na držanje govora pred grupom, a 42,86 % njih odgovorilo je kako su ih nastavnici rijetko ili uopće nisu poticali na osvještavanje i uvažavanje različitosti u radu s osobama drugačijeg podrijetla, političke orijentacije, svjetonazora i sl.

Međutim, većina ispitanika (58,48 %) u nekoj se mjeri složila s tvrdnjom da im je studij razvio entuzijazam prema učenju općenito i nakon završetka studija, a više od polovine ispitanika (60,13 %) smatra da ih je studij potaknuo na pridonošenje dobrobiti članova zajednice u kojoj žive.

4. Iskustvo završetka studija podrazumijeva podršku visokog učilišta u prijelazu na tržište rada.

Od svih ispitanika, 50,34 % u nekoj mjeri smatra da im visoko učilište nije osiguralo dostatnu podršku u daljnjem profesionalnom razvoju (npr. odabiru izbornih kolegija, smjerova, programa za nastavak obrazovanja, studentske prakse, karijerno savjetovanje, povezivanje s poslodavcima i sl.).

Isto tako, gotovo polovina ispitanika (45,97 %) u nekoj mjeri smatra da na visokom učilištu nisu dobili podršku u razvoju životnih vještina, pomoć u učenju, psihološko savjetovanje i sl.

S druge strane, većina (62,2 %) ih je odgovorila je da nisu imali potrebu za stručnim savjetovanjem o profesionalnim interesima i mogućnostima prilikom odabira studija, tijekom studiranja ili traženja posla.

Provedeno istraživanje iznjedrilo je niz podataka o potrebama, očekivanjima, vrijednostima i stavovima studenata o procesu studiranja. Iako je riječ o samo jednoj generaciji studenata, prikupljeni podaci višestruko su korisni: daju pogled odozdo u određene aspekte studentskog iskustva, korisni su samim visokim učilištima za daljnje unaprjeđenje studijskih programa i procesa u čijem je središtu student te su ujedno polazište za buduća istraživanja studentskog iskustva, u skladu s prepoznatom potrebom i dobrom međunarodnom praksom.

Agencija za znanost i visoko obrazovanje

Donje Svetice 38/5

10 000 Zagreb, Hrvatska

01/ 6274 – 800

www.azvo.hr